

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Παρουσίαση και αξιολόγηση περιοχής δήμου Κιλκίς

2. Βασικά χαρακτηριστικά, χωροταξική ένταξη και διοικητική οργάνωση

2.1 Γενικά

Ο **Δήμος Κιλκίς** είναι ο ένας από τους δύο δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που συστάθηκε στο πλαίσιο λειτουργίας της «Νέας Αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης». Προέκυψε από την συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Κιλκίς, Κρουσσών, Δοϊράνης, Χέρσου, Μουριών, Πικρολίμνης και Γαλλικού. Έδρα του νέου δήμου ορίστηκε το Κιλκίς, το διοικητικό κέντρο του ομώνυμου νομού. Η έκταση του νέου διευρυμένου Δήμου Κιλκίς είναι 1.599,604 τ.χλμ και ο πληθυσμός του ήταν 56.336 κάτοικοι (πραγματικός πληθυσμός) σύμφωνα με την απογραφή του 2001 κατέχοντας αντίστοιχα το 63,50% και το 63.26% της έκτασης και του πληθυσμού του νομού που είναι 2.518,880 τ.χλμ. και 89.056 (στοιχεία ΕΣΥΕ 2001). Σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής (ΕΣΥΕ 2011) ο πληθυσμός του δήμου μειώθηκε σε 51.710 κατοίκους αυξάνοντας όμως το ποσοστό του έναντι του πληθυσμού της Π.Ε. Κιλκίς σε 64,66% αφού και ο πληθυσμός της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς μειώθηκε το 2011 σε 79.968 κατοίκους.

2.1.1 Αριθμός και ονομασία Δημοτικών Ενοτήτων

Με τη εφαρμογή του Νόμου 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης» από την 1^η Ιανουαρίου του 2011, προέκυψε ο διευρυμένος δήμος του Κιλκίς ο οποίος αποτελείται από 7 Δημοτικές ενότητες: Κιλκίς, Γαλλικού, Δοϊράνης, Κρουσσών, Μουριών, Πικρολίμνης και Χέρσου (πρώην Καποδιστριακοί Δήμοι) και 53 Κοινότητες εκ των οποίων οι δύο είναι Δημοτικές Κοινότητες (Κιλκίς και Ν'. Σάντας) και οι υπόλοιπες 51 είναι Τοπικές Κοινότητες (πρώην Δημοτικά Διαμερίσματα των ομώνυμων δήμων). Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Κιλκίς, οι Τοπικές τους Κοινότητες καθώς και ο πληθυσμός τους σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ (μετά την εφαρμογή του Ν. 3852/10)

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (στοιχεία 2011 - πραγματικός πληθυσμός)
Δημοτική Ενότητα Κιλκίς	Βαπτιστού (Βαπτιστής, Κυριακαίικα)	343
	Καστανιών (Καστανιές)	368
	Κιλκίς (Κιλκίς, Οικισμοί Αργυρούπολης, Ζαχαράτου, Κολχίδας, Μεταλλικού, Ξηρόβρυσης, Σεβαστού)	24.080
	Κρηστώνης	999
	Λειψύδριου (Λειψύδριο, Ακροποταμιά, Άνω Ποταμιά, Κάτω Ποταμιά)	313
	Μεγάλης Βρύσης	483
	Μελάνθιου	122

	Μεσιανού (Μεσιανό, Δαφνοχώρι, Λεβεντοχώρι, Παλαιό Γυναικόκαστρο)	714
	Σταυροχωρίου	398
	Χωρυγίου	670
	Σύνολο Δ.Ε. Κιλκίς	28.490
Δημοτική Ενότητα Γαλλικού	Γαλλικού	958
	Καμπάνης (Καμπάνη, Μύλος)	1.206
	Μανδρών	473
	Νέας Σάντας (Νέα Σάντα, Παντελεήμων)	2.119
	Πεδινού (Πεδινό, Πέρινθος)	833
	Χρυσόπετρας (Χρυσόπετρα, Λαοδικηνό, Περιστέρι, Πυργωτό, Φανάρι)	708
	Σύνολο Δ.Ε. Γαλλικού	6.297
Δημοτική Ενότητα Δοϊράνης	Ακρίτα	149
	Αμαράντων (Αμάραντα, Αγ. Χαράλαμπος)	359
	Δροσάτου (Δροσάτο, Δοϊράνη, Κορυφή)	911
	Σύνολο Δ.Ε. Δοϊράνης	1.419
Δημοτική Ενότητα Κρουσών	Αγ. Μάρκου (Αγ. Μάρκος, Αγ. Αντώνιος)	181
	Αναβρυτού (Αναβρυτό, Πλαγιοχώρι)	96
	Αντιγόνειας (Αντιγόνεια, Γάβρα, Μονολίθιον, Μυλοχώρι)	282
	Βάθης	308
	Γερακαριού (Γερακαριό, Παλατιανό)	204
	Ελληνικού	112
	Επταλόφου	353
	Ευκαρπίας	511
	Θεοδοσίων	239
	Ισώματος (Ισωμα, Ριζανά)	290
	Κάτω Θεοδωρακίου (Κ. Θεοδωράκι, Α. Θεοδωράκι)	146
	Κεντρικού (Κεντρικό, Μαυροπλαγιά, Πετράδες)	301
	Κοιλαδίου (Κοιλάδι, Καλολίβαδο, Χειμαδιό)	260
	Κοκκινιάς (Κοκκινιά, Μεσσοουργείο)	147
	Κορωνούδας	140
	Ποντοκερασιάς (Ποντοκερασιά, Παρόχθιο)	173
	Τερπύλλου (Τέρπυλλος, Διπόταμος, Μεταξοχώρι)	687
	Τριπόταμου (Τριπόταμος, Διβούνι)	53
	Φύσκας (Φύσκα, Κατασκηνώσεις, Σπουργίτις)	200
	Σύνολο Δ.Ε. Κρουσών	4.683
Δημοτική Ενότητα Μουριών	Αγ. Παρασκευής	181
	Μουριών (Μουριές, Καβαλάρης)	604

	Μυριόφυτου (Μυριόφυτο, Καλλιρρόη, Νέο Μυριόφυτο)	758
	Στ. Μουριών (Σταθμός Μουριών, Αλεξάνδρα)	1.190
	Σύνολο Δ.Ε. Μουριών	2.733
Δημοτική Ενότητα Πικρολίμνης	Ανθόφυτου	272
	Μαυρονερίου (Μαυρονέρι, Άνω Απόστολοι, Μέσοι Απόστολοι)	904
	Μικρόκαμπου	726
	Νέου Αγιονερίου	1.159
	Νέου Γυναικόκαστρου (Νέο Γυναικόκαστρο, Βακούφι, Κάτω Απόστολοι, Κοκάρτζα)	1.062
	Ξυλοκερατέας (Ξυλοκερατέα, Μπακαίικα, Πικρολίμνη)	423
	Παλαιού Αγιονερίου	895
	Σύνολο Δ.Ε. Πικρολίμνης	5.441
Δημοτική Ενότητα Χέρσου	Μεγάλης Στέρνας (Μεγ. Στέρνα, Μιχαλίτσι, Σουλτογιανναίικα)	337
	Πλαγιάς (Πλαγιά, Αγ. Κυριακή, Κορομηλιά)	370
	Χέρσου (Χέρσο, Ελευθεροχώρι, Ηλιόφωτο, Καλίνδρια)	864
	Ηλιόλουστου	1076
	Σύνολο Δ.Ε. Χέρσου	2.647
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΚΙΛΚΙΣ		51.710,00

Στοιχεία ΕΣΥΕ 2011

Από τα στοιχεία λοιπόν του πίνακα φαίνεται το πληθυσμιακό μέγεθος των Τοπικών Κοινοτήτων του δήμου είναι μικρό αφού οι 31 από τις 53 Τοπικές Κοινότητες του δήμου έχουν πληθυσμό κάτω των 500 κατοίκων, οι 15 από 500-1000 κατοίκους, οι 6 από 1000 έως 2000 και μόνο μία, η Δημοτική Κοινότητα του Κιλκίς, στην οποία περιλαμβάνεται το αστικό κέντρο του Κιλκίς έχει πληθυσμό 24.080 κατοίκους συγκεντρώνοντας το 46,57% του συνολικού πληθυσμού του Δ. Κιλκίς.

2.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

2.2.1 Εξέλιξη του πληθυσμού του ν. Κιλκίς την περίοδο 1951-2011

Η διαχρονική μεταβολή του πληθυσμού μιας γεωγραφικής περιοχής αποτελεί σημαντικό δείκτη της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής κατάστασης ανθρώπων και χώρου.

Ο πληθυσμός του νομού Κιλκίς, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, παρουσιάζει διαφοροποιημένη εικόνα στις δεκαετίες από το 1951 έως το 2011. Τη δεκαετία 1951 – 1961 ο πληθυσμός του νομού Κιλκίς αυξήθηκε από 89.475 σε 102.812 άτομα (+14,91%). Τις επόμενες δύο δεκαετίες, εξαιτίας της έντονης μετανάστευσης των κατοίκων, κυριάρχησαν πτωτικές τάσεις στην πληθυσμιακή εξέλιξη, η οποία σύμφωνα με την απογραφή του 1981 κινήθηκε στο πιο χαμηλό σημείο της πενήκονταετίας (81.562 άτομα), ενώ κατά τη δεκαετία 1981-1991 ο πληθυσμός του νομού παρουσιάζει μια σχετική στασιμότητα. Κατά τη δεκαετία 1991-2001 η πληθυσμιακή εξέλιξη, αντιστρέφεται παρουσιάζοντας αυξητικές τάσεις με σχετικά υψηλό ρυθμό (+8,99%). Κύριοι παράγοντες που συντέλεσαν στην αύξηση του πληθυσμού αποτελούν η είσοδος σημαντικού όγκου οικονομικών μεταναστών στην περιοχή και η μετεγκατάσταση κατοίκων, σαν

συνέπεια της βελτίωσης των οδικών αρτηριών που διέρχονται το νομό και διευκολύνουν τη ροή προς και από το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης αξιόλογου αριθμού εργαζομένων που κατοικούν σε οικιστικές περιοχές του νομού Κιλκίς. Τέλος την δεκαετία 2001-2011 παρουσιάζεται σημαντική μείωση της πληθυσμιακής δυναμικής της περιοχής κυρίως εξαιτίας των μεταναστευτικών ροών λόγω της οικονομικής κρίσης, δηλαδή μείωση των μεταναστών από χώρες του εξωτερικού προς την περιοχή και ταυτόχρονη αύξηση των μεταναστευτικών εκροών προς το εξωτερικό.

Σύντομη παρουσίαση του πληθυσμού – Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Έτος	Πληθυσμός (Πραγματικός)	Μεταβολή σε απόλυτα μεγέθη	Μεταβολή σε %
1951	89.475	-	-
1961	102.812	+13.337	+14,91
1971	84.375	-18.437	-17,93
1981	81.562	-2.813	-3,34
1991	81.710	+148	+0,18
2001	89.056	+7.346	+8.99
2011	79.968	-9.088	-10,20

Πηγή: ΕΣΥΕ

Στον επόμενο πίνακα φαίνονται σύμφωνα στοιχεία της απογραφής του 2011, ότι οι πολυπληθέστερες δημοτικές ενότητες του νομού είναι του Κιλκίς και του Πολυκάστρου, Παρατηρείται, δηλαδή, συγκέντρωση του πληθυσμού στα κεντρικά του νομού, με τη Δ.Ε. Κιλκίς να κατέχει το 35,63% του συνολικού πληθυσμού της Π.Ε. Κιλκίς.

Κατανομή του πληθυσμού του Ν. Κιλκίς

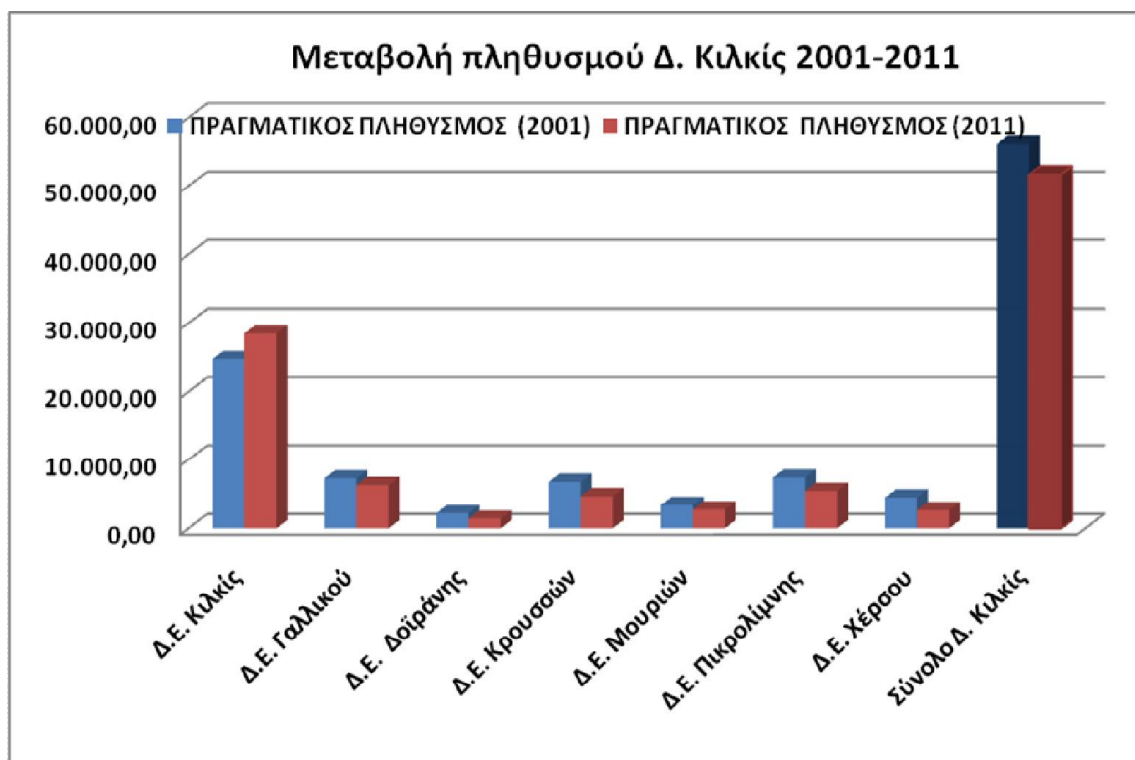
Δ. Ενότητα / Δήμος	Πληθυσμός	Ποσοστό επί της Π.Ε. Κιλκίς
Δ.Ε. Κιλκίς	28.490	35,63%
Δ.Ε. Γαλλικού	6.297	7,87%
Δ.Ε. Δοϊράνης	1.419	1,77%
Δ.Ε. Κρουσών	4.683	5,86%
Δ.Ε. Μουριών	2.733	3,42%
Δ.Ε. Πικρολίμνης	5.441	6,80%
Δ.Ε. Χέρσου	2.647	3,31%
Σύνολο Δ. Κιλκίς	51.710	64,66%
Δ.Ε. Αξιούπολης	5.575	6,97%
Δ.Ε. Γουμένισσας	6.175	7,72%
Δ.Ε. Ευρωπού	4.505	5,63%
Δ.Ε. Πολυκάστρου	11.599	14,50%
Δ.Ε. Λιβαδίων	404	0,51%
Σύνολο Δ. Παιονίας	28.258	35,34%
Σύνολο Π.Ε. Κιλκίς	79.968	100,00%

Στοιχεία ΕΣΥΕ 2011

Στον πίνακα και στο διάγραμμα που ακολουθούν παρουσιάζονται οι μεταβολές του πραγματικού πληθυσμού μεταξύ των δύο απογραφών του 2001 και 2011 συνολικά σ' όλο το νομό Κιλκίς και ανά Καλλικρατικούς δήμους.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ / ΔΗΜΟΣ / Π.Ε.	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2001)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ %
Δ.Ε. Κιλκίς	24.812	28.490	14,82%
Δ.Ε. Γαλλικού	7.279	6.297	-13,49%
Δ.Ε. Δοϊράνης	2.208	1.419	-35,73%
Δ.Ε. Κρουσών	6.770	4.683	-30,83%
Δ.Ε. Μουριών	3.390	2.733	-19,38%
Δ.Ε. Πικρολίμνης	7.395	5.441	-26,42%
Δ.Ε. Χέρσου	4.482	2.647	-40,94%
Σύνολο Δ. Κιλκίς	56.336	51.710	-8,21%
Δ.Ε. Αξιούπολης	6.725	5.575	-17,10%
Δ.Ε. Γουμένισσας	6.819	6.175	-9,44%
Δ.Ε. Ευρωπού	6.042	4.505	-25,44%
Δ.Ε. Πολυκάστρου	12.732	11.599	-8,90%
Δ.Ε. Λιβαδίων	402	404	0,50%
Σύνολο Δ. Παιονίας	32.720	28.258	-13,64%
Σύνολο Π.Ε. Κιλκίς	89.056	79.968	-10,20%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ – Ιδία επεξεργασία

Σύμφωνα με τα παραπάνω η μεγαλύτερη μείωση πληθυσμού στο νομό την περίοδο 2001-2011 παρατηρήθηκε στη Δημοτική Ενότητα Χέρσου με ποσοστό μείωσης 40,94% (την περίοδο 1991-2001 το Δ.Δ. Χέρσου παρουσίασε την μεγαλύτερη αύξηση πληθυσμού στο νομό με ποσοστό 31,98%) ενώ η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρήθηκε στην Δημοτική Ενότητα Κιλκίς με ποσοστό 14,82%. Πάντως αξίζει να σημειωθεί ότι στο σύνολο των 12 Δημοτικών Ενοτήτων της Π.Ε. Κιλκίς μόνο στην Δ.Ε Κιλκίς με ποσοστό 14,82% και στη Δ.Ε Λιβαδίων με ποσοστό μόλις 0,50% παρουσιάστηκε αύξηση του πραγματικού πληθυσμού την περίοδο 2001-2011.

Σύμφωνα με τη μελέτη «Αξιολόγηση, Αναθεώρηση και Εξειδίκευση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» του Υ.Π.Ε.Κ.Α, οι δημογραφικές εξελίξεις μέχρι το 2021 είναι αρνητικές: αναμένεται ότι θα υπάρξει μείωση της πληθυσμιακής δυναμικής, κυρίως εξαιτίας των μεταναστευτικών ροών λόγω της οικονομικής κρίσης, δηλαδή μείωση των μεταναστών από χώρες του εξωτερικού προς την Π.Κ.Μ και ταυτόχρονη αύξηση των μεταναστευτικών εκροών προς το εξωτερικό. Η μελέτη εντοπίζει δύο ζώνες εντός της Κεντρικής Μακεδονίας με διαφορετική συμπεριφορά: μία ζώνη που θα παρουσιάσει πληθυσμιακή αύξηση εντοπίζεται κυρίως προς τα νότια και μία ζώνη πληθυσμιακής συρρίκνωσης προς τα βόρεια.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται πρόβλεψη πληθυσμού για τα έτη 2021 και 2031. Για την πρόβλεψη της εξέλιξης του πληθυσμού χρησιμοποιείται ο τύπος του ανατοκισμού, τον οποίο προτείνει το ΥΠ.ΕΣ για προβλέψεις μελλοντικών πληθυσμών, με εκτιμώμενο ετήσιο ποσοστό αύξησης ίσο με 1%. Ο τύπος του ανατοκισμού είναι: $E_n = P_0 \times (1 + \varepsilon/100)^n$, όπου:

E_n = πληθυσμός μετά από n έτη

P_0 = σημερινός πληθυσμός

ε = ετήσια αύξηση πληθυσμού 1% για $n = 10$ έτη και 20 έτη, για την πρόβλεψη πληθυσμού 2021 και 2031 αντίστοιχα.

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας – Πληθυσμιακά Μεγέθη και πρόβλεψη πληθυσμού

Διοικητική διαίρεση	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Πληθυσμός 2021	Πληθυσμός 2031
Π.Ε Θεσ/νίκης	1.057.825	1.110.551	1.111.662	1.112.774
Π.Ε Σερρών	200.916	176.430	176.607	176.783
Π.Ε Ημαθίας	143.618	140.611	140.752	140.892
Π.Ε Πέλλας	145.797	139.680	139.820	139.960
Π.Ε Πιερίας	129.846	126.698	126.825	126.952
Π.Ε Χαλ/κής	104.894	107.719	107.827	107.935
Π.Ε Κιλκίς	89.056	80.419	80.499	80.580
Π.Κ.Μ	1.871.952	1.882.108	1.883.991	1.885.876

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και επεξεργασία ΠΚΜ

Σύμφωνα λοιπόν με τους υπολογισμούς της μελλοντικής εξέλιξης πληθυσμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, κατά τη δεκαετία 2011-2021 θα υπάρξει μικρή πληθυσμιακή αύξηση της τάξης του 0,1%, ενώ σε εύρος 20ετίας (με έτος βάση το 2011) ο τύπος του ανατοκισμού δίνει συνολική πληθυσμιακή αύξηση 0,2% μέχρι το 2031. Οι υπολογισμοί αυτοί είναι πιο αισιόδοξοι σε σχέση με τα ευρήματα της μελέτης «Αξιολόγηση, Αναθεώρηση και Εξειδίκευση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» όπου γίνεται εκτίμηση για σημαντική εξασθένηση της πληθυσμιακής δυναμικής και αναφέρεται ότι το 2021 θα υπάρξει μικρή πληθυσμιακή μείωση σε απόλυτα μεγέθη.

Το αποτέλεσμα του συνδυασμού των χαμηλών ρυθμών φυσικής αύξησης και αυξημένης μεταναστευτικής κίνησης, κυρίως εκροών προς το εξωτερικό λόγω της οικονομικής κρίσης, καταγράφεται στους σχετικά χαμηλούς, αλλά αυξητικούς ρυθμούς πληθυσμιακής μεταβολής που προβλέπονται έως το 2031 στην Κεντρική Μακεδονία, φαινόμενο το οποίο γενικεύεται στη χώρα σύμφωνα με τις δημογραφικές προβλέψεις. Είναι αναγκαίος, επομένως, ο στρατηγικός

σχεδιασμός ανάπτυξης ώστε να αναχαιτιστεί ή και να αντιστραφεί αυτή η τάση. Ταυτόχρονα, η επικρατούσα δημογραφική τάση της επιτάχυνσης της πληθυσμιακής γήρανσης έχει ως συνέπεια την αυξανόμενη επιβάρυνση των τοπικών υποδομών υγείας και κοινωνικής μέριμνας ηλικιωμένων, ειδικά σε μία περίοδο που περικλύονται αδιάκριτα και βάνουσα οι κοινωνικές παροχές.

Νόμιμος Πληθυσμός Δ. Κιλκίς – Σύγκριση 2001 – 2011

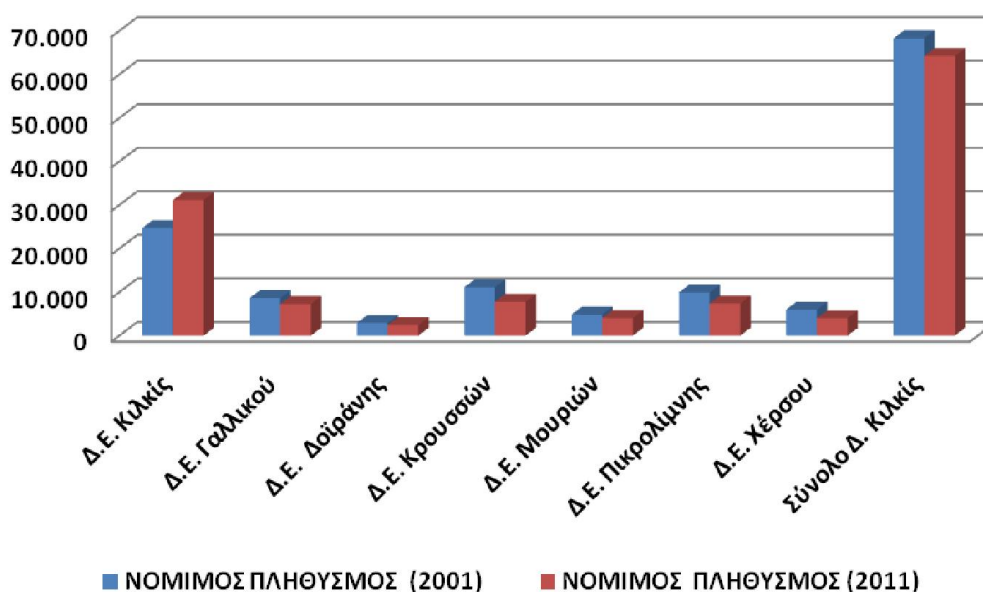
Νόμιμος πληθυσμός (δημότες): ο νόμιμος πληθυσμός αποτελείται από τον αριθμό των δημοτών, δηλαδή από το σύνολο των ατόμων κάθε ηλικίας και φύλου, που είναι καταχωρημένα στα αντίστοιχα δημοτολόγια και εφόσον κατά τη ημέρα της απογραφής βρίσκονταν στη Χώρα και απογράφηκαν ως παρόντες ή απουσίαζαν προσωρινά στο εξωτερικό.

Στον πίνακα και στο διάγραμμα που ακολουθούν παρουσιάζονται οι μεταβολές του νόμιμου πληθυσμού μεταξύ των δύο απογραφών του 2001 και 2011 συνολικά σ' όλο το νομό Κιλκίς, στο δήμο αλλά και στις Δημοτικές Ενότητες.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ / ΔΗΜΟΣ / Π.Ε.	ΝΟΜΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2001)	ΝΟΜΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ %
Δ.Ε. Κιλκίς	24.726	31.162	26,03%
Δ.Ε. Γαλλικού	8.655	7.314	-15,49%
Δ.Ε. Δοϊράνης	2.947	2.448	-16,93%
Δ.Ε. Κρουσσών	11.121	7.806	-29,81%
Δ.Ε. Μουριών	4.889	4.078	-16,59%
Δ.Ε. Πικρολίμνης	9.940	7.402	-25,53%
Δ.Ε. Χέρσου	6.006	4.022	-33,03%
Σύνολο Δ. Κιλκίς	68.284	64.232	-5,93%
Δ.Ε. Αξιούπολης	8.353	7.288	-12,75%
Δ.Ε. Γουμένισσας	8.426	7.741	-8,13%
Δ.Ε. Ευρωπού	6.863	5.541	-19,26%
Δ.Ε. Πολυκάστρου	14.160	13.443	-5,06%
Δ.Ε. Λιβαδίων	567	663	16,93%
Σύνολο Δ. Παιονίας	38.369	34.676	-9,62%
Σύνολο Π.Ε. Κιλκίς	106.653	98.908	-7,26%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ – Ιδία επεξεργασία

Μεταβολή Νόμιμου Πληθυσμού (2001-2011)

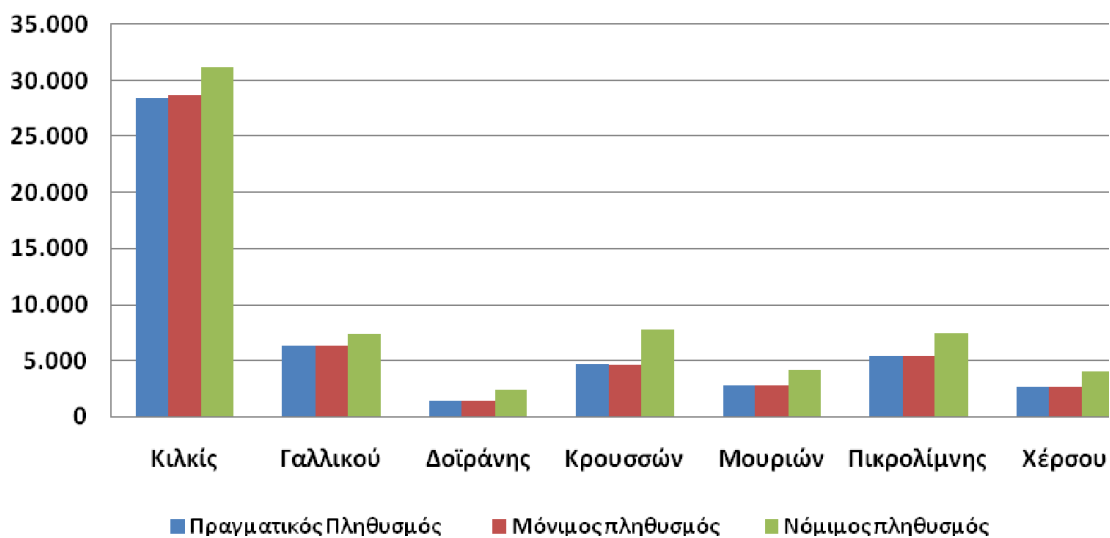
Από τα παραπάνω προκύπτει ότι στο Δ. Κιλκίς, την περίοδο 2001 – 2011, αύξηση νόμιμου πληθυσμού παρατηρήθηκε μόνο στην Δ.Ε. Κιλκίς με ποσοστό μεταβολής 26,03% ενώ σε όλες τις υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες παρατηρήθηκαν μειώσεις με τη μεγαλύτερη να σημειώνεται στη Δ.Ε. με ποσοστό 29,81%. Η διαφοροποίηση αυτή η οποία είναι αποτέλεσμα της συνεχούς μετακίνησης από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα, επηρεάζει άμεσα τον αστικό ιστό της περιοχής.

Ακολουθεί συγκεντρωτικός πίνακας ο οποίος παρουσιάζει τον πραγματικό, τον μόνιμο και νόμιμο πληθυσμό του νομού, του δήμου Κιλκίς αλλά και των δημοτικών ενοτήτων βάσει της απογραφής του 2011.

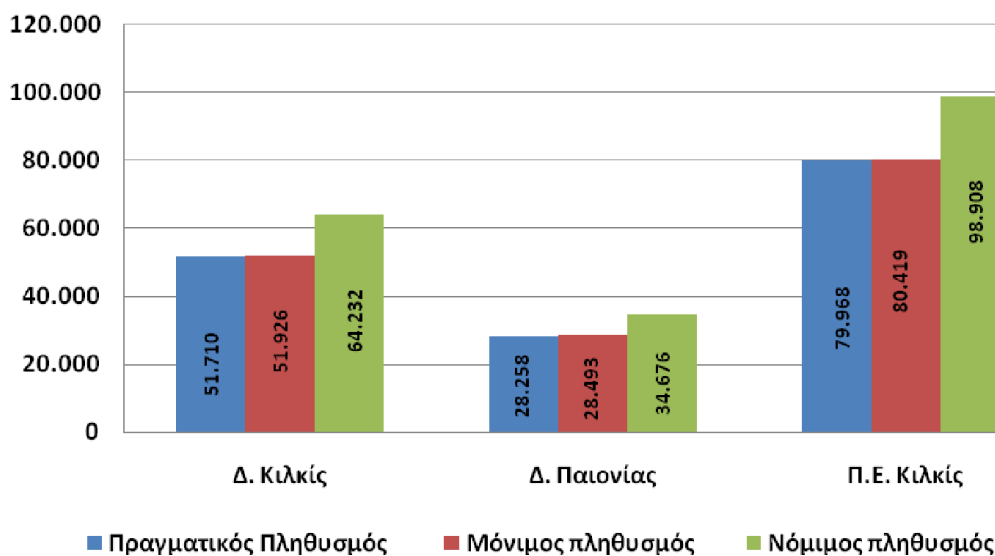
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ / ΔΗΜΟΣ / Π.Ε.	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)	ΝΟΜΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)
Δ.Ε. Κιλκίς	28.490	28.745	31.162
Δ.Ε. Γαλλικού	6.297	6.343	7.314
Δ.Ε. Δοϊράνης	1.419	1.404	2.448
Δ.Ε. Κρουσσιών	4.683	4.638	7.806
Δ.Ε. Μουριών	2.733	2.725	4.078
Δ.Ε. Πικρολίμνης	5.441	5.442	7.402
Δ.Ε. Χέρσου	2.647	2.629	4.022
Δ. Κιλκίς	51.710	51.926	64.232
Δ. Παιονίας	28.258	28.493	34.676
Π.Ε. Κιλκίς	79.968	80.419	98.908

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ – Ιδία επεξεργασία

**Πραγματικός, Μόνιμος και Νόμιμος πληθυσμός
κατά Δημοτική Ενότητα Δ. Κιλκίς (Απογραφή 2011)**

**Πραγματικός, Μόνιμος, Νόμιμος πληθυσμός
δήμων και Π.Ε. Κιλκίς**

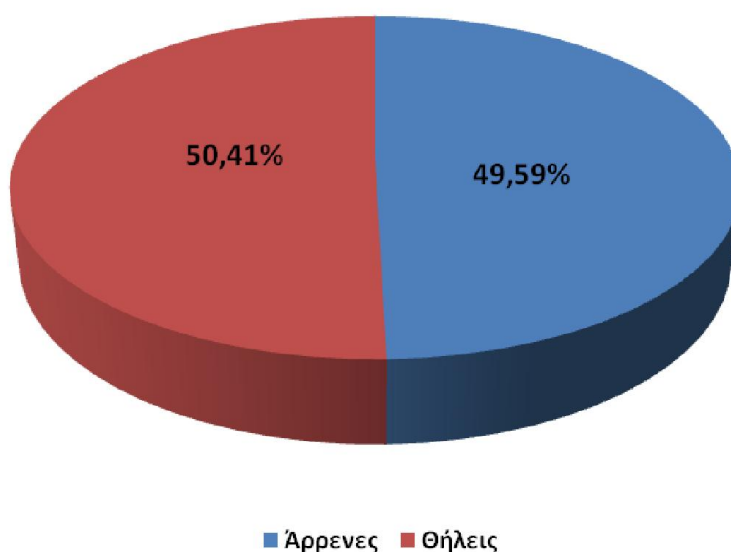
Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο νόμιμος πληθυσμός (αριθμός των δημοτών) του δήμου Κιλκίς είναι πολύ μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο πραγματικό πληθυσμό και μόνιμο πληθυσμό του.

2.2.2 Διάρθρωση πληθυσμού ανά φύλο και ηλικία

Η κατά ηλικία σύνθεση ή η ηλικιακή διάρθρωση, αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της δομής του πληθυσμού και επηρεάζει άμεσα την ανάλυση των στοιχείων του πληθυσμιακού δυναμικού. Παράλληλα η μελέτη των βασικών χαρακτηριστικών του πληθυσμού μιας περιοχής συμβάλλει στην κατανόηση των χαρακτηριστικών του ανθρώπινου δυναμικού της, το οποίο αποτελεί σημαντικό παράγοντα τοπικής ανάπτυξης.

Το διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά ανδρών και γυναικών στο δήμο Κιλκίς σύμφωνα με στοιχεία μόνιμου πληθυσμού της τελευταίας απογραφής του 2011 από το οποίο προκύπτει μια σχεδόν ισοκατανομή μεταξύ των δύο φύλων συνολικά στο Δ. Κιλκίς.

Άρρενες - Θήλεις στο Δ. Κιλκίς (Απογραφή 2011)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή του πληθυσμού της περιοχής ανά δήμο και δημοτική ενότητα με βάση το φύλο. Παρατηρείται μια πολύ μικρή υπεροχή του γυναικείου έναντι των ανδρών με ποσοστιαία διαφορά μόλις 0,83% στο σύνολο του δήμου.

Πάντως όσον αφορά τις Δημοτικές Ενότητες του δήμου Κιλκίς, υπεροχή του ανδρικού φύλου παρατηρείται μόνο στη Δ.Ε. Γαλλικού ενώ σε όλες τις υπόλοιπες δημοτικές ενότητες υπερέχει το γυναικείο φύλο με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία διαφορά να παρατηρείται στη Δ.Ε. Μουριών όπου οι γυναίκες υπερέχουν με ποσοστό 4,07% έναντι των ανδρών.

**Κατανομή του πληθυσμού ανά δήμο / Δημοτική Ενότητα & φύλο
(Απογραφή 2011 - Μόνιμος πληθυσμός)**

Δ. Ενότητα/ Δήμος / Π.Ε.	Πληθυσμός	Άρρενες	Ποσοστό επί του Δήμου/ Δημοτικής Ενότητας	Θήλεις	Ποσοστό επί του Δήμου/ Δημοτικής Ενότητας	Ποσοστιαία διαφορά (Αρρένων – Θήλεις)
Δ. ΚΙΛΚΙΣ	51.926	25.748	49,59%	26.178	50,41%	-0,83%
Δ.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	28.745	14.270	49,64%	14.475	50,36%	-0,71%
Δ.Ε. ΓΑΛΛΙΚΟΥ	6.343	3.236	51,02%	3.107	48,98%	2,03%
Δ.Ε. ΔΟΪΡΑΝΗΣ	1.404	691	49,22%	713	50,78%	-1,57%
Δ.Ε. ΚΡΟΥΣΣΩΝ	4.638	2.256	48,64%	2.382	51,36%	-2,72%
Δ.Ε. ΜΟΥΡΙΩΝ	2.725	1.307	47,96%	1.418	52,04%	-4,07%
Δ.Ε. ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	5.442	2.706	49,72%	2.736	50,28%	-0,55%
Δ.Ε. ΧΕΡΣΟΥ	2.629	1.282	48,76%	1.347	51,24%	-2,47%
Δ. ΠΑΙΟΝΙΑΣ	28.493	14.403	50,55%	14.090	49,45%	1,10%
Δ.Ε. ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	11.822	6.155	52,06%	5.667	47,94%	4,13%
Δ.Ε. ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	5.619	2.751	48,96%	2.868	51,04%	-2,08%
Δ.Ε. ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	6.130	3.029	49,41%	3.101	50,59%	-1,17%
Δ.Ε. ΕΥΡΩΠΟΥ	4.518	2.257	49,96%	2.261	50,04%	-0,09%
Δ.Ε.ΛΙΒΑΔΙΩΝ	404	211	52,23%	193	47,77%	4,46%
ΣΥΝΟΛΟ Π.Ε ΚΙΛΚΙΣ	80.419	40.151	49,93%	40.268	50,07%	-0,15%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ – Ιδία επεξεργασία

Ένα ακόμη σημαντικό χαρακτηριστικό που μπορεί να καταδείξει τη δημογραφική προοπτική της μιας περιοχής είναι και η κατά ηλικία σύνθεση του πληθυσμού της.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή του πληθυσμού ανά φύλο και ηλικία.

Μόνιμος πληθυσμός κατά Δημοτική Ενότητα, φύλο, ομάδες ηλικιών (Απογραφή Πληθυσμού 2011)

Περιγραφή	Πληθυσμός	Άρρενες										Θήλειες									
		0 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80+	Σύνολο	0 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80+	Σύνολο
Π.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	80.419	3.904	4.050	4.852	5.430	5.730	4.862	3.752	5.349	2.222	40.151	3.790	3.513	3.814	5.000	5.405	4.660	4.630	6.452	3.004	40.268
Δ. ΚΙΛΚΙΣ	51.926	2.624	2.648	3.127	3.614	3.689	3.131	2.274	3.310	1.331	25.748	2.541	2.368	2.601	3.332	3.566	3.027	2.802	4.076	1.865	26.178
Δ.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	28.745	1.767	1.642	1.917	2.338	2.230	1.699	1.002	1.177	498	14.270	1.736	1.516	1.741	2.239	2.276	1.617	1.191	1.435	724	14.475
Δ.Ε. ΓΑΛΛΙΚΟΥ	6.343	290	306	521	387	434	410	284	421	183	3.236	248	291	296	350	408	413	364	476	261	3.107
Δ.Ε. ΔΟΪΡΑΝΗΣ	1.404	26	77	63	55	85	88	74	170	53	691	29	49	32	60	75	80	101	206	81	713
Δ.Ε. ΚΡΟΥΣΣΩΝ	4.638	133	167	171	209	280	265	270	576	185	2.256	126	122	131	165	209	257	368	721	283	2.382
Δ.Ε. ΜΟΥΡΙΩΝ	2.725	116	116	119	169	150	186	140	190	121	1.307	133	118	132	131	146	174	178	279	127	1.418
Δ.Ε. ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	5.442	205	252	222	297	369	321	321	534	185	2.706	189	189	188	263	310	325	387	649	236	2.736
Δ.Ε. ΧΕΡΣΟΥ	2.629	87	88	114	159	141	162	183	242	106	1.282	80	83	81	124	142	161	213	310	153	1.347
Δ. ΠΑΙΟΝΙΑΣ	28.493	1.280	1.402	1.725	1.816	2.041	1.731	1.478	2.039	891	14.403	1.249	1.145	1.213	1.668	1.839	1.633	1.828	2.376	1.139	14.090
Δ.Ε. ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	11.822	588	576	1.027	872	793	689	561	733	316	6.155	550	492	564	710	744	631	680	869	427	5.667
Δ.Ε. ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	5.619	249	267	232	315	374	353	271	476	214	2.751	252	209	211	323	368	316	394	556	239	2.868
Δ.Ε. ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	6.130	228	292	242	347	512	352	364	508	184	3.029	240	260	220	359	387	370	421	561	283	3.101
Δ.Ε. ΕΥΡΩΠΟΥ	4.518	198	250	206	247	338	303	265	297	153	2.257	188	167	207	250	316	289	310	365	169	2.261
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΩΝ	404	17	17	18	35	24	34	17	25	24	211	19	17	11	26	24	27	23	25	21	193

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή 2011

Ποσοστιαία σύγκριση Μόνιμου πληθυσμού κατά Δημοτική Ενότητα, φύλο, ομάδες ηλικιών

		Άρρενες - Θήλειες																	
		0 - 9		10 - 19		20 - 29		30 - 39		40 - 49		50 - 59		60 - 69		70 - 79		80+	
Π.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	80.419	4,85%	4,71%	5,04%	4,37%	6,03%	4,74%	6,75%	6,22%	7,13%	6,72%	6,05%	5,79%	4,67%	5,76%	6,65%	8,02%	2,76%	3,74%
Δ. ΚΙΛΚΙΣ	51.926	5,05%	4,89%	5,10%	4,56%	6,02%	5,01%	6,96%	6,42%	7,10%	6,87%	6,03%	5,83%	4,38%	5,40%	6,37%	7,85%	2,56%	3,59%
Δ.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	28.745	6,15%	6,04%	5,71%	5,27%	6,67%	6,06%	8,13%	7,79%	7,76%	7,92%	5,91%	5,63%	3,49%	4,14%	4,09%	4,99%	1,73%	2,52%
Δ.Ε. ΓΑΛΛΙΚΟΥ	6.343	4,57%	3,91%	4,82%	4,59%	8,21%	4,67%	6,10%	5,52%	6,84%	6,43%	6,46%	6,51%	4,48%	5,74%	6,64%	7,50%	2,89%	4,11%
Δ.Ε. ΔΟΪΡΑΝΗΣ	1.404	1,85%	2,07%	5,48%	3,49%	4,49%	2,28%	3,92%	4,27%	6,05%	5,34%	6,27%	5,70%	5,27%	7,19%	12,11%	14,67%	3,77%	5,77%
Δ.Ε. ΚΡΟΥΣΣΩΝ	4.638	2,87%	2,72%	3,60%	2,63%	3,69%	2,82%	4,51%	3,56%	6,04%	4,51%	5,71%	5,54%	5,82%	7,93%	12,42%	15,55%	3,99%	6,10%
Δ.Ε. ΜΟΥΡΙΩΝ	2.725	4,26%	4,88%	4,26%	4,33%	4,37%	4,84%	6,20%	4,81%	5,50%	5,36%	6,83%	6,39%	5,14%	6,53%	6,97%	10,24%	4,44%	4,66%
Δ.Ε. ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	5.442	3,77%	3,47%	4,63%	3,47%	4,08%	3,45%	5,46%	4,83%	6,78%	5,70%	5,90%	5,97%	5,90%	7,11%	9,81%	11,93%	3,40%	4,34%
Δ.Ε. ΧΕΡΣΟΥ	2.629	3,31%	3,04%	3,35%	3,16%	4,34%	3,08%	6,05%	4,72%	5,36%	5,40%	6,16%	6,12%	6,96%	8,10%	9,21%	11,79%	4,03%	5,82%
Δ. ΠΑΙΟΝΙΑΣ	28.493	4,49%	4,38%	4,92%	4,02%	6,05%	4,26%	6,37%	5,85%	7,16%	6,45%	6,08%	5,73%	5,19%	6,42%	7,16%	8,34%	3,13%	4,00%
Δ.Ε. ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	11.822	4,97%	4,65%	4,87%	4,16%	8,69%	4,77%	7,38%	6,01%	6,71%	6,29%	5,83%	5,34%	4,75%	5,75%	6,20%	7,35%	2,67%	3,61%
Δ.Ε. ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	5.619	4,43%	4,48%	4,75%	3,72%	4,13%	3,76%	5,61%	5,75%	6,66%	6,55%	6,28%	5,62%	4,82%	7,01%	8,47%	9,89%	3,81%	4,25%
Δ.Ε. ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	6.130	3,72%	3,92%	4,76%	4,24%	3,95%	3,59%	5,66%	5,86%	8,35%	6,31%	5,74%	6,04%	5,94%	6,87%	8,29%	9,15%	3,00%	4,62%
Δ.Ε. ΕΥΡΩΠΟΥ	4.518	4,38%	4,16%	5,53%	3,70%	4,56%	4,58%	5,47%	5,53%	7,48%	6,99%	6,71%	6,40%	5,87%	6,86%	6,57%	8,08%	3,39%	3,74%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΩΝ	404	4,21%	4,70%	4,21%	4,21%	4,46%	2,72%	8,66%	6,44%	5,94%	5,94%	8,42%	6,68%	4,21%	5,69%	6,19%	6,19%	5,94%	5,20%

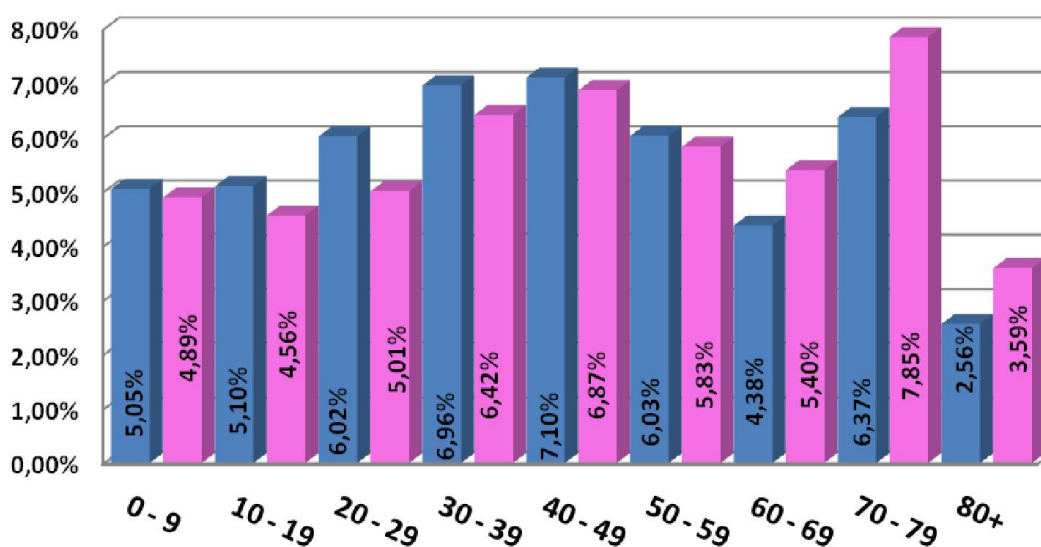
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή 2011 (Ιδία επεξεργασία)

Σύμφωνα με τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα παρατηρείται, με λίγες εξαιρέσεις, υπεροχή των ανδρών στις ηλικίες μέχρι 59 ετών στο σύνολο των Δημοτικών Ενοτήτων, ενώ στις μεγαλύτερες ηλικίες, από 60 χρονών και πάνω η σχέση αντιστρέφεται και ο γυναικείος πληθυσμός υπερτερεί. Οι ανισοροπίες στην ηλικιακή σύνθεση είναι αποτέλεσμα διαφόρων παραγόντων. Η υπεροχή του γυναικείου πληθυσμού στις μεγάλες ηλικίες μπορεί να αποδοθεί στην αφάιμαξη της έντονης μετανάστευσης του 1960 και 1970, που έπληξε κυρίως τον ανδρικό πληθυσμό.

Όσον αφορά τη διάρθρωση των ηλικιών στο Δ. Κιλκίς το 50,24% του συνολικού πληθυσμού συγκεντρώνεται στις παραγωγικές ηλικίες 20-59 ετών, ποσοστό λίγο μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της Π.Ε. Κιλκίς (49,43%) και του Δ. Παιονίας (47,96%). Στις παιδικές ηλικίες (0-9) και στις γεροντικές (πάνω από 80) τα ποσοστά του Δ. Κιλκίς είναι 9,95% και 6,15% του συνολικού πληθυσμού του. Τα αντίστοιχα ποσοστά ης Π.Ε. Κιλκίς είναι 9,57% και 6,50%.

Ακολουθεί διάγραμμα στο οποίο γίνεται ποσοστιαία σύγκριση του ανδρικού και γυναικείου πληθυσμού στο Δ. Κιλκίς ανά ομάδες ηλικιών, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία απογραφής του μόνιμου πληθυσμού, το 2011.

**Ποσοστιαία σύγκριση του πληθυσμού του Δ. Κιλκίς
κατά φύλο (Άρρενες - Θήλειες)**

Στον πίνακα που ακολουθεί υπολογίστηκε ο λόγος του φύλου (ο αριθμός των αντρών προς τον αριθμό των γυναικών επί 100) ο οποίος μας δείχνει τον αριθμό των αντρών που αντιστοιχεί σε 100 γυναίκες.

Π.Ε./ Δήμος /Δ.Ε.	Σύνολο Πληθυσμού	Λόγος φύλου								
		0 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80+
Π.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	100	103	115	127	109	106	104	81	83	74
Δ. ΚΙΛΚΙΣ	98	103	112	120	108	103	103	81	81	71
Δ.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	99	102	108	110	104	98	105	84	82	69
Δ.Ε. ΓΑΛΛΙΚΟΥ	104	117	105	176	111	106	99	78	88	70
Δ.Ε. ΔΟΪΡΑΝΗΣ	97	90	157	197	92	113	110	73	83	65
Δ.Ε. ΚΡΟΥΣΣΩΝ	95	106	137	131	127	134	103	73	80	65
Δ.Ε. ΜΟΥΡΙΩΝ	92	87	98	90	129	103	107	79	68	95
Δ.Ε. ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	99	108	133	118	113	119	99	83	82	78
Δ.Ε. ΧΕΡΣΟΥ	95	109	106	141	128	99	101	86	78	69
Δ. ΠΑΙΟΝΙΑΣ	102	102	122	142	109	111	106	81	86	78
Δ.Ε. ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	109	107	117	182	123	107	109	83	84	74
Δ.Ε. ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	96	99	128	110	98	102	112	69	86	90
Δ.Ε. ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	98	95	112	110	97	132	95	86	91	65
Δ.Ε. ΕΥΡΩΠΟΥ	100	105	150	100	99	107	105	85	81	91
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΩΝ	109	89	100	164	135	100	126	74	100	114

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή 2011 (Ιδία επεξεργασία)

Συνήθως στους διάφορους πληθυσμούς ο συνολικός λόγος φύλου εμφανίζεται μικρότερος του 100 (κυμαίνεται μεταξύ 90 και 99) δείχνοντας μια ελαφρά αριθμητική υπεροχή των γυναικών έναντι των ανδρών η οποία μπορεί να οφείλεται στα υψηλότερα επίπεδα θνησιμότητας των ανδρών σε σχέση με τις γυναίκες. Αυτό επιβεβαιώνεται από τους λόγους του φύλου στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και στην Ελλάδα στα σύνολα των πληθυσμών τους (97 και 98 αντίστοιχα). Στην Π.Ε. Κιλκίς ο λόγος φύλου στο σύνολο του πληθυσμού είναι 100 που σημαίνει ότι στις 100 γυναίκες αντιστοιχούν 100 άντρες ενώ στο Δ. Κιλκίς ο αντίστοιχος δείκτης είναι 98. Μόνο στη Δ.Ε. Γαλλικού και πάντα στο σύνολο του πληθυσμού της παρατηρείται υπεροχή του ανδρικού φύλου, αφού ο λόγος φύλου είναι πάνω από 100 και συγκεκριμένα 104. Πάντως όσον αφορά τις επιμέρους ομάδες ηλικιών ο μεγαλύτερος λόγος φύλου παρατηρείται στις Δημοτικές Ενότητες Γαλλικού (176) και Δοϊράνης (197) στην ηλικιακή ομάδα των 20-29 ετών που σημαίνει ότι στις 100 γυναίκες αντιστοιχεί σχεδόν ο διπλάσιος αριθμός αντρών. Τέλος ο μικρότερος λόγος φύλου παρατηρείται στις ηλικίες άνω των 80 ετών γεγονός που επιβεβαιώνει τη μεγαλύτερη θνησιμότητα των αντρικού φύλου. Στο Δ. Κιλκίς ο αριθμός αυτός είναι 71 που σημαίνει ότι στις 100 γυναίκες στις γεροντικές ηλικίες αντιστοιχούν μόλις 71 άντρες.

2.2.3 Αλλοδαποί

Σύμφωνα με ανεπίσημα στοιχεία του Γραφείου Αλλοδαπών του δήμου Κιλκίς, ο αριθμός των αλλοδαπών στο δήμο ανέρχεται περίπου στις 2500 από τους οποίους το 80% προέρχεται από την Αλβανία και οι υπόλοιποι από τις χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ.

Οι περισσότεροι εξ αυτών εργάζονται στις οικοδομικές και αγροτικές εργασίες, ενώ λιγότεροι απασχολούνται στις βιομηχανίες και τις βιοτεχνίες της περιοχής.

Το τελευταίο εξάμηνο, λόγω της μεγάλης ανεργίας, παρατηρείται το φαινόμενο της επιστροφής πολλών οικογενειών αλλοδαπών στην πατρίδα τους.

Στη συνέχεια παρατίθενται ορισμένα επίκαιρα στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των αιτήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο δήμο Κιλκίς από αλλοδαπούς από το 2007 έως σήμερα (31/10/2011):

Υπηκοότητα / Χώρα	2007	2008	2009	2010	2010
Αζερμπαϊτζάν	0	36	0	9	3
Αλβανία	13	1587	588	1432	514
Αργεντινή	0	1	0	0	0
Αρμενία	140	38	16	27	19
Βενεζουέλα	0	1	0	0	0
Βοζνία Ερζεγοβίνη	8	0	0	1	1
Βουλγαρική	6	0	0	0	0
Βραζιλιάνικη	0	0	0	0	1
Γεωργία	20	141	104	112	69
Σερβία Μαυροβούνιο	4	12	9	0	0
Η.Π.Α.	0	1	1	0	0
Ιράκ	2	0	0	0	0
Καζαχστάν	0	4	1	0	1
Κιργιζία	0	1	0	0	0
Κολομβία	1	1	1	0	0
Κινέζικη	0	0	1	0	1
Λευκορωσία	0	0	0	1	1
Λίβανος	0	0	2	4	0
Μαγαδασκάρη	0	0	1	0	0
Μαρόκο	0	0	1	0	0
Μολδαβία	1	6	5	4	2
Νιγηρία	0	1	2	2	4
Ουγκάντα	0	1	1	0	0
Ουζμπεκιστάν	0	2	1	1	1
Ουκρανία	3	26	8	14	4
FYROM	2	26	17	22	13
Ρωσία	16	39	24	33	22
Συρία	0	6	1	0	0
Σερβία	0	0	1	0	4
Τουρκία	0	3	1	0	0
Τουρκμενιστάν	0	0	0	0	2
Φιλιππίνες	0	1	1	0	0
Χιλή	0	1	1	0	0

2.2.4 Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών

Με ομόφωνη απόφασή του (10/2011) το Δημοτικό Συμβούλιο συγκρότησε πενταμελές Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών του δήμου Κιλκίς, το οποίο λειτουργεί ως συμβουλευτικό όργανό του για την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών στην τοπική κοινωνία.

2.2.5 Γεννήσεις – Θάνατοι – Προσδόκιμο επιβίωσης

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι γάμοι, οι γεννήσεις ζώντων και οι θάνατοι συνολικά στην Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς και ανά Δημοτική Ενότητα τα έτη 2008 και 2009 κατά τόπο μόνιμης κατοικίας και τόπο συμβάντος.

2008	ΓΑΜΟΙ ΤΜΚ ΓΑΜΠΡΟΥ	ΓΑΜΟΙ ΤΜΚ ΝΥΦΗΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ ΤΜΚ ΜΗΤΕΡΑΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ ΤΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ ΤΜΚ ΘΑΝΟΝΤΑ	ΘΑΝΑΤΟΙ ΤΣ ΘΑΝΑΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	383	388	847	280	1028	1326
Δ.Ε.ΚΙΛΚΙΣ	150	165	398	280	236	268
Δ.Ε.ΓΑΛΛΙΚΟΥ	29	27	43	0	90	121
Δ.Ε.ΔΟΪΡΑΝΗΣ	7	4	6	0	25	36
Δ.Ε.ΚΡΟΥΣΣΩΝ	32	34	31	0	115	196
Δ.Ε.ΜΟΥΡΙΩΝ	9	7	32	0	47	59
Δ.Ε.ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	21	13	40	0	76	119
Δ.Ε.ΧΕΡΣΟΥ	13	12	22	0	42	51
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	261	262	572	280	631	850
Δ.Ε.ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	24	22	64	0	107	133
Δ.Ε.ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	16	21	51	0	103	109
Δ.Ε.ΕΥΡΩΠΟΥ	20	26	30	0	63	68
Δ.Ε.ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	61	67	130	0	124	166
Δ.Ε.ΛΙΒΑΔΙΩΝ	1	0	0	0	0	0
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	122	136	275	0	397	476

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

2009	ΓΑΜΟΙ ΤΜΚ ΓΑΜΠΡΟΥ	ΓΑΜΟΙ ΤΜΚ ΝΥΦΗΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ ΤΜΚ ΜΗΤΕΡΑΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ ΤΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ ΤΜΚ ΘΑΝΟΝΤΑ	ΘΑΝΑΤΟΙ ΤΣ ΘΑΝΑΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	398	377	755	236	1048	1371
Δ.Ε.ΚΙΛΚΙΣ	164	152	387	236	220	233
Δ.Ε.ΓΑΛΛΙΚΟΥ	25	26	25	0	92	124
Δ.Ε.ΔΟΪΡΑΝΗΣ	5	3	2	0	34	50
Δ.Ε.ΚΡΟΥΣΣΩΝ	18	10	18	0	106	196
Δ.Ε.ΜΟΥΡΙΩΝ	9	13	21	0	40	51
Δ.Ε.ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	27	20	33	0	92	141
Δ.Ε.ΧΕΡΣΟΥ	13	23	17	0	63	77
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	261	247	503	236	647	872
Δ.Ε.ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	27	29	56	0	108	134
Δ.Ε.ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	26	23	42	0	98	111
Δ.Ε.ΕΥΡΩΠΟΥ	15	12	29	0	50	57
Δ.Ε.ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	69	66	125	0	145	197
Δ.Ε.ΛΙΒΑΔΙΩΝ	0	0	0	0	0	0
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	137	130	252	0	401	499

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

Βάσει των στοιχείων του παραπάνω πίνακα παρατηρείται ότι η φυσική αύξηση του πληθυσμού σ' όλο το νομό παρουσιάζει αρνητική τάση και τις δύο χρονιές. Ειδικά για το Δήμο Κιλκίς η υπεροχή των θανάτων έναντι των γεννήσεων φτάνει τα 629 και 780 άτομα για το 2008 και 2009. Η αρνητική αυτή τάση φυσικής αύξησης του πληθυσμού στο δήμο επιβεβαιώνεται και από τα τελευταία στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Απογραφή 2011) σύμφωνα με τα οποία ο μόνιμος πληθυσμός του Δ. Κιλκίς μειώθηκε από 54.750 σε 51.926 άτομα.

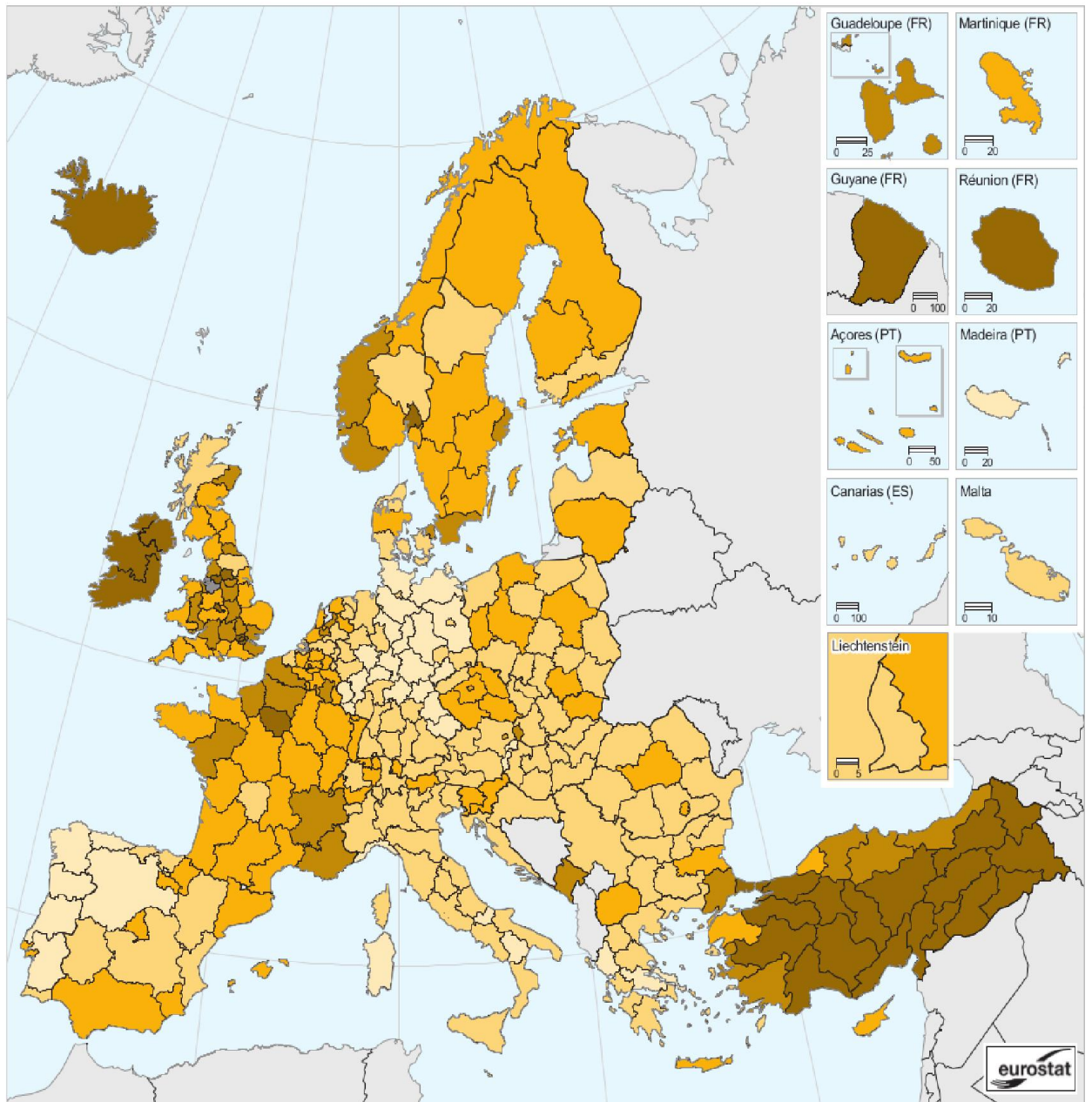
Ποσοστά γεννητικότητας και γονιμότητας στην Ε.Ε.

Τέλος βάσει της Eurostat και όπως φαίνεται και στον χάρτη που ακολουθεί οι γυναίκες στην ΕΕ γεννούν λιγότερα παιδιά, γεγονός που συμβάλλει στην επιβράδυνση ή ακόμα και ανατροπή της φυσικής αύξησης του πληθυσμού. Το 2012 το ακαθάριστο ποσοστό γεννητικότητας (ο λόγος του αριθμού των γεννήσεων προς τον μέσο πληθυσμό, εκφρασμένος ανά χίλιους κατοίκους) στην ΕΕ-28 ήταν 10,4 γεννήσεις ανά χίλιους κατοίκους. Στην Ελλάδα συνολικά αλλά και στο νομό Κιλκίς το ποσοστό αυτό ήταν από 8-<10 δηλαδή στους χίλιους κατοίκους του νομού αντιστοιχούν λιγότερες από δέκα γεννήσεις.

Όσον αφορά τα ποσοστά γονιμότητας (μέσος αριθμός παιδιών που γεννά μια γυναίκα) αυτά μειώθηκαν μετά τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση. Το συνολικό ποσοστό γονιμότητας στην ΕΕ-28 έφθασε σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα: 1,45 γεννήσεις ζώντων τέκνων ανά γυναίκα το

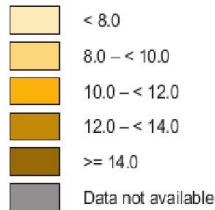
2002. Στη συνέχεια, διαπιστώθηκε ελαφρά άνοδος σε 1,61 το 2008, προτού καταγραφεί και πάλι μείωση μετά την έναρξη της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης σε 1,58 το 2012. Στα αναπτυγμένα μέρη του κόσμου, ο συνολικός αριθμός σχεδόν 2,1 γεννήσεις ζώντων τέκνων ανά γυναίκα θεωρείται ο φυσιολογικός ρυθμός αντικατάστασης — με άλλα λόγια, το επίπεδο στο οποίο το μέγεθος του πληθυσμού θα παρέμενε μακροπρόθεσμα σταθερό, εάν δεν υπήρχε μεταναστευτική εισορή ή εκροή.

Crude birth rate, by NUTS 2 regions, 2012 (*)
(number of live births per 1 000 inhabitants)

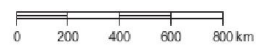

(number of live births per 1 000 inhabitants)

EU-28 = 10.4

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat
Cartography: Eurostat — GISCO, 04/2014

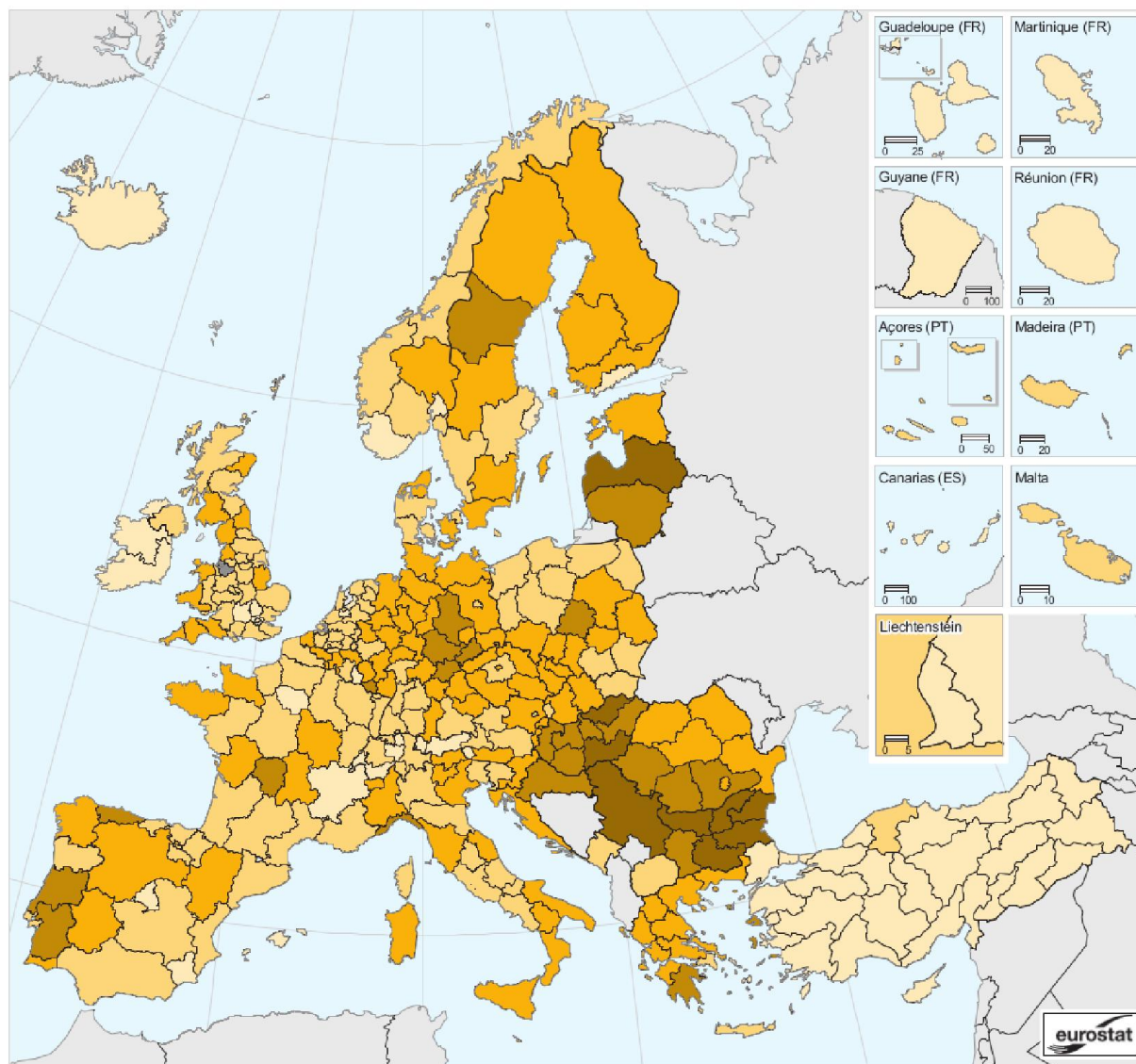
(*) Ireland and Romania: 2011. The United Kingdom: 2010. France, Poland, Romania, the United Kingdom and the former Yugoslav Republic of Macedonia: provisional. Serbia: national level.

Source: Eurostat (online data code: [demo_r_gind3](#) and [demo_gind](#))

Ποσοτά θνησιμότητας και βρεφικής θνησιμότητας στην Ε.Ε.

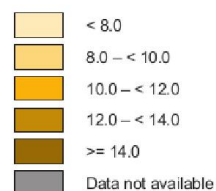
Το 2012, σύμφωνα με τη Eurostat, το ακαθάριστο ποσοστό θνησιμότητας στην ΕΕ-28 ήταν 9,9 θάνατοι ανά χίλιους κατοίκους ενώ όπως προκύπτει και από τον παρακάτω χάρτη στην Π.Ε. Κιλικία το ποσοστό αυτό είναι 10-<12, δηλαδή 10 έως 12 θάνατοι ανά χίλιους κατοίκους.

Crude death rate, by NUTS 2 regions, 2012 (*)
(number of deaths per 1 000 inhabitants)

(number of deaths per 1 000 inhabitants)

EU-28 = 9.9

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat
Cartography: Eurostat — GISCO, 05/2014

(*) Ireland and Romania: 2011. The United Kingdom: 2010. France, Poland, Romania, the United Kingdom and the former Yugoslav Republic of Macedonia: provisional. Serbia: national level.

Source: Eurostat (online data code: [demo_r_gind3](#) and [demo_gind](#))

Προσδόκιμο επιβίωσης

Ένας τρόπος μέτρησης της υγιούς και μακράς διάρκειας ζωής ενός ανθρώπου είναι το προσδόκιμο ζωής του κατά τη γέννησή του. Είναι δηλαδή ο μέσος αριθμός χρόνων που ένα νεογέννητο παιδί προσδοκείται να ζήσει, σύμφωνα με τους πίνακες επιβίωσης που έχουν υπολογιστεί την περίοδο που γεννιέται. Ο μέσος όρος ζωής των Ελλήνων το 2001, ανεξαρτήτως φύλου, βρίσκεται στα 78 έτη, ένα έτος χαμηλότερος από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Σε επίπεδο νομών, όπως προκύπτει και από τον πίνακα που ακολουθεί οι κάτοικοι του νομού Λασιθίου έχουν το μεγαλύτερο προσδόκιμο ζωής με 79,62 έτη και ακολουθούν οι κάτοικοι των νομών Ιωαννίνων, Ηλείας και Ηρακλείου με 79,20, 79,18 και 79,11 έτη προσδοκώμενης ζωής αντίστοιχα. Αντιθέτως, οι κάτοικοι της βόρειας Ελλάδας βρίσκονται περίπου κατά 2,5 με 3 έτη χαμηλότερα από το μέσο όρο της Ελλάδας. Πιο συγκεκριμένα, οι κάτοικοι των νομών 53 Ροδόπης και Ξάνθης έχουν περίπου 75 έτη προσδοκώμενης ζωής κατά τη γέννησή τους και ακολουθούν οι νομοί Έβρου, Κιλκίς και Σερρών με περίπου 76,5 έτη.

Νομοί	Έτη προσδοκώμενης ζωής κατά τη γέννηση	Νομοί	Έτη προσδοκώμενης ζωής κατά τη γέννηση
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ : 78 έτη			
Νομός Λασιθίου	79,62	Νομός Φθιώτιδος	78,19
Νομός Ιωαννίνων	79,20	Νομός Αχαΐας	78,05
Νομός Ηλείας	79,18	Νομός Λαρίσης	77,99
Νομός Ηρακλείου	79,11	Νομός Ευβοίας	77,92
Νομός Λακωνίας	79,07	Νομός Αιτωλίας και Ακαρνανίας	77,92
Νομός Αρκαδίας	79,06	Νομός Χανίων	77,91
Νομός Θεσπρωτίας	79,03	Νομός Κοζάνης	77,86
Νομός Κυκλάδων	78,97	Νομός Τρικάλων	77,72
Νομός Σάμου	78,96	Νομός Θεσσαλονίκης	77,72
Νομός Κεφαλληνίας	78,95	Νομός Μαγνησίας	77,66
Νομός Γρεβενών	78,77	Νομός Βοιωτίας	77,61
Νομός Κορινθίας	78,75	Νομός Αττικής	77,54
Νομός Πρεβέζης	78,67	Νομός Χαλκιδικής	77,48
Νομός Αργολίδος	78,63	Νομός Πιερίας	77,44
Νομός Χίου	78,63	Νομός Πέλλης	77,27
Νομός Ζακύνθου	78,57	Νομός Καρδίτσας	77,09
Νομός Φοκίδος	78,54	Νομός Καβάλας	77,08
Νομός Λωδεκανήσου	78,53	Νομός Φλωρίνης	77,05
Νομός Άρτης	78,52	Νομός Δράμας	76,99
Νομός Ρεθύμνης	78,50	Νομός Ημαθίας	76,96
Νομός Μεσσηνίας	78,41	Νομός Σερρών	76,73
Νομός Λευκάδος	78,38	Νομός Κιλκίς	76,66
Νομός Καστορίας	78,37	Νομός Έβρου	76,31
Νομός Κερκύρας	78,33	Νομός Ξάνθης	75,17
Νομός Ευρυτανίας	78,31	Νομός Ροδόπης	75,01
Νομός Λέσβου	78,22		

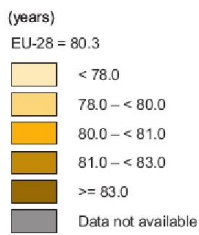
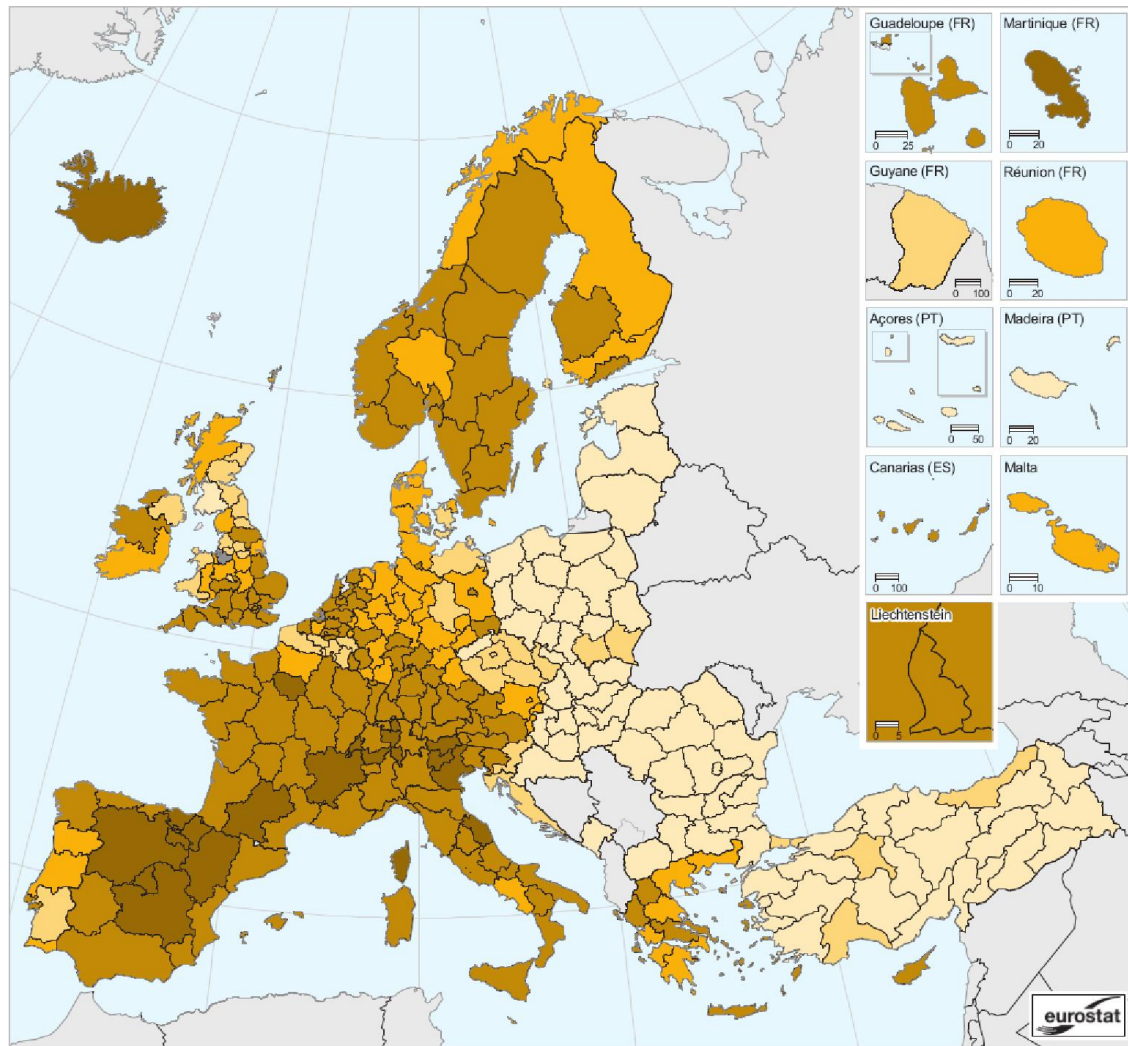
Πηγή: «Ανάλυση των συνθηκών στέγασης των νοικοκυριών της Ελλάδας σε επίπεδο νομού βάσει της απογραφής πληθυσμού του 2001 – Πανεπιστήμιο Πειραιώς (Απογραφή 2001)

Πάντως, σύμφωνα με τη Eurostat, τα τελευταία 50 χρόνια το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση αυξήθηκε κατά περίπου 10 έτη, κατά μέσο όρο, σε ολόκληρη την ΕΕ. Αυτό οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στις καλύτερες κοινωνικοοικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, καθώς και στην καλύτερη ιατρική αγωγή και περίθαλψη. Στον χάρτη που ακολουθεί παρουσιάζεται το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση για τις περιφέρειες NUTS 2 το 2012. Αξίζει να σημειωθεί ότι, ενώ ο χάρτης περιλαμβάνει πληροφορίες για τον συνολικό πληθυσμό, εξακολουθούν να διαπιστώνονται σημαντικές αποκλίσεις στο προσδόκιμο ζωής μεταξύ ανδρών και γυναικών, παρά την ύπαρξη στοιχείων που αποδεικνύουν ότι αυτές οι διαφορές μεταξύ των φύλων μειώνονται σταδιακά στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ.

Κατά μέσο όρο, ένας Ευρωπαίος που γεννήθηκε το 2012 αναμένεται ότι θα μπορούσε να ζήσει 80,3 χρόνια.

Από το χάρτη που ακολουθεί προκύπτει ότι το προσδόκιμο στο νομό Κιλκίς το 2012 ήταν 80-81 χρόνια.

Life expectancy at birth, by NUTS 2 regions, 2012 (*)
(years)

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat
Cartography: Eurostat — GISCO, 05/2014

(*) Sachsen-Anhalt (DEE0), Ireland, Romania and Turkey: 2011. Guadeloupe (FR91) and the United Kingdom: 2010. Serbia: national level.
Source: Eurostat (online data code: [demo_r_milfexp](#) and [demo_mlexpec](#))

2.2.7 Αριθμός νοικοκυριών

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011 προκύπτουν οι παρακάτω πίνακες που δείχνουν τον αριθμό των νοικοκυριών ανά αριθμό μελών για την περιοχή καθώς και στοιχεία για τις ανέσεις που τα νοικοκυριά διαθέτουν.

Παρατηρείται λοιπόν από τον πρώτο πίνακα ότι το μέσο μέγεθος ανά νοικοκυριό στο Δ. Κιλκίς είναι 2,561 άτομα σε σύνολο των 19.856 νοικοκυριών το οποίο είναι σχεδόν ίσο με το μέσο μέγεθος στο Δ. Παιονίας και στην Π.Ε. Κιλκίς (2,566 και 2,563 αντίστοιχα). Στην Π.Κ.Μ. και στην Ελλάδα το μέσο μέγεθος ανά νοικοκυριό, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ήταν 2,582 και 2,555 μέλη αντίστοιχα. Τα αντίστοιχα μεγέθη σύμφωνα με την προηγούμενη απογραφή του 2001 ήταν μεγαλύτερα και συγκεκριμένα: 2,94 για το Δ. Κιλκίς, 2,89 για το Δ. Παιονίας, 2,92 για την Π.Ε. Κιλκίς, 2,84 για την Π.Κ.Μ. και 2,80 για την Ελλάδα.

Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο δήμο του Κιλκίς το 33,19% των νοικοκυριών το 2011 αποτελούνταν μόνο από δύο μέλη (το αντίστοιχο ποσοστό το 2001 ήταν 30,23%). Ανάλογη είναι η κατάσταση και στην Π.Ε. Κιλκίς με το 33,65% των νοικοκυριών να είναι διμελή,

Πίνακας 2.2.7.1: Νοικοκυριά και μέλη αυτών κατά μέγεθος νοικοκυριού

Περιγραφή	Νοικοκυριά	Μέλη
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	4.134.540	10.563.717
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	715.158	1.846.856
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	30.649	78.547
1 μέλος	7.266	7.266
2 μέλη	10.314	20.628
3 >>	5.603	16.809
4 >>	4.847	19.388
5 >>	1.662	8.310
6 μέλη και άνω	957	6.146
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	19.856	50.853
1 μέλος	4.742	4.742
2 μέλη	6.591	13.182
3 >>	3.653	10.959
4 >>	3.227	12.908
5 >>	1.056	5.280
6 μέλη και άνω	587	3.782
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	10.793	27.694
1 μέλος	2.524	2.524
2 μέλη	3.723	7.446
3 >>	1.950	5.850
4 >>	1.620	6.480
5 >>	606	3.030
6 μέλη και άνω	370	2.364

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

Ακολουθούν πίνακες με διάφορα στοιχεία για τα νοικοκυριά και κάποιες ανέσεις που αυτά διαθέτουν σε επίπεδο δήμων Κιλκίς, Π.Ε. Κιλκίς ,Π.Κ.Μ. και Ελλάδας και πάντα σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2011.

Κατοικούμενες κανονικές κατοικίες κατά πυκνότητα κατοικήσεως και τύπο κυριότητας

Περιγραφή / Πυκνότητα κατοικήσεως (μ ² ανά κάτοικο)	Σύνολο	Τύπος κυριότητας	
		Ιδιοκατοικούμενες	Ενοικιαζόμενες / Συνεταιριστικής ιδιοκτησίας / Άλλος τύπος κυριότητας
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	4.122.088	3.017.542	1.104.546
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	713.252	540.271	172.981
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	30.547	25.101	5.446
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	19.800	16.060	3.740
Κάτω από 15 μ ² ανά κάτοικο	568	417	151
15 - 29 μ ² ανά κάτοικο	5.737	4.476	1.261
30 - 44 μ ² ανά κάτοικο	5.812	4.888	924
45 + μ ² ανά κάτοικο	7.683	6.279	1.404
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	10.747	9.041	1.706
Κάτω από 15 μ ² ανά κάτοικο	376	264	112
15 - 29 μ ² ανά κάτοικο	2.913	2.276	637
30 - 44 μ ² ανά κάτοικο	3.096	2.719	377
45 + μ ² ανά κάτοικο	4.362	3.782	580

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

Κανονικές κατοικίες κατά τύπο κτιρίου

Περιγραφή	Σύνολο	Τύπος κτιρίου όπου βρίσκεται η κατοικία	
		Μονοκατοικία	Άλλος τύπος (διπλοκατοικία, πολυκατοικία, κτίριο που η κύρια χρήση του δεν είναι κατοικία)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	6.371.901	2.457.437	3.914.464
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.074.242	345.163	729.079
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	44.350	26.068	18.282
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	28.937	15.769	13.168
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	15.413	10.299	5.114

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

Κανονικές κατοικίες κατά διαθεσιμότητα θέρμανσης

Περιγραφή	Κανονικές κατοικίες			
	Σύνολο	Κεντρική (αυτόνομη και μη αυτόνομη) θέρμανση	Άλλο είδος θέρμανσης	Δεν έχει θέρμανση
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	6.371.901	4.317.174	1.291.483	763.244
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.074.242	745.101	238.182	90.959
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	44.350	30.261	10.935	3.154
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	28.937	19.991	7.004	1.942
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	15.413	10.270	3.931	1.212

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

Κανονικές κατοικίες κατά διαθεσιμότητα λουτρού

Περιγραφή	Κανονικές κατοικίες		
	Σύνολο	Υπάρχει λουτρό μέσα στην κατοικία	Υπάρχει λουτρό έξω από την κατοικία / Δεν υπάρχει λουτρό ή ντους
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	6.371.901	6.067.241	304.660
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.074.242	1.045.971	28.271
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	44.350	41.670	2.680
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	28.937	27.418	1.519
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	15.413	14.252	1.161

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

Νοικοκυριά κατά αριθμό αυτοκινήτων που έχουν στη διάθεσή τους

Περιγραφή	Σύνολο νοικοκυριών	Νοικοκυριά κατά αριθμό αυτοκινήτων		
		0 αυτοκίνητα	1 αυτοκίνητο	2 + αυτοκίνητα
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	4.134.540	1.255.683	1.881.231	997.626
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	715.158	228.137	330.513	156.508
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	30.649	9.995	14.704	5.950
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	19.856	6.220	9.867	3.769
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	10.793	3.775	4.837	2.181

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

**Ποσοστιαία κατανομή των νοικοκυριών
ανάλογα με την δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο**

Περιγραφή	Σύνολο νοικοκυριών	Ποσοστό (%) νοικοκυριών που:	
		έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο	δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	4.134.540	42,9	57,1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	715.158	42,8	57,2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	30.649	26,4	73,6
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	19.856	28,0	72,0
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	10.793	23,5	76,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

Εξετάζοντας τα στοιχεία των παρακάτω πινάκων παρατηρείται ότι στο 38,80% των κατοίκων του Δ. Κιλκίς αναλογούν πάνω από 45 μ² ενώ το 81,11% αυτών διαμένουν σε ιδιοκατοικούμενες κατοικίες (τα αντίστοιχα ποσοστά στην Π.Κ.Μ και στο σύνολο της χώρας είναι 75,75% και 73,20%). Επίσης το 54,49% των κτιρίων είναι μονοκατοικίες (τα αντίστοιχα ποσοστά στην Π.Ε Κιλκίς, Π.Κ.Μ και στο σύνολο της χώρας είναι 58,78%, 32,13% και 38,57%). Το υψηλό αυτό ποσοστό συγκριτικά με την υπόλοιπη Ελλάδα οφείλεται στο γεγονός ότι, με εξαίρεση το αστικό κέντρο της πόλεως του Κιλκίς ο υπόλοιπος δήμος χαρακτηρίζεται αγροτική περιοχή στην οποία οι κάτοικοι διαμένουν κυρίως σε μονοκατοικίες.

Όσον αφορά κάποιες ανέσεις (διαθεσιμότητα θέρμανσης, λουτρού) που διαθέτουν οι κανονικές κατοικίες του δήμου, όπως προκύπτει από τους παραπάνω πίνακες το 6,71% των κανονικών κατοικιών του Δ. Κιλκίς δε διαθέτει κανενός είδους θέρμανση ποσοστό που παρόλο που παραμένει μικρότερο από τα αντίστοιχα της Π.Κ.Μ και της Ελλάδος (8,47% και 11,98% αντίστοιχα) υποδηλώνει ένα σημαντικό πρόβλημα της περιοχής. Σχετικά με τη διαθεσιμότητα λουτρού το 94,75% των κανονικών κατοικιών του δήμο διαθέτει λουτρό εντός της κατοικίας.

Ακόμη θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 49,69% των νοικοκυριών του Δ. Κιλκίς διαθέτει ένα αυτοκίνητο, το 18,98% κανένα ενώ ένα σημαντικό ποσοστό νοικοκυριών και συγκεκριμένα το 18,98% του συνόλου έχει στην κατοχή του πάνω από 2 αυτοκίνητα. Τα ανάλογα ποσοστά στο σύνολο της χώρας είναι 15,50%, 30,37% και 24,13% αντίστοιχα.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι στο δήμο του Κιλκίς μόλις το 28% των νοικοκυριών έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο ποσοστό πολύ μικρότερο του αντίστοιχου της Π.Κ.Μ. (42,8%) και της Ελλάδας (42,9%).

2.2.8 Δημογραφικοί δείκτες (Δείκτες γήρανσης – εξάρτησης – αντικατάστασης)

Οι δημογραφικοί δείκτες αποτελούν βασικό χαρακτηριστικό της δομής του πληθυσμού και χρησιμοποιούνται για να αναλύσουν και να περιγράψουν τη δημογραφική κατάσταση μιας περιοχής. Οι δείκτες αυτοί είναι εξάρτησης ή κοινωνικών βαρών, γήρανσης και αντικατάστασης, και προσδιορίζονται χρησιμοποιώντας τον παιδικό (0-14), τον ενεργό (15-64) και τον γεροντικό (+65) πληθυσμό από την κατανομή του πληθυσμού με βάση την ηλικία.

Ο δείκτης εξάρτησης ή κοινωνικών βαρών αποκαλύπτει την αναλογία των ατόμων που για δημογραφικούς λόγους (λόγω ηλικίας) είναι εξαρτώμενα από άτομα τα οποία πρέπει να τα συντηρήσουν με την δραστηριότητά τους. Με άλλα λόγια δείχνει πόσα παιδιά και γέροι (συντηρούμενος πληθυσμός) αντιστοιχούν σε 100 άτομα ενεργού πληθυσμού. Ο δείκτης αποτυπώνει τα κοινωνικά βάρη που έχει ο ενεργός οικονομικά πληθυσμός. Υψηλός δείκτης σημαίνει υψηλή οικονομική επιβάρυνση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού για τη συντήρηση του εξαρτώμενου πληθυσμού, γεγονός που περιορίζει τις δυνατότητες αποταμίευσης και επένδυσης. Στον πίνακα που ακολουθεί υπολογίστηκε ως ο λόγος των ατόμων ηλικίας 0-14 ετών και 65+ προς τον πληθυσμό των ατόμων εργάσιμης ηλικίας 15-64 ετών.

Ο δείκτης γήρανσης του πληθυσμού επιτρέπει την αποσαφήνιση του επιπέδου γήρανσης στο οποίο έχει φτάσει ο πληθυσμός δηλαδή μας δίνει το ποσοστό που αντιπροσωπεύει ο γεροντικός πληθυσμός (+65 ετών) σε σχέση με τον παιδικό (0-14 ετών). Όσο μεγαλύτερες είναι οι τιμές του δείκτη σε μια περιοχή τόσο υψηλότερο επίπεδο γήρανσης παρουσιάζει. Υπολογίζεται ως το πηλίκο των ατόμων 65+ ετών προς τον πληθυσμό των παιδιών ηλικίας 0-14 ετών.

Ο δείκτης αντικατάστασης αποτελεί δομικό δείκτη και αποτυπώνει την δυνατότητα ανανέωσης του ενεργού πληθυσμού. Εκφράζει την εναλλαγή μεταξύ των ηλικιών που μετέχουν στην παραγωγική διαδικασία. Υπολογίζεται ως λόγος (πηλίκο) των ατόμων ηλικίας 10-14 ετών ή ακόμη των 15-19 ετών προς τον πληθυσμό ατόμων ηλικίας 60-64 ετών. Επομένως, ο αναλογών αριθμός νέων 10-14 ετών (ή 15-19 ετών) ως προς άτομα ηλικίας 60-64 ετών. Ο δείκτης αυτός δίδει τη σχέση ανάμεσα στα άτομα που θα έχουν τη νόμιμη ηλικία για να εργασθούν εισερχόμενα στην αγορά εργασίας και τα άτομα που θα έχουν την ηλικία συνταξιοδότησης εάν ήταν ήδη ενταγμένα στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Είναι λοιπόν ένα δημογραφικός και όχι ένας οικονομικός δείκτης καθώς η ηλικιακή ομάδα των 10-14 ετών (ή ακόμη των 15-19 ετών) δεν δύναται να ταυτισθεί με τους εισερχόμενους στην αγορά εργασίας και η ομάδα των 60-64 ετών με τους εξερχόμενους από αυτήν.

Στον πίνακα που ακολουθεί υπολογίστηκαν δύο δείκτες αντικατάστασης I και II: ο πρώτος ως ο λόγος των 10-14 προς των 60-64 και ο δεύτερος ως ο λόγος των 15-19 προς των 60-64.

Στη συνέχεια ο πίνακας παρουσιάζει τους δημογραφικούς δείκτες του διευρυμένου δήμου Κιλκίς για το έτος 2001.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2001				
Δημοτικές ενότητες	Δείκτης γήρανσης	Δείκτης αντικατάστασης I	Δείκτης αντικατάστασης II	Δείκτης κοινωνικών βαρών (εξάρτησης)
Π.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	1,40	0,62	0,81	0,53
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	1,32	0,65	0,82	0,53
Δ.Ε.ΚΙΛΚΙΣ	0,92	0,94	1,14	0,47
Δ.Ε.ΓΑΛΛΙΚΟΥ	1,32	0,73	1,07	0,53
Δ.Ε.ΔΟΪΡΑΝΗΣ	1,96	0,39	0,59	0,58
Δ.Ε.ΚΡΟΥΣΣΩΝ	2,34	0,35	0,37	0,66
Δ.Ε.ΜΟΥΡΙΩΝ	1,60	0,74	0,75	0,62

Δ.Ε.ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	1,60	0,46	0,60	0,56
Δ.Ε.ΧΕΡΣΟΥ	1,68	0,54	0,75	0,52
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,01	0,85	1,04	0,46
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	1,10	0,91	1,13	0,47

Πηγή: Στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Σύμφωνα με τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα ο δείκτης γήρανσης στο Δ. Κιλκίς παρουσιάζεται αρκετά υψηλός γεγονός που αποδεικνύει το έντονο πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού στο δήμο και ιδιαίτερα στη Δ. Ενότητα Κρουσσών στην οποία ο δείκτης είναι 2,34 ενώ μόνο στη Δ. Ενότητα Κιλκίς με τιμή 0,92 θεωρείται φυσιολογικός. Επίσης οι χαμηλές τιμές των δύο δεικτών αντικατάστασης I και II καταδεικνύουν ότι τα άτομα ηλικίας 10 -14 και 15 -19 ετών αντίστοιχα τα οποία θα προσέλθουν στην αγορά εργασίας τα επόμενα πέντε χρόνια (με έτος αναφοράς το 2001 στο οποίο βασίζονται τα στοιχεία) ή έχουν ήδη προσέλθει είναι πολύ λιγότερα από αυτά τα οποία θα συνταξιοδοτηθούν τα επόμενα πέντε χρόνια ή συνταξιοδοτήθηκαν ήδη γεγονός που οφείλεται και στα χαμηλά επίπεδα γεννητικότητας του Δ. Κιλκίς. Τέλος όσον αφορά τον δείκτη εξάρτησης και με βάση τα στοιχεία της απογραφής του 2001 προσδιορίστηκε στο 0,53. Ο δείκτης δείχνει ότι στους 100 εργαζόμενους αντιστοιχούν 53 συντηρούμενοι κάτι που αποδεικνύει ότι υπάρχει σχετικά επαρκής αριθμός εργαζομένων ο οποίος μπορεί να ενεργοποιηθεί σε διάφορες αναπτυξιακές δραστηριότητες και να συντηρήσει τον υπόλοιπο πληθυσμό. Ο σχετικά χαμηλός δείκτης κοινωνικών βαρών καταδεικνύει το γεγονός ότι δεν έχει μεγάλος βάρος να αντιμετωπίσει ο ενεργός πληθυσμός για να συντηρήσει τον εξαρτώμενο, επομένως δεν αναστέλλει και δεν περιορίζει τις δυνατότητες αποταμίευσης, επένδυσης και ανάπτυξης. Επομένως ο χαμηλός δείκτης κοινωνικών βαρών θεωρείται ένδειξη ικανοποιητικής προοπτικής οικονομικής ανάπτυξης στο Δ. Κιλκίς.

Η διαχρονική εξέλιξη των δεικτών γήρανσης και εξάρτησης πληθυσμού συνολικά για το νομό Κιλκίς παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Δείκτες Γήρανσης και Εξάρτησης του πληθυσμού στο νομό Κιλκίς

Έτος	Δείκτης Γήρανσης	Δείκτης εξάρτησης
1961	0,30	0,61
1971	0,39	0,56
1981	0,63	0,62
1991	0,76	0,43
2001	1,40	0,53

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

Στο νομό Κιλκίς η τιμή του δείκτη γήρανσης από 0,76 το 1991 αυξάνεται σημαντικά το 2001 και λαμβάνει τιμή 1,40 που σημαίνει ότι 14 άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών αντιστοιχούν σε 100 άτομα ηλικίας έως 14 ετών γεγονός που αποδεικνύει το υψηλό επίπεδο γήρανσης στο νομό. Όσον αφορά το δείκτη εξάρτησης αυτός το 2001 στο νομό Κιλκίς έχει τιμή 0,53 (δηλαδή 53 εξαρτώμενα άτομα για κάθε 100 ενεργά) και επομένως επαρκής αριθμός εργαζομένων, ο οποίος μπορεί να ενεργοποιηθεί σε διάφορες αναπτυξιακές δραστηριότητες και να συντηρήσει τον υπόλοιπο πληθυσμό.

2.2.9 Πληθυσμιακή πυκνότητα

Η πληθυσμιακή πυκνότητα είναι ένας σημαντικός δείκτης που αναδεικνύει τον αγροτικό ή μη χαρακτήρα μιας περιοχής και είναι άμεσα συνυφασμένος με το ζήτημα της διατήρησης του πληθυσμού σε μια περιοχή.

Με τον όρο πληθυσμιακή πυκνότητα αναφερόμαστε στον αριθμό των ατόμων που υπάρχουν ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο έκτασης. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εξέλιξη της πληθυσμιακής πυκνότητας με βάση τον πραγματικό πληθυσμό στις δεκαετίες 1991-2001 και 2001-2011 για τους δύο δήμους του νομού Κιλκίς καθώς και τα ανάλογα της Π.Ε. Κιλκίς, της Π.Κ.Μ. και της χώρας.

Πληθυσμιακή πυκνότητα 1991-2001-2011

Π.Ε./ Δήμος/ Δ.Ε. / Π.Κ.Μ. / Ελλάδα	Επιφάνεια (τ.χμ.)	Πληθυσμός 1991	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Πυκνότητα πληθυσμού 1991 ανά τ.χμ.	Πυκνότητα πληθυσμού 2001 ανά τ.χμ.	Πυκνότητα πληθυσμού 2011 ανά τ.χμ.
Π. Ε. Κιλκίς	2.518,88	81.710	89.056	79.968	32,44	35,36	31,75
Δ. Κιλκίς	1.599,60	49.389	56.336	51.170	30,88	35,22	31,99
Δ.Ε. Κιλκίς	319,834	19.358	24.812	28.490	60,53	77,58	89,08
Δ.Ε. Γαλλικού	149,054	6.867	7.279	6.297	46,07	48,83	42,25
Δ.Ε. Δοϊράνης	81,213	2.010	2.208	1.419	24,75	27,19	17,47
Δ.Ε. Κρουσών	588,877	7.376	6.770	4.683	12,53	11,50	7,95
Δ.Ε. Μουριών	138,66	3.417	3.390	2.733	24,64	24,45	19,71
Δ.Ε. Πικρολίμνης	164,059	6.965	7.395	5.441	42,45	45,08	33,16
Δ.Ε. Χέρσου	157,907	3.396	4.482	2.647	21,51	28,38	16,76
Δ. Παιονίας	919,276	32.321	32.720	28.258	35,16	35,59	30,74
Δ.Ε. Αξιούπολης	284,406	6.978	6.725	5.575	24,54	23,65	19,60
Δ.Ε. Γουμένισσας	208,949	7.172	6.819	6.175	34,32	32,63	29,55
Δ.Ε. Ευρωπού	80,922	5.916	6.042	4.505	73,11	74,66	55,67
Δ.Ε. Πολυκάστρου	312,717	11.998	12.732	11.599	38,37	40,71	37,09
Δ.Ε. Λιβαδίων	32,282	257	402	404	7,96	12,45	12,51
ΣΥΝΟΛΟ Π.Κ.Μ.	18.810,52	1.516.149	1.871.952	1.885.587	80,60	99,52	100,24
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	131.957,41	10.259.900	10.964.020	10.940.777	77,75	83,09	82,91

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Στοιχεία Απογραφής 1991-2001-2011) - Ιδία επεξεργασία

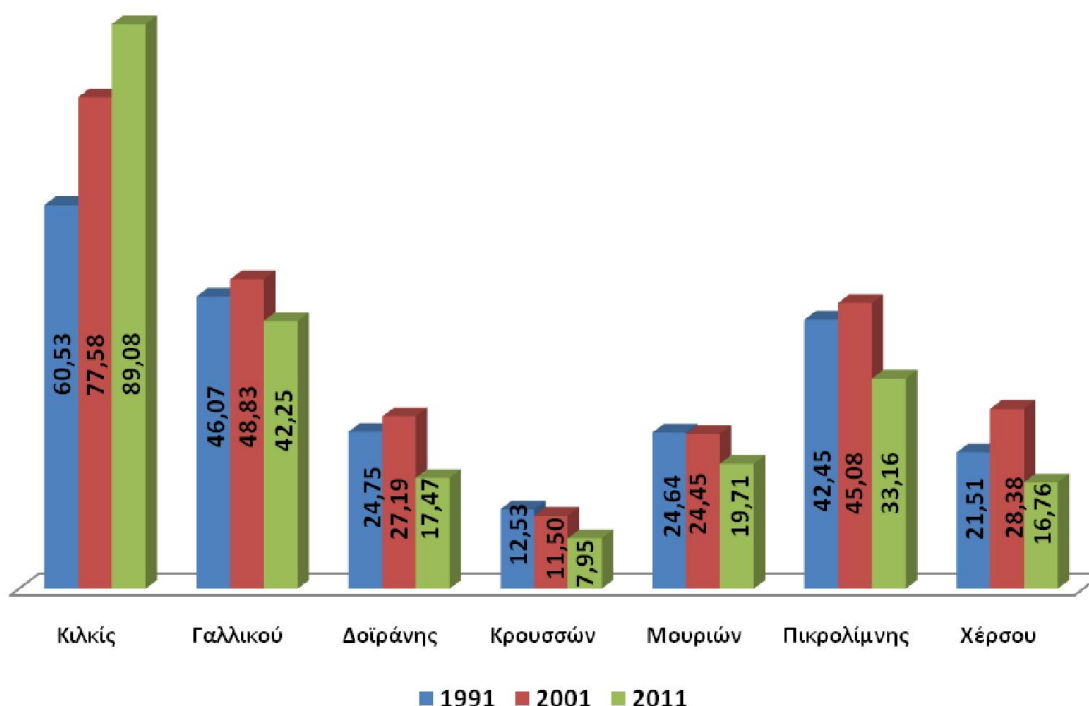
Με βάση τα στοιχεία του πίνακα καταγράφεται μια αυξητική τάση της πληθυσμιακής πυκνότητας στο Δ. Κιλκίς τη δεκαετία 1991-2001 (30,88 και 35,22 αντίστοιχα) η οποία μπορεί να οφείλονταν όχι μόνο στην εγκατάσταση οικονομικών μεταναστών αλλά και σε διαρθρωτικά προγράμματα που υλοποιήθηκαν στην περιοχή. Στη συνέχεια όμως το 2011 η πληθυσμιακή πυκνότητα του Δ. Κιλκίς όπως και του Δ. Παιονίας αλλά και της Π.Ε. Κιλκίς μειώνεται σε 31,99, 30,74 και 31,75 άτομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο αντίστοιχα, φυσικό επακόλουθο της ανάλογης μείωσης του πληθυσμού των περιοχών αυτών.

Πάντως, αύξηση του δείκτη παρατηρείται μόνο στην Δημοτική Ενότητα Κιλκίς (το 2011 κατοικούν σε ένα τετραγωνικό χιλιόμετρο του Δημοτικής Ενότητας Κιλκίς περίπου 89 άτομα, 29 άτομα περισσότερα από το 1991 και 11 από το 2001) ενώ σε όλες τις υπόλοιπες περιοχές του Δ. Κιλκίς καταγράφεται μείωση της πληθυσμιακής πυκνότητας με τη μεγαλύτερη μείωση να σημειώνεται στις Δ.Ε. Πικρολίμνης και Χέρσου. Τέλος όπως και την προηγούμενη δεκαετία οι λιγότεροι κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο κατοικούν στη Δ.Ε Κρουσών, μόλις 8 κάτοικοι το 2011.

Πάντως η πληθυσμιακή πυκνότητα τόσο του Δήμου Κιλκίς όσο και ολόκληρου του νομού είναι πολύ μικρότερη από αυτή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της Ελλάδος (100,24 και 82,91 αντίστοιχα το 2011) γεγονός που σχετίζεται άμεσα με τον αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής καθώς και με το πρόβλημα διατήρησης και συγκράτησης του πληθυσμού.

Το διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνει τις μεταβολές της πληθυσμιακής πυκνότητας στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Κιλκίς το 1991, το 2001 και το 2011.

Πληθυσμιακή πυκνότητα στις Δημοτικές Ενότητες του Δ. Κιλκίς (1991-2001-2011)

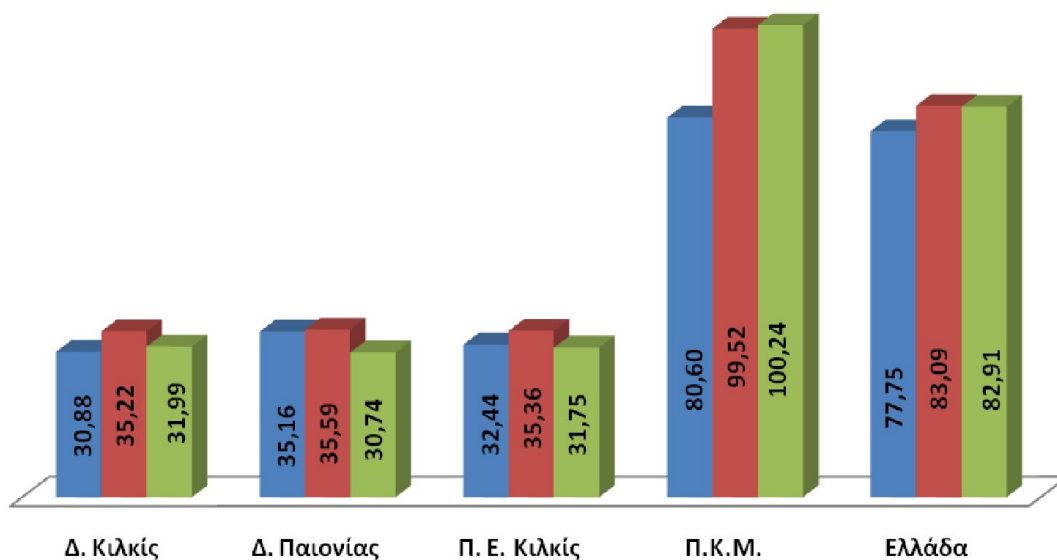

Ακολουθεί διάγραμμα όπου γίνεται σύγκριση της πληθυσμιακής πυκνότητας του Δ. Κιλκίς με τις αντίστοιχες του Δ. Παιονίας, της Π.Ε.Κιλκίς, της Π.Κ.Μ. και της Ελλάδας από το οποίο προκύπτει ότι η μικρή πληθυσμιακή πυκνότητα τόσο των δύο δήμων όσο και της Π.Ε. Κιλκίς συγκριτικά με την Π.Κ.Μ. αλλά και το σύνολο της χώρας.

Γενικά η εμφάνιση του μικρότερου δείκτη πυκνότητας πληθυσμού της περιοχής καταδεικνύει το πρόβλημα της διατήρησης του πληθυσμού στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές

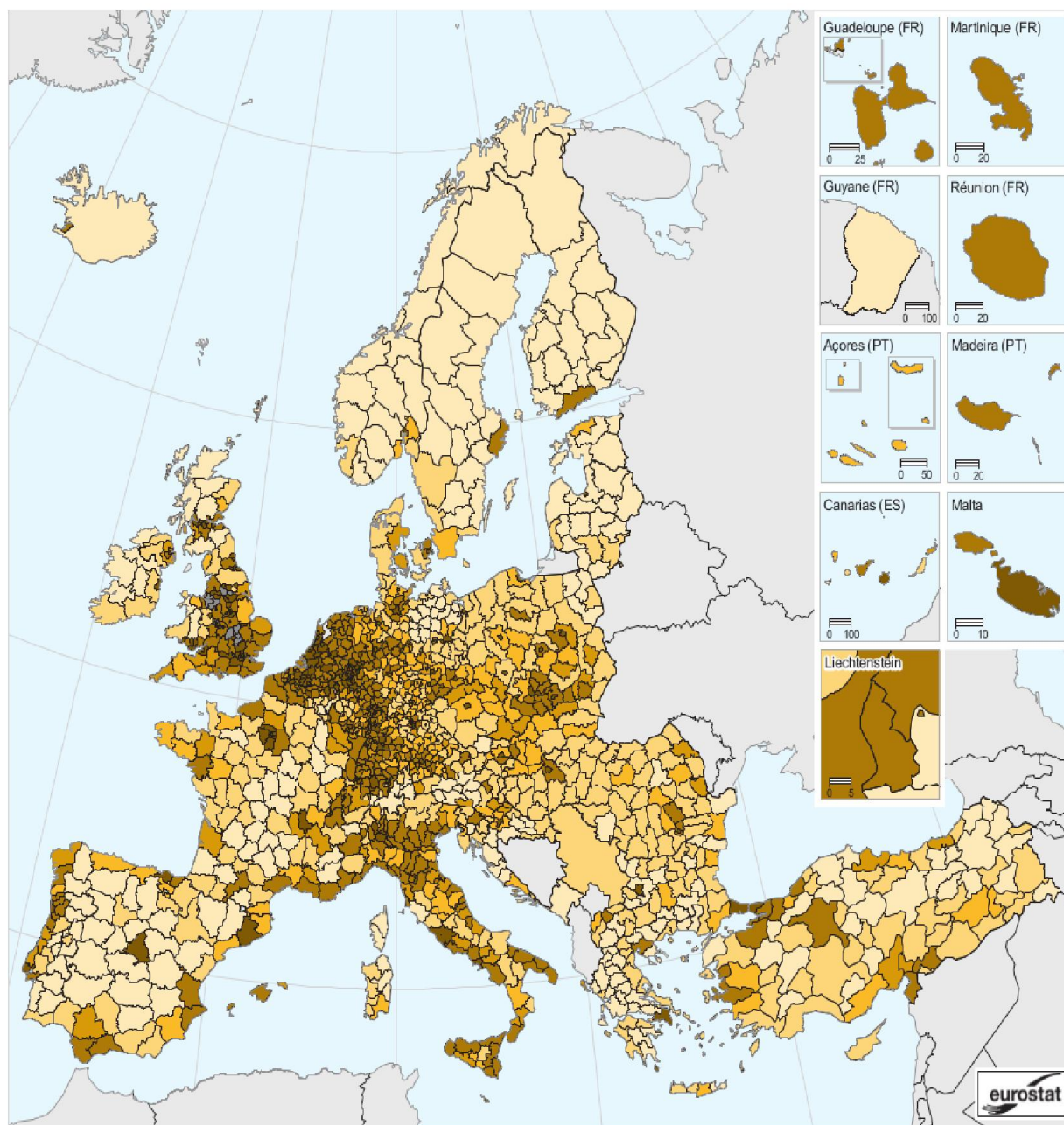
Πληθυσμιακή πυκνότητα

■ 1991 ■ 2001 ■ 2011

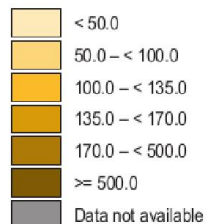
Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το 2012 η πληθυσμιακή πυκνότητα της ΕΕ-28 ανερχόταν σε 116,3 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (km²). Στον χάρτη που ακολουθεί αποτυπώνεται η πολυμορφία των περιφερειών NUTS 3 σε ολόκληρη την ΕΕ: από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές, όπως οι πρωτεύουσες Paris (21 516 κάτοικοι ανά km² το 2012) και London (10 374 και 9 311 το 2010 για τις περιφέρειες Inner London - West και Inner London - East), μέχρι τις απομακρυσμένες και αραιοκατοικημένες περιοχές, όπως η βόρεια Σκανδιναβία.

Population density, by NUTS 3 regions, 2012 ⁽¹⁾
(inhabitants per km²)

(inhabitants per km²)

EU-28 = 116.3

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat

Cartography: Eurostat — GISCO, 04/2014

⁽¹⁾ Population density is calculated as the ratio between (annual average) population and the surface (land) area; land area is a region's total area, excluding the area under inland water. Mecklenburg-Vorpommern (DE8), Romania, Iceland, the former Yugoslav Republic of Macedonia: 2011. The United Kingdom: 2010. Serbia: national level.

Source: Eurostat (online data code: [demo_r_d3dens](#), [demo_pjan](#) and [cpc_agmain](#))

2.2.10 Εκπαιδευτικό επίπεδο

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τις δημογραφικές τάσεις είναι πολλοί και σύνθετοι και είναι αυτοί που έχουν άμεση επίπτωση στην ανάπτυξη (κυρίως την οικονομική) μιας περιοχής. Ένας από τους σημαντικούς αυτούς δημογραφικούς παράγοντες είναι και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού κατά φύλο. Τα κοινωνικά αυτά χαρακτηριστικά αφορούν το επίπεδο εκπαίδευσης, θέση στο επάγγελμα.

Στον πίνακα και στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζεται το εκπαιδευτικό επίπεδο του πληθυσμού του Δ. Κιλκίς και Δ. Παιονίας, και της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς συγκριτικά με όλη την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και την Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011.

Όπως παρατηρούμε η πλειοψηφία των κατοίκων του Δ. Κιλκίς παρουσιάζει χαμηλό μορφωτικό υπόβαθρο, καθώς το 28,84% του μόνιμου πληθυσμού του σποτελείται από απόφοιτους δημοτικού, ποσοστό βέβαια χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 2001 (37,10%). Το ανάλογο ποσοστά στο Δ. Παιονίας είναι 32,25%, ενώ στην Π.Ε. Κιλκίς, στην Π.Κ.Μ. και στο σύνολο της χώρας φτάνουν το 30,05%, 23,99% και 23,34% αντίστοιχα. Προκύπτει λοιπόν ότι τόσο στο Δ. Κιλκίς όσο και σε όλο το νομό το ποσοστό των κατοίκων που κατέχουν τις στοιχειώδεις γνώσεις του δημοτικού είναι μεγαλύτερο από τα αντίστοιχα στην Π.Κ.Μ. και στην Ελλάδα.

Στην Π.Ε Κιλκίς και Δ. Κιλκίς το ποσοστό του πληθυσμού που είναι κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών φτάνει το 9,90% και 10,89% αντίστοιχα, ποσοστά μεγαλύτερα από τα ανάλογα του 2001 (7,30% στην Π.Ε.Κιλκίς και 7,90% στο Δ. Κιλκίς) αλλά αρκετά μικρότερα από αυτά της Π.Κ.Μ. και της χώρας, τα οποία σύμφωνα με την απογραφή του 2011 έφταναν το 16,13% και 16,73% αντίστοιχα.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί και το ποσοστό των αναλφάβητων καθώς και αυτών που γνωρίζουν απλά γραφή και ανάγνωση, το οποίο στο Δήμο Κιλκίς είναι 15,34%, ποσοστό και πάλι μεγαλύτερο από τα ανάλογα της Π.Κ.Μ. και της Ελλάδας που φτάνουν το 12,75% και το 12,42% αντίστοιχα. Το υψηλό αυτό ποσοστό στο δήμο θεωρείται σημαντικό καθώς σχετίζεται άμεσα με την κοινωνικοοικονομική εξέλιξη μιας περιοχής.

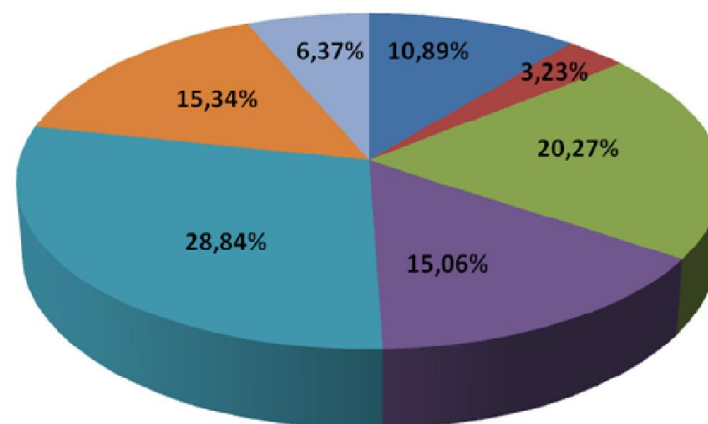
Επίσης από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι κατά κανόνα ο αριθμός των γυναικών που δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση ή που γνωρίζουν αλλά εγκατέλειψαν το Δημοτικό είναι υψηλότερος από τον αριθμό των ανδρών. Στο δήμο του Κιλκίς το ποσοστό αυτό των ανδρών είναι μόλις 6,16% του συνολικού πληθυσμού του δήμου με το αντίστοιχο των γυναικών να φτάνει το 9,17%.

Μόνιμος Πληθυσμός κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης

Τόπος μόνιμης κατοικίας	Σύνολο	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού Επαγγελματικού κλπ.)	Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Δημοτικού	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)
ΕΛΛΑΔΑ	10.816.286	1.809.087	502.079	2.532.396	1.428.490	2.524.345	1.343.534	676.355
Άρρενες	5.303.223	900.366	218.321	1.255.554	817.650	1.192.884	572.291	346.157
Θήλεις	5.513.063	908.721	283.758	1.276.842	610.840	1.331.461	771.243	330.198
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.882.108	303.657	84.986	426.845	253.965	451.471	240.061	121.123
Άρρενες	912.693	143.689	36.218	214.536	143.009	209.866	103.508	61.867
Θήλεις	969.415	159.968	48.768	212.309	110.956	241.605	136.553	59.256
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	80.419	7.963	2.591	15.673	11.795	24.164	13.271	4.962
Άρρενες	40.151	3.960	1.117	8.669	6.804	11.631	5.463	2.507
Θήλεις	40.268	4.003	1.474	7.004	4.991	12.533	7.808	2455
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	51.926	5.656	1.678	10.524	7.821	14.975	7.964	3.308
Άρρενες	25.748	2.771	689	5.740	4466	7.216	3.200	1.666
Θήλεις	26.178	2.885	989	4.784	3355	7.759	4.764	1.642
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	28.493	2.307	913	5.149	3974	9.189	5.307	1.654
Άρρενες	14.403	1.189	428	2929	2338	4.415	2.263	841
Θήλεις	14.090	1.118	485	2220	1636	4.774	3.044	813

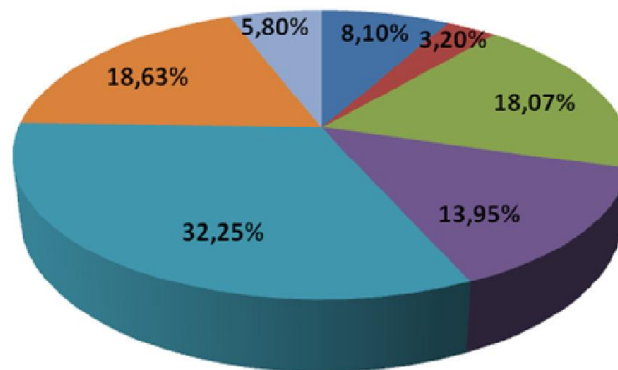
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

Επίπεδο εκπαίδευσης μόνιμου πληθυσμού στο Δ. Κιλκίς

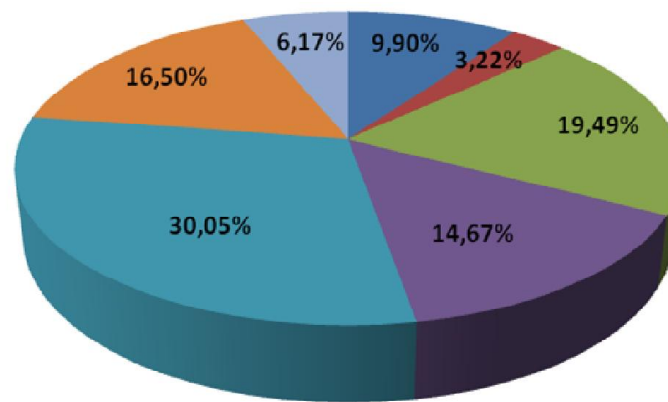
- Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών
- Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)
- Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού Επαγγελματικού κλπ.)
- Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών
- Απόφοιτοι Δημοτικού
- Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
- Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)

Επίπεδο εκπαίδευσης μόνιμου πληθυσμού στο Δ. Παιονίας

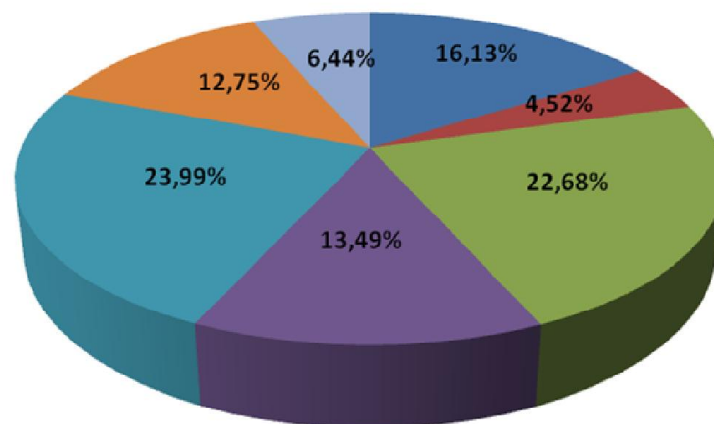
- Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΠΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών
- Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)
- Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Ειδικευμένου, Επαγγελματικού κλπ.)
- Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών
- Απόφοιτοι Δημοτικού
- Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
- Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)

Επίπεδο εκπαίδευσης μόνιμου πληθυσμού στην Π.Ε. Κιλκίς

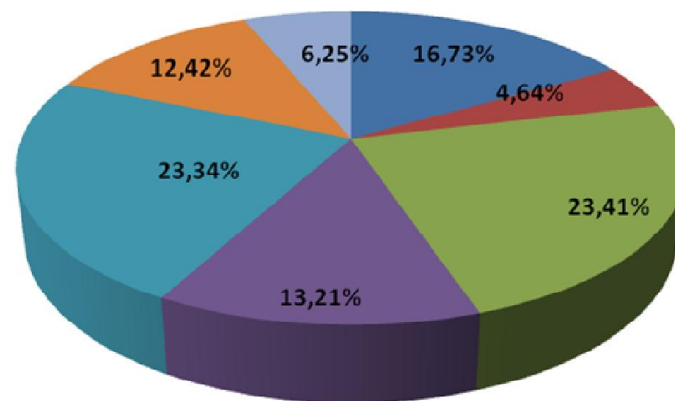
- Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών
- Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)
- Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού Επαγγελματικού κλπ.)
- Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών
- Απόφοιτοι Δημοτικού
- Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
- Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)

Επίπεδο εκπαίδευσης μόνιμου πληθυσμού στην Π.Κ.Μ.

- Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών
- Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)
- Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού Επαγγελματικού κλπ.)
- Απόφοιτοι τριτάξου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών
- Απόφοιτοι Δημοτικού
- Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
- Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)

Επίπεδο εκπαίδευσης μόνιμου πληθυσμού στην Ελλάδα

- Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών
- Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)
- Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού Επαγγελματικού κλπ.)
- Απόφοιτοι τριτάξου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών
- Απόφοιτοι Δημοτικού
- Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
- Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)

Ακολουθεί ο συγκριτικός πίνακας για το εκπαιδευτικό επίπεδο των πληθυσμών των δύο δήμων, Κιλκίς και Παιονίας για το 2011.

Συγκριτικός πίνακας επιπέδου εκπαίδευσης των Δ. Κιλκίς – Δ. Παιονίας

Επίπεδο εκπαίδευσης	2011			
	Δήμος Κιλκίς	Ποσοστό % επί του Δ. Κιλκίς	Δήμος Παιονίας	Ποσοστό % επί του Δ. Παιονίας
Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών	5.656	10,89%	2.307	8,10%
Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	1.678	3,23%	913	3,20%
Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού Επαγγελματικού κλπ.)	10.524	20,27%	5.149	18,07%
Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	7.821	15,06%	3.974	13,95%
Απόφοιτοι Δημοτικού	14.975	28,84%	9.189	32,25%
Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	7.964	15,34%	5.307	18,63%
Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)	3.308	6,37%	1.654	5,80%
Σύνολο	51.926	100,00%	28.493	100,00%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ 2011- Ιδία επεξεργασία

Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα για τους δύο δήμους του νομού Κιλκίς προκύπτει ότι το επίπεδο εκπαίδευσης σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες είναι υψηλότερο στο Δ. Κιλκίς σε σχέση με το Δ. Παιονίας ενώ το ποσοστό των αναλφάβητων καθώς και αυτών που διαθέτουν τις ελάχιστες γνώσεις του δημοτικού είναι αρκετά μεγαλύτερο στο Δ. Παιονίας.

Πάντως το χαμηλό μορφωτικό των κατοίκων του νομού Κιλκίς έχει μακροπρόθεσμα επιπτώσεις στην ποιοτική αναβάθμιση του ενδογενούς ανθρώπινου δυναμικού καθώς οι ανάγκες για στελέχη υψηλού επιπέδου καλύπτονται κυρίως από τη γειτονική Θεσσαλονίκη.

Τέλος αξίζει να γίνει σύγκριση του επιπέδου μόρφωσης του νομού Κιλκίς συγκριτικά με τους υπόλοιπους της Ελλάδας βάσει ενός δείκτη όπως αυτός υπολογίζεται από την Eurostat. Ο δείκτης αφορά στα άτομα ηλικίας 25 έως 64 ετών και υπολογίζεται από το πηλίκο των ατόμων αυτής της ηλικίας που έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση προς το σύνολο των ατόμων του πληθυσμού 25 έως 64 ετών.

Η τιμή του δείκτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2001 ήταν 64,9 2 στους 3 σχεδόν Ευρωπαίους ηλικίας 25-64 το 2001 είχαν ολοκληρώσει τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Προσαρμόζοντας το δείκτη στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, ο παρακάτω πίνακας αφορά τα ποσοστά των ατόμων ηλικίας 25-64 ετών τα οποία κατέχουν απολυτήριο Λυκείου ή Τεχνικών Σχολών (ΤΕΣ) για το έτος 2001. Όπως είναι αναμενόμενο, στο νομό Αττικής το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού, περίπου 2 στα 3 άτομα, έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ακολουθεί ο νομός Θεσσαλονίκης με ποσοστό περίπου 60%. Ο νομός Κιλκίς βρίσκεται στην 34^η θέση στην σειρά συγκριτικά με τους υπόλοιπους νομούς της χώρας με ποσοστό 40,31%, που σημαίνει ότι στο Κιλκίς μόνο 4 στους 10 ηλικίας 25-64 ετών, έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ποσοστό λίγο μικρότερο από το μέσο όρο της χώρας, ο οποίος ήταν 43%. Πάντως ο χαμηλός μέσος όρος της Ελλάδας στον τομέα αυτό την

καθιστά στις τελευταίες θέσεις στην κατάταξη των Ευρωπαϊκών χωρών αναφορικά με τη μόρφωση.

Ποσοστό πληθυσμού που έχει ολοκληρώσει τη β'βάθμια Εκπαίδευση

Νομοί	% Πληθυσμού που έχει ολοκληρώσει Β'βάθμια εκπαίδευση	Νομοί	% Πληθυσμού που έχει ολοκληρώσει Β'βάθμια εκπαίδευση
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ : 43%			
Νομός Αττικής	65,58	Νομός Αργολίδος	42,86
Νομός Θεσσαλονίκης	60,21	Νομός Λέσβου	42,76
Νομός Χίου	53,75	Νομός Κερκύρας	42,07
Νομός Χανίων	53,51	Νομός Βοιωτίας	41,60
Νομός Αχαΐας	51,11	Νομός Φλωρίνης	41,11
Νομός Κεφαλληνίας	50,59	Νομός Ημαθίας	40,96
Νομός Μαγνησίας	49,76	Νομός Πιερίας	40,92
Νομός Ιωαννίνων	47,58	Νομός Κιλκίς	40,31
Νομός Κοζάνης	47,05	Νομός Λακωνίας	39,63
Νομός Φωκίδος	46,98	Νομός Χαλκιδικής	39,39
Νομός Σάμου	46,85	Νομός Τρικάλων	38,95
Νομός Ηρακλείου	46,79	Νομός Πρεβέζης	38,61
Νομός Ρεθύμνης	46,77	Νομός Ζακύνθου	38,49
Νομός Λασιθίου	46,61	Νομός Γρεβενών	37,50
Νομός Δωδεκανήσου	46,35	Νομός Ευρυτανίας	36,78
Νομός Καβάλας	45,70	Νομός Καστορίας	36,71
Νομός Φθιώτιδος	45,65	Νομός Άρτης	36,38
Νομός Λαρίσης	45,41	Νομός Αιτωλίας και Ακαρνανίας	36,02
Νομός Λευκάδος	45,37	Νομός Σερρών	35,95
Νομός Αρκαδίας	45,34	Νομός Πέλλης	35,95
Νομός Κορινθίας	45,31	Νομός Θεσπρωτίας	35,74
Νομός Μεσσηνίας	44,86	Νομός Ηλείας	35,26
Νομός Ευβοίας	44,07	Νομός Καρδίτσας	35,20
Νομός Κυκλάδων	43,64	Νομός Ξάνθης	34,96
Νομός Δράμας	43,63	Νομός Ροδόπης	29,91
Νομός Έβρου	43,26		

Πηγή: «Ανάλυση των συνθηκών στέγασης των νοικοκυριών της Ελλάδας σε επίπεδο νομού βάσει της απογραφής πληθυσμού του 2001 – Πανεπιστήμιο Πειραιώς (Απογραφή 2001)

2.3.2 Φυσικό περιβάλλον

2.3.2.1 Ανάγλυφο

Η ορογραφική διαμόρφωση του εδάφους (ανάγλυφο) είναι ως επί το πλείστον ομαλή πλην όμως ποικιλόμορφη, κάτι που είναι σε άμεση σχέση με την γεωλογική δομή. Εξάρσεις με ανώμαλο ανάγλυφο παρουσιάζονται στις περιοχές που γειτνιάζουν με τους ορεινούς όγκους της Κερκίνης, του Μαυροβουνίου και των Κρουσών.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή των Τοπικών Κοινοτήτων (και της Δημοτικής Ενότητας Κιλκίς) του Δ. Κιλκίς σε ορεινές - ημιορεινές – πεδινές, η επιφάνειά τους με ή χωρίς τα εσωτερικά ύδατα καθώς και το μέσο σταθμικό υψόμετρό τους.

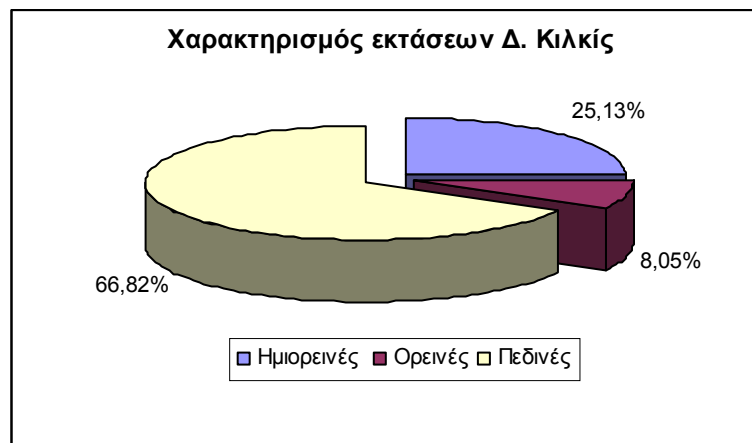
Δήμος/ Δημοτικές Ενότητες / Τοπικές Κοινότητες	Ορεινές ημιορεινές και πεδινές Δ.Κ/Τ.Κ.	Πραγματικός Πληθυσμός (2011)	Επιφάνεια (τ.χμ.)		Μέσος σταθμικός υψόμετρο
			Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα	
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ					
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ		28.490	319,834	319,834	250
Δ.Κ. Κιλκίς	Π	24.080	110,230	110,230	274
Τ.Κ. Βαπτιστού	Π	343	16,550	16,550	143
Τ.Κ. Καστανεών	Π	368	13,277	13,277	105
Τ.Κ. Κρηστώνης	Π	999	15,722	15,722	210
Τ.Κ. Λειψυδρίου	Π	313	40,150	40,150	222
Τ.Κ. Μεγάλης Βρύσης	Π	483	11,495	11,495	120
Τ.Κ. Μελανθίου	Η	122	23,861	23,861	530
Τ.Κ. Μεσιανού	Π	714	46,763	46,763	124
Τ.Κ. Σταυροχωρίου	Π	398	11,511	11,511	110
Τ.Κ. Χωρυγίου	Π	670	30,275	30,275	160
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΑΛΛΙΚΟΥ		6.297	149,054	149,054	138
Δ.Κ. Νέας Σάντας	Π	2.119	24,822	24,822	113
Τ.Κ. Καμπάνη	Π	1.206	23,647	23,647	121
Τ.Κ. Γαλλικού	Π	958	18,165	18,165	100
Τ.Κ. Μανδρών	Π	473	11,749	11,749	100
Τ.Κ. Πεδινού	Π	833	26,546	26,546	139
Τ.Κ. Χρυσοπέτρας	Π	708	44,125	44,125	275
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΪΡΑΝΗΣ		1.419	81,213	71,663	213
Τ.Κ. Δροσάτου	Π	911	31,750	29,875	207
Τ.Κ. Ακρίτας	Π	149	19,162	19,162	220
Τ.Κ. Αμαράντων	Π	359	30,301	22,626	223
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΡΟΥΣΣΩΝ		4.683	588,877	588,877	403
Τ.Κ. Τερπύλλου	Π	687	45,325	45,325	235
Τ.Κ. Αγίου Μάρκου	Η	181	47,450	47,450	475
Τ.Κ. Αναβρυτού	Η	96	33,991	33,991	527
Τ.Κ. Αντιγονείας	Π	282	28,361	28,361	376
Τ.Κ. Βάθης	Η	308	38,986	38,986	400
Τ.Κ. Γερακαρίου	Η	204	16,906	16,906	353
Τ.Κ. Ελληνικού	Ο	112	41,071	41,071	710
Τ.Κ. Επταλόφου	Η	353	35,200	35,200	460
Τ.Κ. Ευκαρπίας	Π	511	13,030	13,030	280
Τ.Κ. Θεοδοσίων	Η	239	20,224	20,224	680
Τ.Κ. Ισώματος	Η	290	52,727	52,727	651

Τ.Κ. Κάτω Θεοδωρακίου	Η	146	24,957	24,957	424
Τ.Κ. Κεντρικού	Π	301	27,487	27,487	377
Τ.Κ. Κοιλαδίου	Π	260	13,962	13,962	303
Τ.Κ. Κοκκινιάς	Η	147	23,285	23,285	340
Τ.Κ. Κορωνούδας	Π	140	15,771	15,771	400
Τ.Κ. Ποντοκερασέας	Ο	173	70,411	70,411	565
Τ.Κ. Τριποτάμου	Ο	53	17,233	17,233	506
Τ.Κ. Φύσκας	Π	200	22,500	22,500	373
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΟΥΡΙΩΝ		2.733	138,660	133,660	193
Τ.Κ. Σταθμού Μουριών	Η	1.190	45,551	45,551	195
Τ.Κ. Αγίας Παρασκευής	Η	181	19,653	19,653	220
Τ.Κ. Μουριών	Π	604	54,281	49,281	176
Τ.Κ. Μυριοφύτου	Η	758	19,175	19,175	198
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ		5.441	164,059	160,309	104
Τ.Κ. Μικροκάμπου	Π	726	23,847	22,947	80
Τ.Κ. Ανθοφύτου	Π	272	12,904	12,904	50
Τ.Κ. Μαυρονερίου	Π	904	31,275	31,275	152
Τ.Κ. Νέου Αγιονερίου (Αγιονερίου)	Π	1.159	12,560	12,560	120
Τ.Κ. Νέου Γυναικοκάστρου	Π	1.062	41,976	41,976	75
Τ.Κ. Ξυλοκερατέας	Π	423	22,850	20,000	88
Τ.Κ. Παλαιού Αγιονερίου	Π	895	18,647	18,647	130
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΕΡΣΟΥ		2.647	157,907	157,907	147
Τ.Κ. Χέρσου	Π	1.076	42,048	42,048	100
Τ.Κ. Ηλιόλουστο (της πρώην κοινότητας Καστανέων 571123)	Π	337	20,728	20,728	80
Τ.Κ. Μεγάλης Στέρνας	Π	370	50,465	50,465	116
Τ.Κ. Πλαγιάς	Π	864	44,666	44,666	227

Πηγή: Απογραφή πληθυσμού ΕΛΣΤΑΤ 2011

Σύμφωνα με τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι στο Δ. Κιλκίς κυριαρχούν οι επιφάνειες με μέσο σταθμικό υψόμετρο από 200 έως 600 μ. με ποσοστό 53,42% (έκταση 854,475 τ. χλμ.), ακολουθούν αυτές με χαμηλό υψόμετρο με 39,45% (631,107 τ. χλμ.) ενώ οι επιφάνειες με μεγάλο υψόμετρο καλύπτουν μόλις το 7,13% (114,022 τ. χλμ.) της συνολικής επιφάνειας του δήμου (1.599,604 τ. χλμ.).

Επίσης το 66,82% των εκτάσεων του δήμου Κιλκίς χαρακτηρίζονται πεδινές όπως φαίνεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί. Ακόμη και σύμφωνα πάντα με τον παραπάνω πίνακα οι 37 από τις 53 Τοπικές Κοινότητες χαρακτηρίζονται πεδινές, οι 13 ημιορεινές και μόλις οι 3 ορεινές. Τέλος, όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η πλειοψηφία του πληθυσμού του δήμου Κιλκίς και συγκεκριμένα το 91,20% κατοικεί σε πεδινές περιοχές, το 8,15% σε ημιορεινές και μόλις το 0,65% σε ορεινές περιοχές του δήμου.

2.3.2.2 Κλιματολογικές συνθήκες

Σύμφωνα με την κλιματική κατάταξη των περιοχών της Ελλάδας από τον Μαρινόπουλο (1938) και τους Κοτίνη-Ζαμπάκα (1983), το κλίμα του νομού χαρακτηρίζεται ως εύκρατο μεσογειακό.

Με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία από το μετεωρολογικό σταθμό Κιλκίς που βρίσκεται σε υψόμετρο 275 m (ο σταθμός λειτουργεί από το 1966), το κλίμα της περιοχής μελέτης χαρακτηρίζεται από ξηρό και θερμό καλοκαίρι με περιορισμένη ετήσια βροχόπτωση. Η μέση ετήσια θερμοκρασία της περιοχής είναι 15,7°C (το χειμώνα 8,8°C, την άνοιξη 14°C, το καλοκαίρι 24,9°C και το φθινόπωρο 17,1°C). Η καλοκαιρινή περίοδος χαρακτηρίζεται ως περίοδος «ξηρασίας» με ελάχιστο ύψος βροχής κατά τους μήνες Ιούλιο – Αύγουστο και σπανιότερα το Σεπτέμβριο. Τα ετήσια βροχομετρικά ύψη δεν είναι μεγάλα. Η μεγαλύτερη βροχόπτωση παρατηρείται κυρίως το φθινόπωρο με 133,5mm, ενώ την άνοιξη η βροχόπτωση κυμαίνεται στα 121,4mm, το χειμώνα στα 120,8mm και το καλοκαίρι έχουμε τη μικρότερη με 88,8mm. Πάντως οι μεγαλύτερες μηνιαίες βροχοπτώσεις που καταγράφηκαν από τους σταθμούς του Κιλκίς και του Πολυκάστρου σημειώθηκαν τον Οκτώβριο του 1972 με 151,8mm και το Φεβρουάριο του 1985 με 324,1mm, αντίστοιχα. Το ετήσιο ύψος βροχής της περιοχής είναι περίπου 442,5mm. Παρατηρήθηκε επίσης ότι ο μέσος αριθμός ημερών βροχής είναι 39 μέρες / έτος.

Με βάση τα ανεμολογικά στοιχεία προκύπτει ότι, επικρατέστεροι σε εμφάνιση άνεμοι είναι οι βορειοδυτικοί που πνέουν κατά την περίοδο από τον Σεπτέμβριο ως τον Απρίλιο, ενώ οι νότιοι άνεμοι εμφανίζονται από τον Μάιο ως τον Αύγουστο. Ο Βαρδάρης αποτελεί χαρακτηριστικό άνεμο δήμου, ο οποίος πνέει καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, κατά μέσο όρο 70-75 ημέρες το χρόνο, με μεγαλύτερη συχνότητα κατά τους χειμερινούς μήνες. Η μέση ταχύτητά του είναι 8-10 m/sec, υπερβαίνοντας μερικές φορές το βαθμό της θύελλας.

Τέλος και η εμφάνιση παγετών, μερικών και ολικών, είναι συχνή στην περιοχή.

2.3.2.3 Γεωμορφολογία

Τα εδάφη της πεδιάδας του νομού Κιλκίς στην πλειονότητά τους είναι παλαιά εδάφη, εξελιγμένα σχεδόν στο σύνολό τους (90% των εδαφοτομών) και έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των Alfisols (Soil Taxonomy, 1999). Στο υπόλοιπο 10% των εδαφοτομών του νομού ανήκουν εδάφη των κατηγοριών Entisols, Inceptisols και Vertisols.

Κάτω από την επίδραση των παραγόντων της εδαφογένεσης δηλαδή μητρικό πέτρωμα, τοπογραφία, κλίμα, βλάστηση, οργανισμοί και χρόνος δημιουργήθηκε η πλειονότητα των εδαφών του νομού, τα οποία εξελίχθηκαν από Alfisols σε Xeralfs, όπου τα ευδιάλυτα άλατα αρχικά και δευτερευόντως τα βασικά κατιόντα έχουν εκπλυθεί από τους ανώτερους ορίζοντες. Μετά την έκπλυση των εδαφών ακολούθησε η διαδικασία της διασποράς και της μετακίνησης της αργίλου οπότε και σχηματίστηκαν σε κάποιο βάθος «αργιλικοί ορίζοντες» λόγω της συσσώρευσης αργίλου.

Σε περιοχές που γειτνιάζουν με λίμνες ή ποτάμια εμφανίστηκαν εδάφη χωρίς εδαφογενετική εξέλιξη που χαρακτηρίζονται σαν Entisols Fluvents με στρώσεις διαφόρων υλικών και εδαφοτομή A-C, A-A..-A, αλλά και εδαφοτομές του τύπου A-C ή C ανάλογα με τη διάβρωση που έχουν υποστεί και χαρακτηρίζονται σαν Orhtents Entisols.

Παρατηρούνται επίσης στα πεδία και τις ταράτσες, εδάφη σε ενδιάμεση κατάσταση εδαφογενετικής διεργασίας όπου παρατηρείται σχετική έκπλυση αλάτων και σχηματισμός «καμβικού» ορίζοντα (τύπου A-B-C) και αναγνώριση χρώματος που ταξινομούνται ως Xererts των Invertisols.

Τέλος, βρέθηκαν εδάφη με μεγάλα ποσοστά αργίλου και χαρακτηριστικά αναστροφής (Vertic) με εδαφοτομή του τύπου A-A..A ή A-A-C που βρίσκονται στα χαμηλότερα πεδία πλημμύρων και χαρακτηρίζονται ως Xererts των Vertisols.

Από γεωλογική άποψη, η περιοχή ανήκει στις εξής κύριες γεωλογικές ζώνες: στη Σερβομακεδονική και στην Περιοδοπική

1. Το ανατολικό τμήμα της περιοχής καταλαμβάνεται από τη σειρά του Βερτίσκου της Σερβομακεδονικής Μάζας. Συνίσταται από μια σειρά γνεύσιων, μαρμαρυγιακών σχιστόλιθων και λεπτών στρωμάτων μαρμάρων, ενώ στους ανώτερους ορίζοντες επικρατούν οι μεταγάβροι, μεταδιαβάσεις και αμφιβολίτες που προήλθαν από μεταμόρφωση βασικών πυριγενών.
2. Δυτικά της Σερβομακεδονικής Ζώνης βρίσκεται η Περιοδοπική Ζώνη. Εκτείνεται σε μια περιοχή πλάτους 10-20χλμ. με κατεύθυνση από ΒΔ προς ΝΑ. Από τα σύνορα Ελλάδας-FYROM η ζώνη προεκτείνεται προς ΝΑ στη λίμνη Λαγκαδά, τον κορμό της Χαλκιδικής και τη χερσόνησο της Σιθωνίας, περνάει από την άκρη της χερσονήσου του Άθω και προεκτείνεται υποθαλάσσια προς το νησί της Σαμοθράκης και την περιοχή Αλεξανδρούπολης-Έβρου.

2.3.2.4 Ορυκτός πλούτος – Έδαφος - Υπέδαφος

Χρυσός, άργυρος, χαλκός, ψευδάργυρος, νικέλιο, μόλυβδος, διαμάντια για βιομηχανικές εφαρμογές, σπάνιες γαίες έως και ουράνιο, απαρτίζουν τον ορυκτό πλούτο της Βόρειας Ελλάδας, που με συντηρητικές εκτιμήσεις και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη όλα τα διαθέσιμα μέταλλα στο υπέδαφος, έχει αξία άνω των 20 δισ. ευρώ. Από τα 20 δισ. ευρώ που υπολογίζεται η αξία του ορυκτού πλούτου της Βόρειας Ελλάδας, τα 16 δισ. ευρώ αφορούν στα αποθέματα χρυσού στη Μακεδονία-Θράκη, χωρίς να συνεκτιμούνται οι σημερινές υψηλές τιμές του «κίτρινου μετάλλου».

Τα δυναμικά αποθέματα που φιλοξενούνται στις υπάρχουσες μεταλλευτικές, αλλά και σε νέες περιοχές κοιτασματολογικού ενδιαφέροντος, είναι σε θέση να πολλαπλασιάσουν το προαναφερόμενο οικονομικό μέγεθος των 20 δισ. ευρώ. Καθώς τα μεγάλα κοιτάσματα διεθνώς πλέον εξαντλούνται, στη Μακεδονία-Θράκη είναι δεδομένο πως βρίσκεται η μεγαλύτερη ποσότητα στην Ευρώπη και από τις σημαντικότερες ποσοτικά διεθνώς.

Το ΙΓΜΕ έχει «χαρτογραφήσει» όλα τα κοιτάσματα των Μη Ενεργειακών Μεταλλικών Ορυκτών στη Μακεδονία και τη Θράκη, καταδεικνύοντας εκείνα που είναι άμεσα εκμεταλλεύσιμα και άλλα που απαιτούν περαιτέρω έρευνα για τη βιώσιμη εξόρυξή τους, ενώ σημειώνει και νέες περιοχές κοιτασματολογικού ενδιαφέροντος.

2.3.2.4.1 Στο νομό Κιλκίς

Ο νομός Κιλκίς θεωρείται σαν ένας από τους πιο πλούσιους σε μεταλλεύματα. Η περιοχή του Κιλκίς συμπεριλαμβάνεται στη λεγόμενη «σερβομακεδονική ζώνη» η οποία εκτείνεται από το Στρατώνι Χαλκιδικής, στον Λαχανά, στη περιοχή των Κρουσσίων, στα Σκόπια και καταλήγει στην περιοχή του Μπορ της Σερβίας και είναι γνωστή ως «μεταλλογενετική επαρχία».

Τα βεβαιωμένα αποθέματα, βάσει προηγούμενων ερευνητικών εργασιών του ΙΓΜΕ, ανέρχονται συνολικά σε 28.000.000 τόνους με 0,4% Χαλκό και 0,9 γρ./τόνο Χρυσό, ενώ τα δυναμικά (potential resources) σε 180.000.000 τόνους με τις ίδιες περιεκτικότητες.

Η ακαθάριστη αξία των περιεχόμενων μετάλλων (gross metal value) Χαλκού και Χρυσού στα βέβαια αποθέματα ανέρχεται «IN SITU» περίπου 1,5 δισ. ευρώ, ενώ στα δυναμικά εκμεταλλεύσιμα αποθέματα η αξία αυτή πλησιάζει τα περίπου 7,0 δισ. ευρώ.

Οι πιο αξιόλογες εμφανίσεις μεταλλευμάτων καταγράφονται στις εξής περιοχές:

- Μικτά θειούχα: Ποντοκερασιά
- Μολυβδαίνιο: Αξιούπολη
- Χρυσός και άργυρος: Βάθη - Γερακαριό, Καμπάνη - Μάνδρες, Διπόταμος -Μεταξοχώρι, Φύσκα, Πεδινό - Κολχίδα - Αργυρούπολη, Ευκαρπία – Μυλοχώρι, Ποντοκερασιά,
- Ουράνιο: Βάθη
- Αμίαντος: Αγ. Αντώνιος, Μελισσουργιό
- Βαρύτης: Λειψύδριο, Ποταμιά, Μεταλλικό
- Χαλκός: Βάθη, Γερακαριό, Κορωνούδα, Σκρα

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με το υπάρχον γεωλογικό περιβάλλον τα 2/3 της περιοχής καλύπτονται από Τεταρτογενείς και Τριτογενείς αποθέσεις και το υπόλοιπο τμήμα από Προαλπικούς σχηματισμούς της Σερβομακεδονικής ζώνης (σειρά Βερτίσκου) και από τους αλπικούς σχηματισμούς (σειρά Εξαμίλιου, Ηφαιστειοϊζηματογενή σειρά, Ακρίτα Μεταλλικό, Κριθιά της Περιοδοπικής γεωτεκτονικής ζώνης, καθώς και από ποταμοχειμάρριες αποθέσεις, ελουβιακό μανδύα και αλλουβιακές αποθέσεις κατά μήκος των ποταμών και χειμάρρων. Οι μεταλλοφόρες συγκεντρώσεις γενετικά συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με υδροθερμικές διεργασίες και απαντούν υπό μορφή στρωσιγενή, φλεβική διάσπαρτου και πορφυριτικού τύπου.

Οι συγκεντρώσεις του προσχωματικού χρυσού εντοπίζονται κατά μήκος του Γαλλικού ποταμού και συνδέονται γενετικά με την αποσάθρωση – διάβρωση μεταφορά και απόθεση των υλικών και ψηγγμάτων χρυσού μέσα σε λεκάνες ή κοιλάδες κατά μήκος του μορφολογικού ανάγλυφου καθώς και του χαμηλού υδρογραφικού δικτύου.

Στην περιοχή από την μέχρι τώρα έρευνα που πραγματοποιήθηκε από διάφορους φορείς (ΙΓΜΕ και ιδιωτικές εταιρείες) εντοπίστηκαν μερικά κοιτάσματα και εμφανίσεις μεταλλικών, βιομηχανικών ορυκτών προσχωματικού χρυσού, βαρύτη, σιδήρου, χαλκού, πρωτογενούς χρυσού, καθώς και μάρμαρα και λατομικά πετρώματα.

Κοιτάσματα και εμφανίσεις μεταλλικών βιομηχανικών ορυκτών μαρμάρων σε ορισμένες περιοχές του δήμου Κιλκίς.

		ΚΥΡΙΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ - ΠΕΤΡΩΜΑΤΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ
A		Κοίτασμα και εμφανίσεις προσχωματικού χρυσού	
1	α	Au	Μύλοι-Αργυρούπολη
2	β	Au	Πεδινό – Κολχίδα-Αργυρούπολη
B		Εμφανίσεις πρωτογενούς χρυσού	
3	β	Cu, Py, Au, Fe3O4, MnO2	Παλιοχώρα Σεβαστό
4	β	Au	Ερ. Σλατίνας
5	β	Au-Ag-Cu	Ερ. Μελάνθιου
Γ		Εμφανίσεις σιδήρου χαλκού	
6	β	Fe3O4-Cu	Καπνοχώραφα Μεταλλικό
7	β	Fe3O4-MnO2	Παλιάμπελα - Κολχίδα

Δ		Εμφανίσεις βαρύτη	
8	β	BaSO ₄ , PbS-CaF ₂	Μεταλλικό
9	β	BaSO ₄ , Au, Ag	Πιλλο-Μεταλλικό
10	β	BaSO ₄	Λειψύδριο
11	β	BaSO ₄	Λειψύδριο – «Τασχανάδες»
12	β	BaSO ₄	Κάτω Ποταμιά «Εκκλησία»
13	β	BaSO ₄	Ανω Ποταμιά «Γουμέα»
Ε		Εμφανίσεις μαγγανίου	
14	β	MnO ₂	Κολχίδα-Καμίνια
Ζ		Εμφανίσεις χαλαζία	
15	β		Σεβαστό – Υδραγωγείο
Η		Εμφανίσεις πηγματιτών	
16	β	Πηγματίτης	Μελάνθιο – Αγορά
Θ		Χαλαζοαστριούχα υλικά	
17	α	Κοίτασμα χαλαζιοαστριούχων υλικών	Κάτω Ποταμιά Πουρναροβούνι
Ι		Εμφανίσεις αργλικών υλικών	
18	β	Αργλικά υλικά	Τοποθεσία Πεδινό – Κρηστώνη – ΝΑ Κιλκίς
Κ		Εμφανίσεις μαρμάρων	
19	β	Μάρμαρα	Κολχίδα – Ανοιγμα
Λ		Δομικά υλικά αμμοληψίας	Μύλοι - Αργυρούπολη

Α. Κοιτάσματα και μεταλλοφορίες προσχωματικού χρυσού

Με τον όρο προσχωματικός χρυσός ή δευτερογενής χρυσός εννοούμε το χρυσό που απαντάται ελεύθερα υπό μορφή ψηγμάτων σκόνης εντός χαλαρών ιζημάτων των χειμάρρων και των ποταμών καθώς και στις παλαιότερες αναβαθμίδες, προέρχεται δε από την αποσάθρωση μεταφορά και ταυτόχρονα φυσικό εμπλουτισμό. Κοιτάσματα προσχωματικού χρυσού δίνουν κύρια τα πρωτογενή πετρώματα που περικλείουν αυτοφυή χρυσό όπως π.χ. χαλαζιακές φλέβες, ηφαιστειακά πετρώματα πολυμεταλλικές συγκεντρώσεις βασικών μετάλλων κλπ.

Η μεταφορά πρωτογενούς χρυσού με την αποσάθρωση και μεταφορά του εμπλούτισε τις αποθέσεις ποταμών και χειμάρρων. Όσον αφορά τα ποταμοχειμάρρια ιζήματα μέσα στα οποία απαντάται ο προσχωματικός χρυσός αποτελούνται από άμμους χονδρόκοκκους και λεπτόκοκκους, χαλίκια, κροκάλες σε πολλές περιπτώσεις και ογκόλιθους κυρίως εντός των χειμάρρων. Επίσης συμμετέχει και αργλικό υλικό κατά θέσεις μαζί με λεπτόκοκκους άμμους και δημιουργεί εκτεταμένες ενστρώσεις.

Κατά την άποψη των ΛΙΑΤΣΙΚΑ και PETRASCHECK η χρυσούχος μεταλλοφορία του Γαλλικού ποταμού προέρχεται εκ της διαβρώσεως των χρυσοφόρων Νεογενών αναβαθμίδων (κροκαλοπαγών) και όχι εκ της διαβρώσεως και μεταφοράς των πρωτογενών εμφανίσεων αυτοφυούς χρυσού.

Ο προσχωματικός χρυσός συνυπάρχει μαζί με άλλα βαρέα ορυκτά (μαγνητίτης, ρουτίλιο, γρανάτες κλπ) που αποτελούν τη μαύρη άμμο. Συνήθως παρατηρείται μεγαλύτερος εμπλουτισμός στο εσωτερικό μέρος απόθεσης των μαϊάνδρων καθώς και στο πάτωμα φυσικών παγίδων. Η κοκκομετρία των ψηγμάτων χρυσού ποικίλλει ανάλογα με το μέγεθός των στην πρωτογενή μορφή, τις υδραυλικές συνθήκες και με το μήκος της διαδρομής μέχρι την απόθεσή τους.

Στην περιοχή κοιτάσματα προσχωματικού χρυσού απαντούν κατά μήκος του Γαλλικού ποταμού, Εχέδωρος ποταμός (ο έχων δώρα) κατά τον Ηρόδοτο. Ο Γαλλικός ποταμός με μήκος 70 χλμ. διασχίζει την περιοχή και εκβάλλει στον Θερμαϊκό κόλπο. Οι πηγές τροφοδοσίας του βρίσκονταν ΒΑ και ΒΔ του Κιλκίς στην περιοχή των Κρουσίων (Δύσωρον όρος), και τα ρέματα τροφοδοσίας του διατέμνουν μεταμορφωμένα και ηφαιστειακά πετρώματα κύρια της σειράς του Βερτίσκου τα οποία περικλείουν αυτοφυή χρυσό χαλαζιακές φλέβες, ηφαιστειακά πετρώματα, πολυμεταλλικές συγκεντρώσεις βασικών μετάλλων κλπ.). Ο Γαλλικός ποταμός γνωστός από την αρχαιότητα ως Ήδωνος πιθανώς ονομάστηκε έτσι από την Θρακική φυλή των Ήδωνών Μυγδόνων που κατοικούσαν προϊστορικά την περιοχή. Ο Ομηρος αναφέρει τον αποκαλούμενο ποταμό Ήδωνό:

Ποταμός Μακεδονικός ο πρότερον Ηδωνός καλούμενος ο έχων (φήσι- δώρα) χρυσού γαρ καταφέρων ψήγματα. Οι εγχώριοι ωρύνονται δέρματα αιγών και καθιευτές ύδωρ.

Ο Ηρόδοτος κάνει μνεία για τον γαλλικό ποταμό και αναφέρει: «Εκπορεύετο δε δια της Παιονικής και Κρηστωνικής επί ποταμού Εχειδώρου ος εκ Κρηστωνάιον αρξάμενος ρέει δια Μυγδονικής χώρας και εξίει παρά το έλος το εν Αξιώ Ποταμώ. Των δε καταλεχθέντων τούτων πολέμων της Κρηστωνικής ρέων Εχειδώρος μόνος ουκ απέχρησε». Τα κοιτάσματα προσχωματικού χρυσού κατά μήκος του Γαλλικού ποταμού είναι :

1. Μύλοι – Αργυρούπολη

Το κοιτάσμα προσχωματικού χρυσού βρίσκεται μεταξύ της Γέφυρας Θεσσαλονίκης – Κιλκίς (Μύλοι) και εκτείνεται βορειότερα μέχρι το χωριό Διπόταμος. Η έρευνα προσχωματικού χρυσού άρχισε το 1937 με την ίδρυση της εταιρείας «Χρυσορυχεία Β. Ελλάδος» από τους Αφ/ους Ηλιόπολους. Το 1940 άρχισε η εκμετάλλευση στο τμήμα των χρυσοφόρων χαλαρών υλικών του Γαλλικού ποταμού με βυθοκόρο και διεκόπη λόγω του Β' Παγκοσμίου πολέμου μέχρι το 1953 οπότε άρχισε εκ νέου η εκμετάλλευση. Από το 1956 μέχρι το 1964 είχαν εξορυχθεί συνολικά 1408 Kg προσχωματικού χρυσού. Το μήκος του τμήματος του Γαλλικού ποταμού όπου έγινε η εκμετάλλευση φτάνει τα 8χλμ., το πλάτος του περί τα 100μ. η δε μέση περιεκτικότητα έφθανε τα 105mg/m³. Η εκμετάλλευση περιορίσθηκε αυστηρά κατά μήκος της κοίτης του ποταμού. Πλευρικά όπου απαντώνται αναβαθμίδες του κατώτερου συστήματος των πλειστοκαινικών αποθέσεων το πάχος των οποίων φθάνει έως και τα 20μ. δεν έχουν γίνει ερευνητικές εργασίες. Στις αναβαθμίδες αυτές είναι πιθανόν να περιέχεται προσχωματικός χρυσός ανάλογος του ήδη εκμεταλλευθέντος κοιτάσματος κύρια στην περιοχή Πεδινό, Κολχίδος, Αργυρούπολη. Στην περιοχή πρέπει να διενεργηθούν ερευνητικές εργασίες.

2. Περιοχή Πεδινό – Κολχίδα – Αργυρούπολη

Η περιοχή που περικλείεται μεταξύ Πεδινού – Κολχίδας – Αργυρούπολης και Κιλκίς καλύπτεται από τεταρτογενείς και τριτογενείς αποθέσεις (άμμοι, χαλίκια, ερυθροί άργιλοι). Κατά το παρελθόν έγιναν δειγματοληψίες για εντοπισμό προσχωματικού χρυσού. Κατά την επεξεργασία και χημική ανάλυση διαπιστώθηκε η παρουσία κόκκων χρυσού με περιεκτικότητα 250-500 mg/m³. Στην παραπάνω περιοχή έκτοτε δεν πραγματοποιήθηκε καμία ερευνητική δραστηριότητα.

Β. Εμφάνσεις πρωτογενούς χρυσού

3. Περιοχή Σεβαστό – Παλιόχωρα

Η περιοχή βρίσκεται νοτιοανατολικά του οικισμού Σεβαστό σε απόσταση 1,5χλμ. παρά τη θέση Παλιόχωρα σε υψ. 220μ. Μέσα στους σχηματισμούς Βερτίσκου (γνεύσιοι, διμαρμαρυγικοί γνεύσιοι, αμφιβολίτες, αμφιβολιτικοί σχιστόλιθοι και χαλαζιακές φλέβες εντοπίζεται ρήγμα (με δ/ση 70° ΒΑ μήκους 6μ. περίπου) που πληρούται με πυριτιωμένο υλικό. Μέσα στην πυριτιωμένη ζώνη του ρήγματος διακρίνονται εμποτισμοί λειμωνίτη με αραιούς κρυστάλλους χαλκοπυρίτη και μαλαχίτη. Η εμφάνιση αυτή έχει διερευνηθεί με τρανσέρες και πηγάδια μικρών διαστάσεων. Οι παραπάνω μεταλλευτικές εργασίες εκτελέστηκαν κατά την περίοδο 1927-1935 που αποσκοπούσαν πιθανότατα στον εντοπισμό χρυσούχου μεταλλοφορίας και όχι στη διερεύνηση της περιγραφής της μεταλλοφορίας που στερείται οικονομικής σημασίας.

4. Περιοχή Σλατίνας

Βρίσκεται στην περιοχή ΒΑ του οικισμού Ακροποταμιά σε απόσταση 2,5χλμ. περίπου παρα από τη θέση, Ερ. Σλατίνας σε ύψομ. 250μ. μέσα στην κοίτη του Ασπρορέματος που αποτελεί συνέχεια του Μούσγαλη Ρ. προς ΝΔ. Παρά τη θέση αυτή απαντώνται σωροί από προϊόντα εκκαμίνευσης. Σχετικά με την παρουσία των εκκαμινεύσεων αυτών (σκουριών) αναφέρεται ότι το μέταλλευμα εξορύσσετο παρά το ρέμα Ερ. Δασοτόπου και Ερ. Μελάνθιου. Βορειοδυτικά της θέσης Αγορά

στη σμίξη των δύο ρεμάτων σε ύψομ. 380μ. εγένετο διαλογή και εν συνεχεία μεταφέρετο στην θέση Σλατίνα όπου εγένετο εκκαμίνευση για εξόρυξη χρυσού, αργυρού.

5. Περιοχή Ερ. Μελάνθιον

Βρίσκεται νότια του εγκαταλειμμένου οικισμού Ερ. Μελάνθιου στην στροφή του δρυμού που οδηγεί προς Μελάνθιον σε ύψομ. 500μ. Μέσα στο γεωλογικό περιβάλλον (γνεύσιοι, διμαρμαρυγικοί γνεύσιοι εξαλλοιωμένοι και αμφιβολιτικοί σχιστόλιθοι, απαντά χαλαζιακή φλέβα οξειδωμένη μήκους 6-7μ. και πάχους 70εκ. με δ/νση και κλίση 33°/30ΒΑ.

Γ. Εμφανίσεις σιδήρου χαλκού

6. Περιοχή Καπνοχώραφα – Μεταλλικό

Βρίσκεται στην περιοχή ΒΑ του χωριού Μεταλλικό παρά τη θέση «Καπνοχώραφα» σε ύψομ. 160μ. Το γεωλογικό περιβάλλον αποτελείται από ηφαιστειακά πετρώματα (ρυόλιθοι χλωριτικοί σχιστόλιθοι και ανδειςίτες με δ/νση ΒΔ-ΝΑ και κλίση 35 προς ΒΑ. Η μεταλλοφορία απαντά εντός των χλωριτωμένων σχιστολίθων υπό μορφή 5 κοιτών πάχους 0.5-0.7μ. Η μεταλλοφορία αποτελείται από ολιγιστο μαγνητίτη (κύρια μαρτιτιωμένος με παραγένεση, αιματίτη, μαρτίτη γκαιτίτη και λεπιδοκροκίτη και επανθήματα μαλαχίτη.

7. Περιοχή Παλιάμπελα Κολχίδα

Βρίσκεται στην περιοχή βόρεια του χωριού Κολχίδα σε απόσταση 1.5χλμ παρά τη θέση Παλιάμπελα, σε δύο θέσεις. Εντός φυλλιτών και χαλαζιακών κοιτών απαντάται μαγγανιούχος λειμωνίτης μήκους 3μ. και πάχους 40 εκ. στη δεύτερη θέση σε απόσταση 300μ. Β του χωριού απαντά άλλη εμφάνιση στα όρια των φυλλιτών και των νεογενών ιζημάτων. Χαλαζιακή κοίτη με αραιο διάσπαρτο ολιγιστο και λίγο μαγγανιούχο μετάλλευμα. Και στις δύο εμφανίσεις η μεταλλοφορία έχει διερευνηθεί με αβαθείς εκσκαφές χωρίς να παρουσιάζει οικονομική σημασία.

Δ. Εμφανίσεις βαρύτη

Γενικά

Μέσα στην ερευνηθείσα περιοχή παρατηρούνται γενικά δύο τύποι μεταλλοφορίας βαρύτη ένας τύπος στη σειρά Εξαμιλίου, και ένας δεύτερος τύπος στην ηφαιστειοιζηματογενή σειρά Ακρίτα Μεταλλικό. Στην περιοχή του οικισμού Μεταλλικό και ανατολικά αυτού στους Πρόποδες του λόφου «Πιλλο» απαντούν σε διάφορες θέσεις μεταλλοφορίες βαρύτη σε παραγένεση με PbS – CaF₂ και CuFeS₂. Το γεωλογικό περιβάλλον αποτελείται γενικά από τα πετρώματα της ηφαιστειοιζηματογενούς σειράς, ενώ υψηλότερα εντός των ιδίων σχηματισμών απαντούν και μικρά σώματα ανδειςίτη.

8. Περιοχή Μεταλλικού

Βρίσκεται στο ΝΑ άκρο του οικισμού σε απόσταση ολίγων δεκάδων μέτρων εκ των τελευταίων οίκων του χωριού. Το γεωλογικό περιβάλλον αποτελείται από τοφφικό υλικό χλωριτωμένο, μαύροι φυλλίτες, με εναλλαγές χαλαζιακών κοιτών και ασβεστολίθων. Εντός των ηφαιστειακών πετρωμάτων απαντάται στρωματόμορφος τύπος μεταλλοφορίας βαρύτη με δ/νση ΒΔ-ΝΑ και κλίση 60ο Α και παραγένεση γαληνίτη PbS, φθορίτη CaF₂ και κόκκους μαγνητίτη, χαλκοπυρίτη CuFeS₂ και σιδηροπυρίτη FeS₂. Το πάχος των σωμάτων κυμαίνεται από 10-20 εκατ. Από ιδιώτη μεταλλειοκτήτη στην παραπάνω θέση διανοίχθηκε τρανσέρα μήκους 20μ. πλάτος 1,8μ. και βάθος 6μ. περίπου με δ/νση Δ-Α.

9. Περιοχή Πιλλο Μεταλλικό

Βρίσκεται ανατολικά του παραπάνω οικισμού σε απόσταση 400μ. παρά τη θέση Πίλλο σε ύψος 250μ., μέσα στους σχηματισμούς της ηφ/νους σειράς (ρυόλιθοι, μεταρυόλιθοι, ανδειςίτες, χλωριτικοί σχιστόλιθοι) και κύρια εντός του ανδειςίτικου πετρώματος (με κρυστάλλους σανιδίνη) με δ/νση 60οBA και κλίση 60-70ο προς Α. Μέσα στο ανδειςίτικό σώμα απαντούν φλέβες χαλαζία με σταθερή δ/νση 60ο ΒΑ το μήκος των οποίων φτάνει 8-15μ. και πάχος 0.2-0.4μ. Μερικές φλέβες έχουν παλαιότερα διερευνηθεί με μικρές εκσκαφές. Η μεταλλοφορία εδώ είναι φλεβικής μορφής με υδροθερμική προέλευση. Από το σύνολο των παραγενέσεων συμπεραίνεται ο επιθερμικός χαρακτήρας των υδροθερμικών διαλυμάτων.

Όσον αφορά την οικονομικότητα των βαρυτούχων εμφανίσεων της περιοχής Μεταλλικού οι κοιτασματολογικές συνθήκες και η περιεκτικότητα αυτών δεν δικαιολογούν περαιτέρω έρευνα.

10. Περιοχή Λειψύδριο

Βρίσκεται ΝΔ του χωριού Λειψύδριο σε απόσταση 1-1,5χλμ επί του δρόμου προς το Φανάρι. Το γεωλογικό περιβάλλον αποτελείται από τους σχηματισμούς της σειράς Εξαμιλίου : Χαλαζίτες, που εναλλάσσονται με τεφρούς χονδρόκοκκους ψαμμιτικούς σχιστώδεις χαλαζιτικούς ψαμμίτες και υπόλευκα λεπτοστρωματώδη κροκαλοπαγή πλούσια σε άστριους που μεταπίπτουν σε χαλαζιτικούς σερικιτικούς σχιστόλιθους με δ/νση Β-Ν και κλίση 45-50ο προς ανατολάς. Μέσα στους παραπάνω σχηματισμούς απαντάται μεταλλοφορία βαρύτη Au και Ag σε φακοειδή σώματα μήκους μερικών μέτρων και μέγιστο πάχος 40 εκατ. Η περιεκτικότητα σε Au είναι 0,3 gr/t και Ag 11.5 gr/t. Η περιοχή διερευνήθηκε με τρανσέρες και μικροεσκαφές. Από τις ερευνητικές εργασίες διαπιστώθηκε ότι το μήκος της μεταλλοφόρου ζώνης φτάνει τα 100μ. περίπου και το πλάτος περί τα 15μ. εντός της οποίας ο βαρύτης σχηματίζει μεμωνομένα φακοειδή σώματα. Οι παραπάνω τρανσέρες διερεύνησαν κατά μήκος τα φακοειδή σώματα του βαρύτη που έχουν μήκος περί τα 35μ. 8 και 4μ. αντίστοιχα με μέγιστο βάθος 4μ. το μεγαλύτερο. Εκτός τούτου εντοπίστηκε φρεάτιο το οποίο κατά πληροφορίες συνάντησε βαρύτη μέχρι βάθους 10μ. Η παραπάνω εμφάνιση κατά το παρελθόν απετέλεσε αντικείμενο μερικής τοπικής εκμετάλλευσης από διάφορους μεταλλειοκτήτες.

11. Περιοχή Λειψύδριο “Τασχανάδες”

Βρίσκεται ΝΝΔ του οικισμού Λειψυδρίο σε απόσταση 2χλμ περίπου και σε ύψος 160μ. παρά τη θέση Τασχανάδες όπου κατά το παρελθόν λειτούργησε μεταλλείο βαρύτη με υπαίθρια εκμετάλλευση. Εδώ επικρατούν οι ίδιοι γεωλογικοί σχηματισμοί με ΒΔ διεύθυνση και κλίση 50-70 ΑΒΑ και οι ίδιες συνθήκες μεταλλοφορίας. Τα φακοειδή σώματα βαρύτη έχουν μήκος 1.5-3μ. και πάχος 10-40 εκ. σε δύο αλληπάλληλες κοίτες. Οι μικρές διαστάσεις των φακοειδών σωμάτων βαρύτη δεν επιτρέπουν παρά μόνο περιορισμένη εκμετάλλευση δια υπαίθριας εξόρυξης. Εδώ απαντούν και γεωχημικές ανωμαλίες σε Pb 0.8%.

12. Περιοχή Κάτω Ποταμιά

Βρίσκεται νοτιοδυτικά του οικισμού Κάτω Ποταμιά σε απόσταση 800μ. περίπου νότια της εκκλησίας του ομώνυμου οικισμού σε υψ. 200μ. περίπου. Μέσα στους σχηματισμούς Εξαμιλίου με δ/νση Β-Ν και ισχυρή κλίση προς Α. Η μεταλλοφορία βαρύτη απαντά ως συνήθως υπό μορφή φακοειδών σωμάτων και έχει διερευνηθεί δια τρανσερών. Η πρώτη εντόπισε μεταλλοφορία βαρύτη μήκους 20μ. και πάχος 5-10εκ. Η δεύτερη τρανσέρα μήκους 60μ. αποκάλυψε δύο επάλληλες κοίτες των ίδιων διαστάσεων, ενώ μια τρίτη που βρίσκεται σε απόσταση 250μ. έχει μήκος 30μ. και πάχος 10 εκ. βαρύτη. Κατά πληροφορίες εκ της παραπάνω εμφάνισης εξορύχθηκαν 10 τόννοι μεταλλεύματος.

13. Περιοχή Ανω Ποταμιά «Γουμέα»

Βρίσκεται ΝΝΔ του οικισμού Ανω Ποταμιά σε απόσταση 1300μ. περίπου παρά τη θέση «Γουμέα» σε ύψ. 180μ. βόρεια του εκεί ρέοντος Γαλλικού ποταμού. Η μεταλλοφορία απαντά εντός φυλλιτών και ταλκικών σχιστολίθων χαλαζιτών κλπ της σειράς Εξαμιλίου. Οι παραπάνω

σχηματισμοί έχουν δ/νση 330° ΒΔ και κλίση 75° προς ΝΔ. Η περιοχή έχει διερευνηθεί με τρία ορύγματα εις μεν το πρώτο αποκαλύφθηκε κοίτη βαρύτη πάχους 20εκ. εκ της οποίας εξορύχθηκαν μερικές δεκάδες τόννοι μεταλλεύματος. Στην δεύτερη εκσκαφή αποκαλύφθηκε φλέβα βαρύτη πάχους 15 εκ. η οποία στην επιφάνεια είχε πάχος 1,5μ. Τέλος στο τρίτο όρυγμα, η φλέβα βαρύτη όπως φαίνεται από τα παραμέντα είχε πάχος 5-10εκ., ενώ στο κέντρο το πάχος έφτανε τα 80εκ. Γενικά η εμφάνιση αυτή του βαρύτη, το μήκος των βαρυτούχων κοιτών-φλεβών φτάνει το 5-15μ. Κατά το παρελθόν από την παραπάνω περιοχή εξορύχθηκαν 1000 τόννοι περίπου μεταλλεύματος η οποία και εγκαταλήφθηκε μετά την εξόρυξη των πλουσιότερων τμημάτων.

Αξιολόγηση των εμφανίσεων Βαρύτη

Οι παρατηρήσεις και τα πορίσματα από την εξέταση των εμφανίσεων βαρύτη της περιοχής Κιλκίς από την προηγηθείσα περιγραφή μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

Οι εμφανίσεις στο χωριό Μεταλλικό και στη θέση «Γουμέα» του χωριού Ανω Ποταμιά έχουν σαφώς φλεβική μορφή. Αντιθέτως οι εμφανίσεις των χωριών Κάτω Ποταμιά και Λειψύδριο απαντούν σταθερά υπό μορφή φακοειδών κοιτών εντός των σχιστολίθων. Η ορυκτολογική παραγένεση συνίσταται άλλοτε μεν αποκλειστικά από βαρύτη (κοίτες Λειψυδρίου και Ποταμιάς), άλλοτε από άλλα ορυκτά όπως χαλαζία, επίδοτο, σιδηροπυρίτη, χαλκοπυρίτη, σφαλερίτη. Ο βαρύτης είναι πάντοτε λευκός, μικροκρυσταλλικός ποτέ δεν παρατηρήθηκε σε ευμεγέθεις ιδιόμορφους κρυστάλλους. Αν δεχθούμε ότι η προέλευση της βαρυτούχου μεταλλοφορίας είναι κοινή για όλες τις εμφανίσεις της περιοχής Κιλκίς θεωρούμε ότι αυτές είναι υδροθερμικής γενέσεως χωρίς εμφανή σύνδεση με τη μαγματική εστία. Σ' αυτό συνηγορούν η ορυκτολογική παραγένεση και η φλεβική μορφή ορισμένων εμφανίσεων. Οι περιγραφείσες εμφανίσεις παρουσιάζουν σαφώς επιθερμικό-τηλεθερμικό χαρακτήρα. Η θέση αυτών στο χώρο σε συνδυασμό με τη θέση των εμφανίσεων αντιμονίτου, σιδηροπυρίτου και μικτών θειούχων μεταλλευμάτων, είναι δυνατόν να υποδηλώνει μία Zonalite (ζωνικότητα) στην κοιτασματογένεση, γύρω από μια συναγόμενη μεταλλογενετική εστία στην περιοχή των Κρουσίων.

Ορισμένες από τις περιγραφείσες εμφανίσεις παρουσιάζουν περιορισμένο οικονομικό ενδιαφέρον και απετέλεσαν κατά καιρούς στο παρελθόν αντικείμενο μικρής πρόχειρης εκμετάλλευσης, τοπικού και προσωρινού χαρακτήρα.

Ε. Εμφανίσεις Μαγγανίου

14. Περιοχή Κολχίδας – «Καμίνια»

Βρίσκεται ΝΔ του οικισμού Κολχίδας σε απόσταση 800μ. περίπου παρά τη θέση «Καμίνια» σε ύψ. 180μ. Μέσα σε ανακρυσταλλωμένους ασβεστολίθους της σειράς Ντεβέ Κοράν και στους φυλλίτες, παρατηρούνται ρήγματα με δ/νση 80ο ΒΑ σε ένα εκ των οποίων απαντάται μαγγανιούχος μεταλλοφορία υπό μορφή εμποτισμού σε μήκος 2μ. και πάχος 10-20 εκ. Η παραπάνω εμφάνιση έχει διερευνηθεί δια αβαθούς εκσκαφής αλλά δεν παρουσιάζει οικονομικό ενδιαφέρον.

Ζ. Εμφανίσεις χαλαζία

15. περιοχή Σεβαστού – Υδραγωγείο

Βρίσκεται ΑΝΑ του οικισμού Σεβαστό σε απόσταση 1χλμ. παρά την θέση «Υδραγωγείο» σε ύψ. 280μ.-300μ. Μέσα στους διμαρμαρυγικούς γνεύσιους, και διαμρμαρυγικούς σχιστόλιθους της σειράς Βερτίσκου απαντά γαλακτούχος χαλαζιακή φλέβα με ελάχιστες επιφλοιώσεις σιδηροξειδίων με δ/νση 340ο ΒΔ και κλίση 30ΒΑ μήκους 200μ. και πάχος 2-3μ. Η εμφάνιση αυτή δεν αποτελεί αντικείμενο για χρήση χαλαζία υψηλής τεχνολογίας παρά μόνο για κοινή χρήση.

Η. Εμφανίσεις Πηγματιτών

16. Περιοχή Μελάνθιου – Αγορά

Βρίσκεται δυτικά του οικισμού Μελάνθιο στη βόρεια πλευρά του δρόμου προς Λαοδικινό παρά τη θέση Αγορά σε υψόμετρο 510μ. περίπου. Το γεωλογικό περιβάλλον αποτελείται από τους σχηματισμούς της σειράς Βερτίσκου και την αμφιβολιτική ζώνη Λευκοχώρι-Κορωνούδα. Μέσα στους διμαρμαρυγιακούς γνευσίους απαντά μια ζώνη πηγματίτη μήκους 20-30μ. και πάχους 1,5μ. Ο πηγματίτης είναι λευκός έως λευκοφαιος λεπτόκοκκος με μερικές επιφλοιώσεις σιδηροξειδίων και εμφανείς κρυστάλλους αστρίων και χαλαζία.

Θ. Χαλαζιοαστριούχα υλικά

17. Περιοχή Κάτω Ποταμιάς- Πουρναροβούνι

Βρίσκεται δυτικά της εκκλησίας της Κάτω Ποταμιάς στη νότια πλευρά του Γαλλικού ποταμού σε υψ. 160-250μ. παρά τη θέση Πουρναροβούνι. Το γεωλογικό περιβάλλον αποτελείται από τους σχηματισμούς της σειράς Εξαμλίου (χαλαζίτες, σχιστώδεις ψαμμίτες και κροκαλοπαγή με σχιστόλιθους και μεταρυόλιθοι πλούσιοι σε Κ-αστρίους.

Η ζώνη αυτή των μεταρυολίθων έχει μήκος 1χλμ. περίπου και πλάτος 700μ. (ΙΓΜΕ 1990). Ορυκτολογικά έχει διαπιστωθεί ότι πρόκειται για μεταμορφωμένο ρυολιθικό πέτρωμα (όξινο ηφαστειακό) Κύρια συστατικά ορυκτά είναι άστριοι (κύρια μικροκλινής) χαλαζίας και μαρμαρυγίας (μοσχοβίτης και ελάχιστος σερικίτης).

Σε αρκετούς κρυστάλλους χαλαζία και αστρίων παρατηρούνται φαινόμενα διάβρωσης, γεγονός που επιβεβαιώνει την ηφαιστειακή προέλευση του πετρώματος.

Στην εν λόγω περιοχή κατά το 1989 εκτελέστηκαν 5 γεωτρήσεις συνολικού μήκους 169μ., καθώς και διάνοιξη 6 τρανσερών συνολικού μήκους 345μ. και πυκνή δειγματοληψία.

Από την επεξεργασία των δειγμάτων (πυρήνων γεωτρήσεων διαπιστώθηκε ότι ο βαθμός οξειδωσης του χαλαζιοαστριούχου υλικού σε τρεις πρώτες γεωτρήσεις είναι έντονος, ενώ στην τέταρτη γεωτρήση παρουσιάζει καθαρό μη οξειδωμένο υλικό. Συμπληρωματικά από τα μέχρι τώρα στοιχεία που υπάρχουν προκύπτει:

α) ότι τα χαλαζιοαστριούχα κοίτασμα Πουρναροβούνι πετρολογικά είναι μεταρυόλιθος έντονα τεκτονισμένος καθόλο το μήκος των γεωτρήσεων $\pm 40\mu$. και εν μέρει αρκετά εξαλλοιωμένος.

β) ο βαθμός οξειδωσης στις 3 από τις 5 γεωτρήσεις είναι έντονος που απαντούν κατά μήκος της επιφάνειας των μικρορωγματώσεων, γεγονός που οφείλεται στην παρουσία μικρών κόκκων σιδηροπυρίτη εύκολα όμως μπορεί να απομακρυνθεί κατά τον εμπλουτισμό.

γ) Τέλος, από τα αποτελέσματα των αναλύσεων και των εργαστηριακών δοκιμών διαπιστώθηκε ότι η περιεκτικότητα σε K₂O-ούχο άστριο είναι αρκετά ικανοποιητική γεγονός που δικαιολογεί μια λεπτομερή εφαρμοσμένη μελλοντική έρευνα για παραγωγή Κ-αστριούχου υλικού που καταλήγουν για την παραγωγή προϊόντων υψηλού βαθμού ψησίματος.

Ι. Εμφάνισεις αργιλικών υλικών

Αργιλικές συγκεντρώσεις βρίσκονται στην περιοχή του Συνδέσμου κοινοτήτων Κιλκίς κύρια στην περιοχή Πεδινού – Κρηστώνης ΝΑ της πόλης του Κιλκίς που αποτελούν σχηματισμούς του τριτογενούς και τεταρτογενούς. Τα αργιλικά αυτά είναι γενικά ερυθροί άργιλοι το πάχος των οποίων φτάνει τα 20-30μ.

18. Περιοχή Κρηστώνης – Πεδινό – ΝΑ Κιλκίς

Ορυκτολογικά αποτελείται από χλωρίτη, ιλλίτη, mica, χαλαζία και άστριο. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά δειγμάτων από την περιοχή Κρηστώνης έδειξε ότι το ειδικό βάρος είναι 2,65 gr/cm³. Τα παραπάνω αργιλικά κατά θέσεις παρουσιάζουν διάφορες διακυμάνσεις. Συμπληρωματικά τα παραπάνω αργιλικά ορυκτά είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή τούβλων και στην κατασκευή κεραμοποιίας και γενικά στην κατασκευή κεραμικών προϊόντων (πήλινα είδη).

Κ. Εμφάνισεις μαρμάρων

Γενικά η πιο αξιόλογη περιοχή από πλευράς ανθρακικών πετρωμάτων στην υπό έρευνα περιοχή είναι η ανθρακική σειρά της ενότητας Ντεβέ Κοράν η οποία αρχίζει από την περιοχή του οικισμού Μύλου και φτάνει ανατολικά και δυτικά του οικισμού Κολχίδας. Όπως αναφέρεται και

στο κεφ. III (Γεωλογική δομή) στην παραπάνω ανθρακική σειρά εντοπίζονται μεταξύ των ερυθρωπών ασβεστολίθων και λευκοί άστρωτοι ασβεστόλιθοι παχυστρωματώδεις επί το πλείστον ανακρυσταλλωμένοι που προσδίδουν μια καλή αισθητική στο πέτρωμα. Στα ανώτερα μέλη της σειράς είναι έντονα κρυσταλλωμένοι σε εναλλαγές με κοκκινωπούς – ροδοχρωμους πλατυκονδυλώδεις ασβεστόλιθους (flasser).

19. Περιοχή Κολχίδας – Άνοιγμα

Βρίσκεται ανατολικά νοτιοανατολικά του οικισμού Κολχίδας σε απόσταση 2χλμ περίπου παρά τη θέση «Άνοιγμα» σε υψ. 140-243μ. Αποτελείται από λευκά άστρωτα παχυστρωματώδη ανακρυσταλλωμένα ανθρακικά (ηλικίας Καρνίου) με απολιθώματα που είναι και μακροσκοπικά εμφανή. Κατά θέσεις όμως απαντούν και κοκκινωποί - ροδόχρωμοι ανακρυσταλλωμένοι ασβεστόλιθοι. Νότια της περιοχής αυτής και σε απόσταση 700μ. παρά τη θέση «Καμίνια» σε υψ. 140-204μ. απαντώνται οι ίδιοι αναθρακικοί σχηματισμοί με τα ίδια πετρολογικά χαρακτηριστικά.

Λ. Δομικά υλικά αμμοληψίες

Απαντούν στην περιοχή κατά μήκος του Γαλλικού ποταμού βόρεια της γέφυρας Γαλλικού παρά τον οικισμό Μύλοι και στην περιοχή Αργυρούπολης παρά την σμίξη Σπανού – ρέματος με Γαλλικό ποταμό. Ακόμα και σήμερα γίνεται εξόρυξη και επεξεργασία αμμοχάλικου για τις ανάγκες της τοπικής αγοράς σε δομικά υλικά με ετήσια παραγωγή 5000m³ ετησίως.

Υδατικό δυναμικό

Το υδατικό δυναμικό του Δ. Κιλκίς περιλαμβάνει ένα σημαντικό αριθμό ρεμάτων και χειμάρρων, τον ποταμό Γαλλικό και τις λίμνες Δοϊράνης και Πικρολίμνης. Η επιφάνεια του χερσαίου χώρου που τροφοδοτεί με νερό τους παραπάνω υδάτινους αποδέκτες ονομάζεται λεκάνη απορροής. Στην περιοχή υπάρχουν οι παρακάτω λεκάνες απορροής:

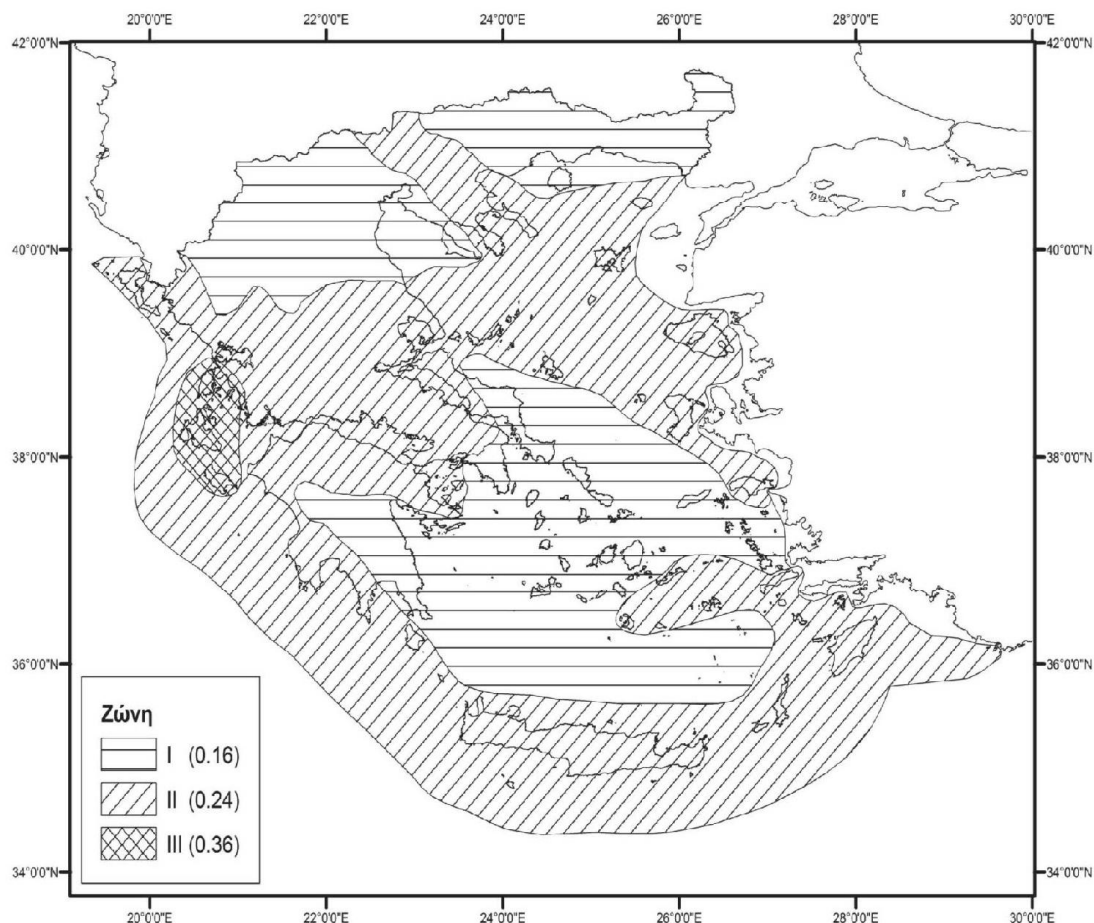
- Λεκάνη απορροής του ποταμού Γαλλικού: Η λεκάνη απορροής του ποταμού Γαλλικού έχει σχήμα απιοειδές και καταλαμβάνει έκταση 938,1 km². Το μεγαλύτερο τμήμα της ανήκει στο νομό Κιλκίς. Ο ποταμός πηγάζει από το όρος Δύσωρο και εκβάλλει στον κόλπο της Θεσσαλονίκης. Ο Γαλλικός έχει ουσιαστικά δίαιτα χειμάρρου, με αποτέλεσμα τον περισσότερο χρόνο να είναι ξηρός ή με πολύ λίγο νερό.
- Λεκάνη απορροής λίμνης Δοϊράνης. Το υδρολογικό σύστημα της λίμνης Δοϊράνης είναι κλειστό και αυτοτελές. Η λεκάνη απορροής της έχει έκταση 150.000 km² με ένα τμήμα της να ανήκει στην Ελλάδα, ενώ το υπόλοιπο στη FYROM. Η λεκάνη της λίμνης είναι τεκτονικής προέλευσης και αποτελεί το τελευταίο τμήμα της Παιόνιας λίμνης που ο σχηματισμός της τοποθετείται στην Προπαγετώδη περίοδο. Το σχήμα της λεκάνης είναι ελλειψοειδές με τον μεγάλο άξονα να τρέχει από βορρά προς νότο με κλίση 1,5% και μέσο υψόμετρο 100 m. Η λίμνη Δοϊράνη είναι «κλειστή λίμνη» και η υδρολογική λεκάνη της συνδέεται με την λεκάνη της αποξηραθείσας περιοχής Αρτσάν - Αματόβου και στη συνέχεια με τη λεκάνη του Αξιού.
- Λεκάνης απορροής λίμνης Πικρολίμνης. Η έκταση της λίμνης κυμαίνεται από 3-5000 στρέμματα. Εισροή υδάτων γίνεται από κατακρημνίσματα. Το βάθος της λίμνης κυμαίνεται από 0,2-1,5 m.

Σεισμικότητα

Στην περιοχή του Δ. Κιλκίς, δεν υπάρχουν επίσημα καταγεγραμμένα στοιχεία για την ύπαρξη σεισμολογικών πεδίων ή ρηγμάτων.

Πάντως τα νέα σεισμολογικά δεδομένα και οι επιστημονικές εξελίξεις, που προέκυψαν τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, οδήγησαν σε αναθεώρηση του σεισμικού χάρτη της Ελλάδας. Με το νέο αναθεωρημένο Χάρτη Σεισμικής Επικινδυνότητας, ο ελληνικός χώρος κατανέμεται σε τρεις ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας, σε αντίθεση με τις τέσσερις ζώνες ανάλογα με τη σεισμική επικινδυνότητα, στις οποίες χωριζόταν παλαιότερα, καθώς καταργείται η μικρότερη. Οι

τιμές εδαφικών επιταχύνσεων σχεδιασμού είναι 0,16g (ποσοστό της επιτάχυνσης της βαρύτητας g) για την πρώτη ζώνη, 0,24g για τη δεύτερη ζώνη και 0,36g για την τρίτη ζώνη. Ο χάρτης της χώρας καθώς και η ζώνη και η τιμή της εδαφικής επιτάχυνσης της κάθε Δημοτικής Ενότητας του νομού Κιλκίς φαίνονται παρακάτω.

ΝΟΜΟΣ	ΔΗΜΟΙ	ΖΩΝΗ	ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (g)
ΚΙΛΚΙΣ	Δ. ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	I	0.16
	Κ. ΛΙΒΑΔΙΩΝ	I	0.16
	Δ. ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	II	0.24
	Δ. ΓΑΛΛΙΚΟΥ	II	0.24
	Δ. ΔΟΪΡΑΝΗΣ	II	0.24
	Δ. ΕΥΡΩΠΟΥ	II	0.24
	Δ. ΚΙΛΚΙΣ	II	0.24
	Δ. ΚΡΟΥΣΣΩΝ	II	0.24
	Δ. ΜΟΥΡΙΩΝ	II	0.24
	Δ. ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	II	0.24
	Δ. ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	II	0.24
	Δ. ΧΕΡΣΟΥ	II	0.24

2.3.2.5 Ατμοσφαιρική ρύπανση

Η κύρια πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο Δ. Κιλκίς είναι οι οδικές μεταφορές, οι υφιστάμενες βιομηχανικές-βιοτεχνικές εγκαταστάσεις (ΒΙΠΕ Σταυροχωρίου, ΒΙΠΕ Ν. Σάντας) και οι υπάρχοντες χώροι διάθεσης απορριμμάτων, οι οποίοι δυνητικά λειτουργούν ως εστίες υποβάθμισης της ποιότητας αέρα, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Στο Δ. Κιλκίς οι μετρήσεις, που διενεργήθηκαν (Αύγουστος 2011) από το Εργαστήριο Τεχνολογίας Περιβάλλοντος του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στον Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) του Κιλκίς έδειξαν ότι η συγκέντρωση τόσο των αιωρούμενων σωματιδίων όσο και των αερίων δεν είναι επιβλαβής για τη δημόσια υγεία, καθώς βρίσκεται σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από το επιτρεπόμενο όριο. Αξίζει να σημειωθεί ότι αντίστοιχες μετρήσεις λαμβάνουν χώρα κάθε χρόνο, με σκοπό να εκτιμάται συνεχώς η ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και έτσι να προλαμβάνονται τυχόν αρνητικές και επιβλαβείς επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον.

Με βάση λοιπόν τις μετρήσεις, οι συγκεντρώσεις των χημικών ενώσεων που μετρήθηκαν βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα και συγκεκριμένα στα επίπεδα μιας αγροτικής περιοχής χωρίς αστική ρύπανση ενώ και οι συγκεντρώσεις των αιωρούμενων σωματιδίων βρίσκονται σε επίπεδα χαμηλότερα από το όριο των 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ που έχει ορίσει η Ε.Ε. για την ημερήσια τιμή.

Σχετικά με την ποιότητα της ατμόσφαιρας, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί δίκτυο παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία. Σύμφωνα με τις μετρήσεις, δεν υπάρχουν ιδιαίτερα προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης γενικότερα σε περιφερειακό επίπεδο.

2.3.2.6 Ιαματικές πηγές – Μεταλλικό νερό – Γεωθερμία

Στην περιοχή του δημοτικού διαμερίσματος της Πικρολίμνης βρίσκονται οι ιαματικές πηγές. Οι θεραπευτικές ιδιότητες των υδάτων της πηγής είναι γνωστές όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό.

Σε μια περιοχή 7 km από την πόλη του Κιλκίς, στον οικισμό Μεταλλικό, αναβλύζει άφθονο ξινό νερό, που λόγω της μεγάλης περιεκτικότητας του σε μέταλλα και των θεραπευτικών ιδιοτήτων του (χωνευτικό, ευστόμαχο κ.λ.π.), είναι γνωστό σε όλη την περιοχή. Το μεταλλικό αυτό νερό παραμένει μέχρι σήμερα αναξιοποίητο. Επιπλέον, σημαντικές πηγές πόσιμου νερού αναβλύζουν στα όρη Μπέλλες και Πάϊκο.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί, η ύπαρξη γεωθερμικού πεδίου με βάση μελέτες που πραγματοποιήθηκαν από το Ι.Γ.Μ.Ε. στην περιοχή των δήμων Δοϊράνης και Μουριών.

2.4 Περιβάλλον και ποιότητα ζωής

2.4.1 Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δ.Ε. Κιλκίς

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του πρώην δήμου Κιλκίς εγκρίθηκε το 1985 και κάλυπτε μόνον την πόλη του Κιλκίς. Ο μετέπειτα Δήμος Κιλκίς αποτελείτο από την πόλη του Κιλκίς και 22 ακόμα οικισμούς που περιβάλλουν την πόλη και εντάσσονται σε 10 Δημοτικά Διαμερίσματα. Η σημερινή Δημοτική Ενότητα Κιλκίς καταλαμβάνει το κεντρικό τμήμα του νομού Κιλκίς: πρόκειται για μια περιοχή όπου κυριαρχούν η πόλη του Κιλκίς, το μοναδικό αστικό κέντρο του νομού, και μια ευρύτερη περιοχή γεωργικής γης με 22 συνεκτικούς οικισμούς-κέντρα της γεωργο-κτηνοτροφικής ανάπτυξης όλης της ευρύτερης περιοχής.

Οι πόλεις της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας πλην της ευρύτερης περιοχής Θεσσαλονίκης, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η πόλη του Κιλκίς, κατέχουν περίπου το 13% του πληθυσμού της Περιφέρειας. Όλα τα αστικά κέντρα της Περιφέρειας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οργάνωση του χώρου. Βεβαίως, τα επίπεδα ανταγωνιστικότητάς τους στον χώρο της Κεντρικής Μακεδονίας (πολύ περισσότερο στον εθνικό ή/και τον διασυνοριακό χώρο) παραμένουν ακόμη χαμηλά, λόγω της υπεροχής της Θεσσαλονίκης σε όλα τα επίπεδα της αστικής ανάπτυξης.

Σε ό,τι αφορά τις τάσεις πληθυσμιακής μεταβολής, γενικώς τα αστικά κέντρα που είναι πλησιέστερα στην ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης εμφανίζουν δυναμικότερη πληθυσμιακή αύξηση, γεγονός που πρέπει να αξιολογηθεί και να αξιοποιηθεί από τον χωροταξικό σχεδιασμό τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας όσο και στην κλίμακα του Δήμου. Την τελευταία δεκαετία, τη δυναμικότερη πληθυσμιακή αύξηση εμφανίζει το Κιλκίς με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής τέσσερις φορές μεγαλύτερο από το μέσο της Περιφέρειας και ακολουθούν η Κατερίνη, η Βέροια και τα Γιαννιτσά, ωστόσο με αρκετά χαμηλότερο ΜΕΡΜ σε σύγκριση με το Κιλκίς.

Ο νομός Κιλκίς χαρακτηρίζεται από προβληματική οικιστική δομή, με πολύ μεγάλο ποσοστό οικισμών πολύ μικρού μεγέθους. Τα χαρακτηριστικά τα οποία διακρίνουν σε μεγάλο βαθμό και την αγροτική περιοχή της Δ.Ε. Κιλκίς. Η σημαντική βελτίωση της σχετικής θέσης της πόλης του Κιλκίς, ειδικά την τελευταία δεκαετία, και η προβληματική οικιστική δομή του Νομού, προσδίδουν έναν δυισμό στην ανάπτυξη και χωροταξική οργάνωση του νομού Κιλκίς.

Η πόλη του Κιλκίς διαθέτει ανθρώπινο δυναμικό με διαφοροποιημένα ποιοτικά χαρακτηριστικά, σε σχέση με τον υπόλοιπο Νομό, συμπέρασμα που εξάγεται από τον δείκτη γήρανσης (χαμηλότερος από το μέσον της Περιφέρειας και της χώρας) και την τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης (μεγάλη συγκέντρωση στον τριτογενή τομέα). Η θέση της πόλης του Κιλκίς στην ιεραρχία των οικισμών είναι δεσπόζουσα σε επίπεδο Νομού, όπως προκύπτει τόσο από την πληθυσμιακή της βαρύτητα, όσο και την τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης.

Οι κατευθύνσεις χωροταξικής οργάνωσης που περιλαμβάνονται στο Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας (ΧΣΠ) Κεντρικής Μακεδονίας που επηρεάζουν τον Δήμο Κιλκίς γενικότερα, τη Δημοτική Ενότητα Κιλκίς και την πόλη του Κιλκίς, ειδικότερα, είναι:

- ✓ Επανασχεδιασμός Αναπτυξιακών Συστημάτων, Αστικών Κέντρων, Δικτύου Μεταφορών και Παραγωγικών Ζωνών με στόχο αφενός μεν τη δημιουργία ζώνης προτυποποιημένων όρων Προέγκρισης Χωροθέτησης ελεύθερης εγκατάστασης παραγωγικών δραστηριοτήτων και αφετέρου την ενίσχυση των ζωνών ΒΙΠΑ - ΒΙΠΕ Κιλκίς - Πολυκάστρου.
- ✓ Περιφερειακή οδική σύνδεση Κιλκίς - Πέλλας - Ημαθίας για την ενίσχυση της διατοπικής διανομαρχιακής κυκλοφορίας η οποία διευκολύνει τις τάσεις διάχυσης και ολοκλήρωσης της ανάπτυξης στην ομογενοποιημένη πεδιάδα Πέλλας - Ημαθίας.
- ✓ Ζώνη Μεταποιητικών και Εμπορευματικών Δραστηριοτήτων Κιλκίς - Σταυροχωρίου - Πολυκάστρου με εσωστρεφή προσανατολισμό στην Κεντρική Βαλκανική, αποσυμφόρηση της Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης και διασφάλιση ανταγωνιστικών υπηρεσιών γι' αυτές που δεν χρειάζονται την αστική υποστήριξη του Μητροπολιτικού συστήματος.

- ✓ Οριοθέτηση ζώνης μεταποίησης και καινοτόμων δραστηριοτήτων Κιλκίς (ΖΜΚΔΚ) με βασικούς άξονες δικτύων δίχως άλλες χωρικές υποδομές τόπων εγκατάστασης.
- ✓ Κυκλοφοριακή σύνδεση πεδίων ΖΜΚΔΚ με μεγάλους οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες.

Το ΧΣΠ θεωρεί ότι η πόλη του Κιλκίς είναι συναρτημένη με τη Μητροπολιτική ζώνη Θεσσαλονίκης. Όπως αναφέρεται "(το Κιλκίς) προβλέπεται να οργανώσει και να διοικήσει τη σημαντική ζώνη μεταποίησης ...". Το ΧΣΠ θεωρεί ότι αυτή η ζώνη μεταποίησης αποτελεί τη "μοναδική" διέξοδο ανάπτυξής του, αξιοποιώντας τη διέλευση των βασικότερων αξόνων μεταφοράς της Χώρας. Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, πρέπει να ακολουθήσει και να εξειδικεύσει τις κατευθύνσεις του παραπάνω Χωροταξικού Σχεδίου.

2.4.1.1 Αξιολόγηση προβλημάτων

- Όλοι οι αγροτικοί οικισμοί έχουν μεγάλη εξάρτηση από την πόλη του Κιλκίς, ενώ θεωρείται βέβαιο ότι ένας σημαντικός αριθμός νοικοκυριών διαθέτει κατοικία τόσο στον αγροτικό πληθυσμό προέλευσης όσο και στην πόλη του Κιλκίς.
- Μια ομάδα οικισμών φαίνεται να εξαρτάται σχεδόν σε όλα τα επίπεδα εξυπηρέτησης (βλ. π.χ. πρωτοβάθμια εκπαίδευση) από την πόλη του Κιλκίς. Ορισμένοι οικισμοί παρουσιάζουν αλληλεξαρτήσεις, κυρίως σε ότι αφορά τις διάφορες βαθμίδες εκπαίδευσης. Γενικά, πρέπει να σχεδιαστεί η οργάνωση της κοινωνικής υποδομής κατά τρόπο ώστε να εξυπηρετούνται με κάποιο σύστημα αποδοτικής λειτουργικής οργάνωσης όλοι οι οικισμοί.
- Οι πλησιέστεροι, στο Κιλκίς, οικισμοί έχουν έντονο το χαρακτήρα της κατοικίας περιαστικού τύπου. Ο χαρακτήρας των υπολοίπων είναι έντονα αγροτικός, γεγονός που συνεπάγεται την ύπαρξη κατοικιών με γεωργικές αποθήκες και ζώα. Υπάρχουν, ωστόσο και οικισμοί όπου κυριαρχούν ιδιότυπες συνθήκες, όπως το Σταυροχώρι, όπου η γειτνίαση με τη ΒΙΠΕ επηρεάζει τη διάρθρωση της απασχόλησης και ως εκ τούτου τον χαρακτήρα του οικισμού.
- Η αμιγής κατοικία αποτελεί την κυρίαρχη χρήση στην πόλη του Κιλκίς. Αξίζει να σημειωθεί ότι το προηγούμενο ΓΠΣ, δεν έκανε αναφορές σε αμιγή κατοικία, αλλά αποκλειστικά σε γενική κατοικία. Ωστόσο, παρατηρείται μια σημαντική απόκλιση μεταξύ των δυνατοτήτων που παρέχει το θεσμικό καθεστώς και της πραγματικότητας, καθώς η γενική κατοικία, διαρθρώνεται αποκλειστικά στις παρυφές του πολεοδομικού κέντρου.
- Το πολεοδομικό κέντρο αναπτύσσεται κατά πρώτο λόγο εκατέρωθεν της οδού 21ης Ιουνίου, η οποία διασχίζει όλη την πόλη με διεύθυνση ΒΑ - ΝΔ και δευτερευόντως κατά μήκος της οδού Ελ. Βενιζέλου. Η συγκέντρωση της συγκεκριμένης χρήσης κατά μήκος των δύο αυτών οδικών αξόνων είναι αποκλειστική και συμβατή σε μεγάλο ποσοστό με το προηγούμενο ΓΠΣ. Καταγράφηκε ωστόσο μία τάση χωροθέτησης μεμονωμένων, αλλά σημαντικών κεντρικών λειτουργιών διοίκησης στην περιοχή της επέκτασης. Το προηγούμενο ΓΠΣ προέβλεπε χρήσεις τοπικού κέντρου επί των οδών Καπέτα, Αριστείδου και Παπαλουκά, επιδιώκοντας προφανώς τη διάχυση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων στην πόλη. Ωστόσο, ο καταλυτικός ρόλος του πολεοδομικού κέντρου είχε ως αποτέλεσμα τη μη ευόδωση του παραπάνω σχεδιασμού.
- Η πόλη του Κιλκίς εμφανίζει σημαντική υστέρηση όσον αφορά την ύπαρξη επαρκών πολιτιστικών εγκαταστάσεων. Σε γενικές γραμμές οι χαρακτηριζόμενοι ως πράσινοι και ελεύθεροι χώροι της πόλης του Κιλκίς, με την εξαίρεση του λόφου του Αγ. Γεωργίου, χαρακτηρίζονται από μεγάλη διασπορά, μικρή έκταση και μονολειτουργικότητα. Σχετικά μειωμένη κάλυψη αναγκών παρατηρείται και στις αθλητικές εγκαταστάσεις.

2.4.1.2 Το νέο δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης της Δ.Ε. Κιλκίς

Το Δομικό Σχέδιο περιλαμβάνει τη συνολική χωροταξική θεώρηση της Δ.Ε. Κιλκίς, με βάση την ύπαρξη της πόλης του Κιλκίς ως πόλου υποδοχής πληθυσμού και δραστηριοτήτων από την μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης, την ενίσχυση δραστηριοτήτων του δευτερογενή και τριτογενή τομέα σε υπερτοπικό επίπεδο, τη διατήρηση και ανάπτυξη του υπόλοιπου αγροτικού τμήματος και γενικότερα την οργάνωση της Δ.Ε. Κιλκίς σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τα προγραμματικά πλαίσια του σχεδιασμού σε εθνικό – περιφερειακό επίπεδο. Οι βασικές επιλογές του σχεδιασμού είναι οι ακόλουθες:

- Ως αστική περιοχή της Δ.Ε. Κιλκίς, δηλαδή περιοχή που μπορεί να παραλάβει δραστηριότητες αστικού χαρακτήρα, θεωρείται μια ζώνη που αναπτύσσεται από το ύψος του οικισμού Κρηστώνης, περιλαμβάνει βεβαίως την πόλη του Κιλκίς και την ευρύτερη περιοχή της στα δυτικά και φθάνει μέχρι τη ΒΙΠΕ Κιλκίς. Εντός αυτής της περιοχής χωροθετούνται ουσιαστικά οι κύριοι υποδοχείς της οικιστικής ανάπτυξης, οι παραγωγικές δραστηριότητες, καθώς και οι δραστηριότητες εξυπηρέτησης του αστικού πληθυσμού. Δραστηριότητες αστικού χαρακτήρα προβλέπονται και για ακόμη τρεις ζώνες: α) ζώνη (νότια της πόλης του Κιλκίς) σε απόσταση 300μ. εκατέρωθεν της Νέας Εθνικής Οδού Θεσ/νίκης – Κιλκίς (συνδετήρια με Κιλκίς και Δυτική περιφερειακή) (εξαιρείται η πολεοδομημένη και προς πολεοδόμηση περιοχή του οικισμού Κρηστώνης) και μέχρι τον κόμβο Μαυρονερίου στο νότιο όριο της Δ.Ε. Κιλκίς, β) ζώνη 100μ. εκατέρωθεν της Επ.Ο. 5 από το Κιλκίς μέχρι την Αργυρούπολη και γ) ζώνη 100μ. εκατέρωθεν της Επ.Ο. 1 από το Κιλκίς μέχρι το Ζαχαράτο.
- Προβλέπεται η επέκταση της ΒΙΠΕ Κιλκίς μέχρι το όριο της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης – Αλεξανδρούπολης με σκοπό να ενδυναμωθεί ο σημαντικότερος πυρήνας παραγωγικών δραστηριοτήτων στην περιοχή και σε εξειδίκευση των κατευθύνσεων του Περιφερειακού Πλαισίου. Εντός της ΒΙΠΕ προβλέπεται η κατασκευή σιδηροδρομικού σταθμού ούτως ώστε να είναι δυνατή η εξυπηρέτηση της με σιδηρόδρομο προαστιακού τύπου και η σύνδεση της με τη Θεσσαλονίκη.
- Εντός της ευρύτερης περιοχής ανάμεσα στην Εθνική οδό Θεσσαλονίκης – Κιλκίς και τις συνδετήριους με την πόλη του Κιλκίς, καθώς και σε τμήμα ανατολικά της ΒΙΠΕ, οριοθετούνται επιμέρους ζώνες με δυνατότητα εγκατάστασης καινοτόμων και σύγχρονων παραγωγικών επιχειρήσεων του τριτογενούς και δευτερογενούς τομέα, καθώς και εξυπηρέτησης του αστικού πληθυσμού. Εντός αυτής της περιοχής μπορούν να χωροθετούνται και ΠΟΑΠΔ αντίστοιχων επιχειρήσεων κατά τις διατάξεις του ν. 2742/1999.
- Οι σημαντικοί πυρήνες φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος ορίζονται ως ζώνες προστασίας. Τέτοιοι πυρήνες είναι ο λόφος Αγίου Γεωργίου και οι αρχαιολογικοί χώροι, όπως ορίστηκαν από την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων.
- Τα τμήματα της γεωργικής γης που έχουν αρδευτικό δίκτυο χαρακτηρίζονται ως γεωργική γη κύριας χρήσης και συνεπώς θα παραλάβουν χρήσεις που σχετίζονται με τη γεωργία.
- Όλες οι λοιπές εκτάσεις πλην των πολεοδομημένων προς πολεοδόμησης περιοχών χαρακτηρίζονται ως λοιπός αγροτικός χώρος όπου περιλαμβάνεται η λοιπή γεωργική γη και δασικές ή θαμνώδεις εκτάσεις. Οι δασικές εκτάσεις εφόσον οριοθετηθούν από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες μπορούν να χαρακτηριστούν ως ζώνες προστασίας.
- Επεκτείνεται η πόλη του Κιλκίς κατά ένα τμήμα προς τη δυτική περιφερειακή οδό και κατά το μεγαλύτερο ανατολικά και νότια του σημερινού οικισμού, έτσι ώστε να παραλάβει τις μελλοντικές ανάγκες οικιστικής ανάπτυξης με ένα μοντέλο λίγο χαμηλότερων πυκνοτήτων σε σύγκριση με τις σημερινές πολύ υψηλές πυκνότητες.
- Προτείνονται μικρές επεκτάσεις σε ορισμένους αγροτικούς οικισμούς ώστε να παραλάβουν ενδεχόμενη μελλοντική ζήτηση για πρώτη κατοικία και να ολοκληρωθεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός σε όλους τους αγροτικούς οικισμούς.

- Κέντρο όλου της Δ.Ε. Κιλκίς για την οργάνωση των κοινωνικών εξυπηρετήσεων ορίζεται η πόλη του Κιλκίς. Επιπλέον, το σύνολο των οικισμών της Δ.Ε. Κιλκίς οργανώνεται σε επιμέρους οικιστικές ενότητες για την ορθολογικότερη οργάνωση ορισμένων τοπικού χαρακτήρα εξυπηρετήσεων (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αθλητισμός και πρόνοια). Για την οργάνωση αυτή λήφθηκαν υπόψη τα σημερινά και προβλεπόμενα μεγέθη των οικισμών, η σημερινή διάρθρωση εξαρτήσεων και η διαθεσιμότητα χώρων.
- Προβλέπεται η αναβάθμιση του τμήματος σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης – Κιλκίς μέχρι τη ΒΙΠΕ, ώστε να μπορεί να εξυπηρετηθεί όλη η περιοχή του Δήμου (συμπεριλαμβανομένης της πόλης του Κιλκίς) από γραμμές προαστιακού σιδηροδρόμου.

2.4.1.3 Οργάνωση των χρήσεων γης και Προστασία του περιβάλλοντος

Ειδικότερα ορίζονται:

1. Περιοχές Επεκτάσεων
2. Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ)
3. Περιοχές ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης (ΠΕΠΔ)

1. Περιοχές Επεκτάσεων

1.1. Τον σχεδιασμό νέων περιοχών προς πολεοδόμηση μόνον πρώτης κατοικίας τόσο για την πόλη του Κιλκίς όσο και για τους αγροτικούς οικισμούς της Δ.Ε. Κιλκίς. Ειδικότερα:

- Στην πόλη του Κιλκίς οι επεκτάσεις προβλέπονται περιμετρικά του σημερινού ορίου και συγκεκριμένα:

- Μικρές νησίδες επέκτασης στις ΠΕ 3, ΠΕ 4, ΠΕ 6 και ΠΕ 7 συνολικής έκτασης 23,91 Ha.
- Προς τα νότια και ανατολικά σε μία έκταση 80,08 Ha, συνιστώντας δύο νέες Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ 8: 46,50 Ha και ΠΕ 9: 33,58 Ha).
- Προς τα δυτικά (προς τον συνδετήριο κλάδο παράκαμψης Κιλκίς και σε απόσταση 100μ. από τον άξονα της) σε έκταση 34,26 Ha, η οποία συνιστά μια ακόμη νέα Πολεοδομική Ενότητα (ΠΕ 10).

- Στους λοιπούς (αγροτικούς) οικισμούς της Δ.Ε. Κιλκίς, ως όρια οικισμών θεωρούνται τα μέχρι σήμερα εγκεκριμένα όρια ή τα όρια απόφασης Νομάρχη (Αντιπεριφερειάρχη) στις περιπτώσεις που τα τελευταία είναι μεγαλύτερα των εγκεκριμένων. Ανά οικισμό σχεδιάζονται διάφορες επεκτάσεις. Σε όλες τις επεκτάσεις των οικισμών ο συντελεστής δόμησης ορίζεται ίσος με 0,4. Κάθε αγροτικός οικισμός αποτελεί μία Πολεοδομική Ενότητα.

2. Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ)

2.1. ΠΕΠ Α: Αφορά το λόφο του Αγ. Γεωργίου βόρεια του σχεδίου πόλεως Κιλκίς, ο οποίος είναι χαρακτηρισμένος από το εγκεκριμένο π.δ. της ΖΟΕ Κιλκίς (π.δ. 31.12.1985, ΦΕΚ 55Δ/14.2.1986) ως ΖΟΕ 5: περιαστικό πράσινο – αναψυχή, με απαγόρευση κατάτμησης. Οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης είναι οι ακόλουθες:

- Κατασκευή έργων που αποσκοπούν στην προστασία της δασικής έκτασης, δραστηριότητες αναψυχής, έργα πολιτισμού.
- Εντός της ΠΕΠ Α ορίζεται ακόμη μια μικρή ζώνη με το στοιχείο i που αφορά τον αρχαιολογικό χώρο και στην οποία κάθε παρέμβαση απαιτεί την έγκριση της αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας.

2.2. ΠΕΠ Β: Αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους, εκτός του αρχαιολογικού χώρου που οριοθετείται εντός της ΠΕΠ Α, όπως αυτοί προσδιορίστηκαν από την ΙΣΤ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Στις περιοχές αυτές επιτρέπονται οι χρήσεις και η δόμηση σύμφωνα με τον ν. 3028/2002, τις αποφάσεις του ΥΠ.ΠΟ. και τις ειδικότερες κοινές υπουργικές αποφάσεις κάθε αρχαιολογικού χώρου ή μνημείου.

3. Περιοχές ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης (ΠΕΠΔ)

3.1. Ο καθορισμός της ΠΕΠΔ 1 – γεωργική γη κύριας χρήσης: Πρόκειται για τις εκτάσεις της εκτός σχεδίου περιοχής της Δ.Ε. Κιλκίς που καθορίστηκαν από τη Διεύθυνση Γεωργίας ως αρδευόμενες. Οι ζώνες αυτές βρίσκονται εκατέρωθεν της κοίτης του Γαλλικού ποταμού, ανατολικά και νότια του Βαππιστή και οι δύο ευρύτερες

ζώνες, η πρώτη εξ αυτών βόρεια και δυτικά του Π. Γυναικοκάστρου και σε ένα τμήμα ανατολικά αυτού και η δεύτερη βόρεια του Χωρυγίου και της Μεγ. Βρύσης μέχρι το ύψος της ΒΙ.ΠΕ. (βόρεια) και την σιδηροδρομική γραμμή (ανατολικά), περικλείοντας τον οικισμό των Καστανιών και το μεγαλύτερο τμήμα του Σταυροχωρίου.

3.2. Ο καθορισμός της ΠΕΠΔ 2 – λοιπός αγροτικός χώρος: Το σύνολο της αγροτικής γης εκτός των ΠΕΠΔ 1 και 3, των ΠΕΠ Α και Β και της ΒΙ.ΠΕ. χαρακτηρίζεται ως ΠΕΠΔ 2.

3.3. Ο καθορισμός της ΠΕΠΔ 3 – Περιοχή εγκατάστασης παραγωγικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων υποστήριξης της παραγωγικής δραστηριότητας. Ως ΠΕΠΔ 3 χαρακτηρίζονται δύο ζώνες. Η πρώτη βρίσκεται στο τρίγωνο μεταξύ των ζωνών της ΠΕΠΔ 4 και σε απόσταση τουλάχιστον 600 μέτρων από τα όρια των οικισμών. Το δυτικό της όριο είναι σε απόσταση 300μ. δυτικά της Νέας Εθνικής Οδού Θεσσαλονίκη-Κιλκίς-Δοϊράνης. Η δεύτερη, μικρότερης έκτασης, βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της Δ.Ε. Κιλκίς σε επαφή με το όριο του καθώς και με το ανατολικό όριο της ΒΙ.ΠΕ. και εκτείνεται εκατέρωθεν της Νέας Εθνικής Οδού Θεσσαλονίκης – Δοϊράνης.

3.4. Ο καθορισμός της ΠΕΠΔ 4 – Περιοχή εξυπηρέτησης αστικού πληθυσμού. Ως ΠΕΠΔ 4 χαρακτηρίζεται τρεις ζώνες. Η πρώτη ζώνη είναι κατά μήκος της Επαρχιακής οδό 7 (Κιλκίς – Μαυρονέρι), από το όριο της Δ.Ε. Κιλκίς μέχρι την Πόλη του Κιλκίς, της παράκαμψης της πόλης του Κιλκίς, της Επαρχιακή οδό 9 (Κιλκίς – Μεταλλικό – Πολύκαστρο – Αξιούπολη) από την πόλη του Κιλκίς μέχρι το Μεταλλικό. Η δεύτερη ζώνη κατά μήκος της Νέας Εθνικής οδού Θεσσαλονίκης-Κιλκίς-Δοϊράνη από το νότιο όριο της Δ.Ε. Κιλκίς μέχρι και σε απόσταση 600 μέτρα βόρεια του οικισμού Λεβεντοχώριο. Η τρίτη ζώνη κατά μήκος της Νέας Εθνικής οδού Θεσσαλονίκης-Κιλκίς-Δοϊράνη μεταξύ των οικισμών Μεταλλικό – Σταυρωχώρι – Μεγάλη Βρύση βόρεια του βόρειου συνδετήριου κλάδου παράκαμψης της πόλης του Κιλκίς.

3.5. Περιλαμβάνει την θεσμοθετημένη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς και την προτεινόμενη επέκτασή της. Στην θεσμοθετημένη Βιομηχανική περιοχή Κιλκίς ισχύουν οι χρήσεις γης και οι ειδικοί όροι δόμησης που προβλέπονται από τις θεσμοθετημένες διατάξεις. Προβλέπεται η επέκταση προς τα ανατολικά της υφιστάμενης ΒΙΠΕ, με νότιο όριο την

γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, βόρειο το όριο του νομού και ανατολικά τη σιδηροδρομική γραμμή. Για την έγκριση της πρότασης επέκτασης και την πολεοδόμηση της θα ακολουθηθούν τα προβλεπόμενα από τον ν. 2545/15.12.1997 (ΦΕΚ 254Α) «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις, Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙ.ΠΕ.)» που αφορούν στον καθορισμό των Β.Ε.ΠΕ. Σύμφωνα με την ως άνω νομοθεσία για την υλοποίηση της πρότασης αυτής απαιτείται η ύπαρξη φορέα Β.Ε.ΠΕ. Η πρόταση επέκτασης ανέρχεται σε 1.028 στρέμματα.

3.6. Ο καθορισμός ΠΕΡΠΟ. Στην εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. Κιλκίς ορίζεται μια ζώνη της περιοχής ΠΕΡΠΟ υπαγόμενη στις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2508/1997. Οι επιτρεπόμενες χρήσεις είναι αυτές της δόμησης α' κατοικίας και κοινωφελών εγκαταστάσεων. Οι χρήσεις αυτές ισχύουν και για την έκδοση οικοδομικών αδειών μέχρι την πολεοδόμηση της ΠΕΡΠΟ. Στα πλαίσια της ΠΕΡΠΟ ισχύει συντελεστής δόμησης 0,4 και ποσοστό κοινωφελών – κοινοχρήστων χώρων 50%.

2.4.1.4 Γενική Πολεοδομική Οργάνωση

Το Γ.Π.Σ προβλέπει:

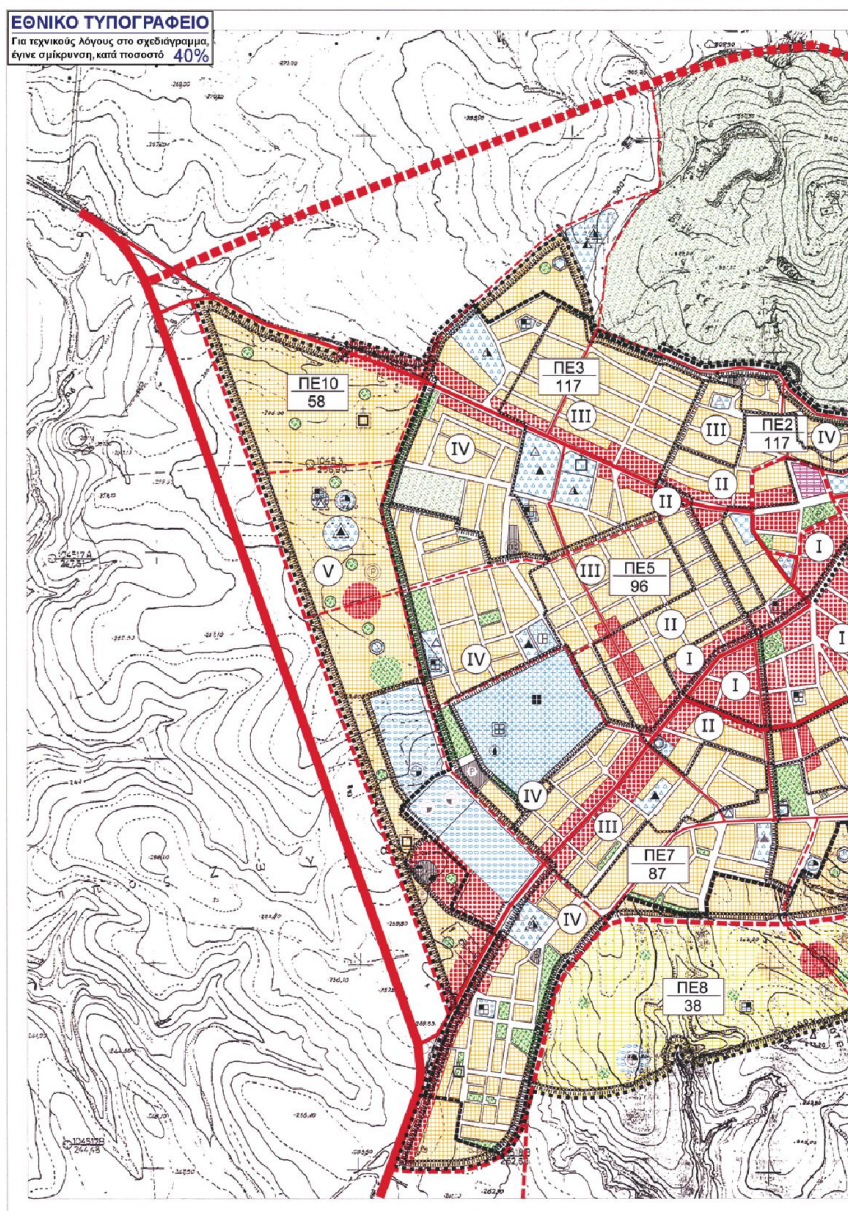
- Την πολεοδομική οργάνωση της Δ.Ε. Κιλκίς για πληθυσμιακό μέγεθος 37.500 κατοίκους με την έγκριση των προς πολεοδόμηση περιοχών και τη δημιουργία τριάντα δύο (32)

πολεοδομικών ενοτήτων, με τους προβλεπόμενους Μέσους Συντελεστές Δόμησης ανά τμήμα Πολεοδομικής Ενότητας και τις μεικτές Πυκνότητες ανά Πολεοδομική Ενότητα.

- Τον καθορισμό των χρήσεων γης.

2.4.1.5 Πόλη του Κιλκίς

Η πόλη του Κιλκίς οργανώνεται σε 10 Πολεοδομικές Ενότητες (7 υφιστάμενες, με μικρές νησίδες επέκτασης κατά περίπτωση, και 3 νέες). Διατηρούνται το κέντρο πόλης και τα τοπικά κέντρα που είχαν προταθεί στο προηγούμενο ΓΠΣ και εξειδικεύτηκαν στις μεταγενέστερες αυτού πολεοδομικές μελέτες με μικρές τροποποιήσεις και επεκτάσεις, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια. Δημιουργείται ένα τοπικό κέντρο γύρω από το χώρο ανέγερσης του κτιρίου της

Νομαρχίας (Π.Ε. 1), ενώ στην περιοχή του ακινήτου Μεραρχίας (ανατολικά του υφιστάμενου ορίου σχεδίου πόλης) αποδίδεται η χρήση κέντρου πόλης, δημιουργώντας ουσιαστικά στον χώρο αυτό έναν σημαντικό νέο πυρήνα κεντρικών λειτουργιών. Ειδικότερα στο γήπεδο της Μεραρχίας επιτρέπονται οι χρήσεις των παρ. 5, 10, 11, 13 και 17 του άρθρου 4 του π.δ. της 23.2/6.3.1987 (ΦΕΚ 166 Δ'). Στη ζώνη του κέντρου πόλης επί της οδού 21ης Ιουνίου και από το ύψος της οδού Παπαλουκά μέχρι τις Δίδυμες Καπναποθήκες εξαιρείται η χρήση των πρατηρίων βενζίνης. Η γενική κατοικία διατηρείται (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ισχύον ΓΠΣ) ως κύρια χρήση στις περιοχές εντός του υφιστάμενου ορίου, ενώ η ίδια λογική ακολουθείται και στην

δυτική επέκταση (Π.Ε. 10), λόγω της γειννίας με τον συνδετήριο κλάδο της πόλης με την Νέα Εθνική Οδό Θεσσαλονίκης-Δοϊράνης και την ΠΕΠΔ 4 (περιοχή εξυπηρέτησης αστικού πληθυσμού).

Στις άλλες δύο περιοχές επέκτασης, νότια και ανατολικά της πόλης (Π.Ε. 8 και Π.Ε. 9) αποδίδεται η χρήσης αμιγούς κατοικίας, με μικρές περιοχές γενικής, η έκταση και η ακριβής θέση των οποίων θα προσδιοριστεί με τις πολεοδομικές μελέτες. Αναλόγως, και στις τρεις νέες Π.Ε. προβλέπονται ενδεικτικά κάποιες περιοχές τοπικού κέντρου. Δύο σημαντικοί πυρήνες κοινωφελών δραστηριοτήτων οργανώνονται δυτικά και νοτιοανατολικά της σημερινής πόλης. Ο πρώτος περιλαμβάνει το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Κιλκίς, με το προτεινόμενο από την παρούσα